

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК
«ПРАВЕКС БАНК»**

фінансова звітність станом на
31 грудня 2017 року

Зміст

Звіт про фінансовий стан	2
Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	3
Звіт про рух грошових коштів	5
Звіт про зміни у власному капіталі	7
Примітки до фінансової звітності	8
Звіт незалежних аудиторів	

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	1 088 693	917 691
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України	6	-	70 171
Кошти в інших банках	7	142 875	-
Кредити та заборгованість клієнтів	8	547 792	982 249
Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	2 700 815	1 692 931
Інвестиційна нерухомість	10	177 981	176 306
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1 631	1 631
Основні засоби та нематеріальні активи	11	466 416	485 636
Інші фінансові активи	12	33 080	31 649
Інші активи	13	65 463	45 254
Усього активів		5 224 746	4 403 518
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	14	26	42 060
Кошти клієнтів	15	2 921 588	3 004 713
Боргові цінні папери, емітовані банком	16	36 926	80 708
Відстрочені податкові зобов'язання	27	7 104	5 890
Резерви за зобов'язаннями	17	5 845	10 599
Інші фінансові зобов'язання	18	1 178 548	86 751
Інші зобов'язання	19	40 275	45 132
Усього зобов'язань		4 190 312	3 275 853
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	20	1 038 007	1 038 007
Емісійні різниці	20	3 502 964	3 502 964
(Непокритий збиток)		(3 771 287)	(3 682 223)
Резерви та інші фонди банку		1 332	1 332
Резерви переоцінки		263 418	267 585
Усього власного капіталу		1 034 434	1 127 665
Усього зобов'язань та власного капіталу		5 224 746	4 403 518

Голова Правління
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»

Т.О.Кириченко

Головний бухгалтер
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»

О.Ю.Кібець

ДАТА: 19 лютого 2018 року

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
Процентні доходи	23	291 565	533 403
Процентні витрати	23	(113 388)	(197 055)
Чистий процентний дохід		178 177	336 348
Чисте (збільшення)/зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	7, 8	44 162	(565 123)
Чисті процентні доходи/(витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		222 339	(228 775)
Комісійні доходи	24	207 803	209 476
Комісійні витрати	24	(85 718)	(49 832)
Результат від продажу фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		-	(959)
Результат від операцій з купівлі-продажу іноземної валюти		17 676	12 606
Результат від переоцінки іноземної валюти		(4 540)	(546)
Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	10	8 370	(14 101)
Витрати, які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(2 607)	(3 522)
Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		1 047	-
Чисте збільшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	12, 13	(31)	(242)
Чисте зменшення резервів за зобов'язаннями	17	4 763	535
Інші операційні доходи	25	95 721	47 199
Адміністративні та інші операційні витрати	26	(576 514)	(564 836)
Збиток до оподаткування		(111 691)	(592 997)
Витрати на податок на прибуток	27	1 495	4 616
Збиток від діяльності, що триває		(110 196)	(588 381)
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:			
СТАТТІ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Переоцінка основних засобів	21	19 250	(23 453)
Результат переоцінки за операціями з акціонерами		351	-
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями іншого сукупного доходу, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток	21	(2 696)	6 080
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	21	73	(110)
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями іншого сукупного доходу, що буде рекласифікований у прибуток чи збиток	21	(13)	20
Інший сукупний дохід (збиток) після оподаткування		16 965	(17 463)
Усього сукупного доходу (збитку) за рік		(93 231)	(605 844)
Збиток, що належить власникам банку		(110 196)	(588 381)
Усього сукупного доходу (збитку), що належить власникам банку		(93 231)	(605 844)
Збиток на акцію від діяльності, що триває:			
Чистий збиток на одну просту акцію	28	(0,07)	(0,35)
Скоригований чистий збиток на одну просту акцію	28	(0,07)	(0,35)
Збиток на акцію, що належить власникам банку:			

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
Чистий збиток на одну просту акцію за рік	28	(0,07)	(0,35)
Скоригований чистий збиток на одну просту акцію за рік	28	(0,07)	(0,35)

Голова Правління
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»

Головний бухгалтер
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»
ДАТА: 19 лютого 2018 року

Т.О.Кириченко

О.Ю.Кібець

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані		274 557	556 111
Процентні витрати, що сплачені		(118 188)	(202 600)
Комісійні доходи, що отримані		209 543	210 312
Комісійні витрати, що сплачені		(85 754)	(49 814)
Результат від операцій з купівлі-продажу іноземної валюти		17 676	12 606
Інші отримані операційні доходи		66 778	47 134
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(508 468)	(510 312)
Грошові кошти сплачені/отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		(143 856)	63 437
Чисте зменшення/(збільшення) обов'язкових резервів у Національному банку України		70 171	(70 171)
Чисте збільшення коштів в інших банках		(136 931)	-
Чисте зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		440 722	295 768
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(17 199)	36 916
Чисте (зменшення)/збільшення коштів банків		(41 753)	10 924
Чисте зменшення коштів клієнтів		(124 221)	(120 909)
Чисте (зменшення)/збільшення боргових цінних паперів, що емітовані банком		(46 426)	77 432
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		1 078 028	(23 411)
Чисті грошові кошти, що використані від операційної діяльності		1 078 535	269 986
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж		(56 895 141)	(51 906 000)
Надходження від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж		55 916 000	52 005 000
Надходження від реалізації фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		-	1 087
Надходження від реалізації необоротних активів		-	26 000
Придбання основних засобів		(28 280)	(4 227)
Надходження від реалізації інвестиційної нерухомості		10 136	-
Результат від вибуття нематеріальних активів та основних засобів		46 692	40 471
Придбання нематеріальних активів		(21 233)	(5 368)
Дивіденди, що отримані		-	65
Чисті грошові кошти, що використані/отримані від інвестиційної діяльності		(971 826)	157 028
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		106 709	427 014

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Найменування статті	Примітки	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		64 293	50 553
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	6	917 691	440 124
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	6	1 088 693	917 691

Голова Правління
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»

Головний бухгалтер
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»

ДАТА: 19 лютого 2018 року

Т.О.Кириченко

О.Ю.Кібець

Найменування статті	Належить власникам банку						Усього власного капіталу
	статутний капітал	емісійні різниці та інший додатковий капітал	резервні та інші фонди	резерви переоцінки	нерозподілений прибуток	усього	
1	2	3	4	5	6	7	8
Залишок на 01 січня 2016 року	1 038 007	3 502 964	1 332	315 753	(3 124 547)	1 733 509	1 733 509
Усього сукупного доходу	-	-	-	(48 168)	(557 676)	(605 844)	(605 844)
збиток за 2016 рік	-	-	-	-	(588 381)	(588 381)	(588 381)
інший сукупний дохід	-	-	-	(48 168)	30 705	(17 463)	(17 463)
Переоцінка основних засобів	-	-	-	(48 078)	30 705	(17 373)	(17 373)
Переоцінка цінних паперів	-	-	-	(90)	-	(90)	(90)
Залишок на кінець дня 31 грудня 2016 року/01 січня 2017 року	1 038 007	3 502 964	1 332	267 585	(3 682 223)	1 127 665	1 127 665
Усього сукупного доходу	-	-	-	(4 167)	(89 064)	(93 231)	(93 231)
збиток за 2017 рік	-	-	-	-	(110 196)	(110 196)	(110 196)
інший сукупний дохід	-	-	-	(4 167)	21 132	16 965	16 965
Переоцінка основних засобів	-	-	-	(4 292)	20 860	16 568	16 568
Переоцінка цінних паперів	-	-	-	60	-	60	60
Операції з акціонерами	-	-	-	65	272	337	337
Залишок на кінець дня 31 грудня 2017 року	1 038 007	3 502 964	1 332	263 418	(3 771 287)	1 034 434	1 034 434

Голова Правління
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»

Т.О.Кириченко

Головний бухгалтер
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»
ДАТА: 19 лютого 2018 року

О.Ю.Кібець

Примітка 1. Інформація про Банк

Повна назва банку	Публічне акціонерне товариство комерційний банк «ПРАВЕКС БАНК»
Скорочена назва банку	ПАТ КБ «ПРАВЕКС БАНК»
Місцезнаходження	Україна, 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2
Країна, у якій зареєстровано банк	Україна
Організаційно-правова форма	Публічне акціонерне товариство
Найменування та місцезнаходження Материнської компанії	Інтеза Санпаоло С.п.А. (Intesa Sanpaolo S.p.A.) 10121 Італія (Italia) Турін (Torino) Пьяцца Сан-Карло, 156 (Piazza San Carlo, 156)
Частка керівництва в акціях банку	0%
Частку в статутному капіталі іноземних інвесторів	ІНТЕЗА САНПАОЛО С.п.А. (Італія) власник 100 % у статутному капіталі банку
Звітний період	З 1 січня по 31 грудня 2017 року
Валюта звітності та одиниці виміру	тис. грн.

Стратегічною метою діяльності і розвитку ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» (надалі – Банк) є створення універсального банку, який надає повний спектр банківських послуг юридичним та фізичним особам.

Функціонування в рамках стриманого макроекономічного сценарію на фоні замороження військового конфлікту на Сході України, нестійких економічних умов, існуючих інфляційно-девальваційних ризиків та змінних намірів учасників фінансових ринків не дозволило Банку повноцінно реалізувати свою стратегію розвитку протягом 2017 року і мало негативний вплив на фінансові результати.

Враховуючи всі вищезазначені фактори, Банк був змушений спрямувати зусилля на збереження статусу надійного та платоспроможного банку, і визначив та зосередився на таких пріоритетних напрямках:

- управління ліквідністю та валютними ризиками;
- продовження роботи з проблемними кредитами;
- підвищення ефективності роботи Банку та покращення фінансових результатів;
- посилення конкурентних позицій банку, як в корпоративному так і в роздрібному сегменті, в тому числі за рахунок залучення нових клієнтів та покращення рівня обслуговування.

В рамках пріоритетних напрямків були здійснені такі заходи:

- зосередився на підвищенні обсягу вільних коштів з одночасним розміщенням їх у депозитні сертифікати НБУ з метою уникнення ризиків ліквідності та одночасним забезпеченням безризикового процентного доходу;
- здійснював обмежене кредитування юридичних осіб, зосереджуючись на клієнтах, що мають стабільний фінансовий стан та високу репутацію на ринку;
- знизив вартість залучених коштів від клієнтів, в першу чергу роздрібних клієнтів без істотного впливу на вільну ліквідність;
- зменшив обсяг прострочених кредитів за рахунок активізації реструктуризації заборгованості та продажу прострочених кредитів;

- продовжив роботу у напрямку реалізації/продажу заставного майна (яке раніше перейшло у власність банку) та приміщень відділень, які не використовуються в операційній діяльності;
- продовжував активну роботу в напрямку оптимізації мережі відділень та підвищення їх ефективності.

Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого Банк здійснює свою діяльність

Діяльність Банку переважно здійснюється в Україні. Політична й економічна ситуація в Україні в останні роки нестабільна, їй притаманні особливості ринку, що розвивається. Внаслідок цього, здійснення діяльності в країні пов'язане з ризиками, що є нетиповими для інших країн.

Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами. Ця подія призвела до суттєвого погіршення відносин між Україною та Російською Федерацією.

Починаючи з 2014 року, економічна ситуація в Україні істотно погіршилася внаслідок зниження обсягів торгівлі з Російською Федерацією та військової напруженості в Східній Україні. Незважаючи на те, що в 2016-2017 рр. ситуація як і раніше залишалася нестабільною, українська економіка почала демонструвати деякі ознаки поживлення, такі, як уповільнення темпів інфляції, зниження темпів знецінення гривні по відношенню до основних іноземних валют, зростання міжнародних резервів Національного банку України і загальне поживлення ділової активності.

У 2016 та 2017 рр. НБУ зняв деякі обмеження на операції з обміну валюти, запроваджені в 2014-2015 рр. Зокрема, була поступово знижена частка надходжень в іноземній валюті, що підлягає обов'язковому продажу на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпортних операцій в іноземній валюті був збільшений. Крім того, НБУ дозволив українським компаніям виплачувати дивіденди за кордон у межах певного щомісячного ліміту.

Банківська система залишається вкрай нестабільною через малі обсяги капіталу і погану якість активів, а українські компанії та банки, як і раніше, відчувають брак фінансування з боку внутрішніх і міжнародних фінансових ринків.

Міжнародний валютний фонд продовжив надавати підтримку українському уряду в рамках чотирирічної програми розширеного фінансування МВФ, затвердженої в березні 2015 року. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи (в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права і поступову лібералізацію енергетичного сектора).

У серпні 2017 року Moody's підвищило кредитний рейтинг України до Сaa2 з «позитивним» прогнозом, що було пов'язано з недавніми державними реформами і поліпшенням міжнародних відносин. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить від продовження проведення урядом структурних реформ та інших чинників.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільної діяльності Банку, необхідні за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банку, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо.

Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

Примітка 3. Основи складання звітності

Ця фінансова звітність складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ»), вимог Національного банку України до підготовки фінансової звітності

українськими банками, законодавства України та чинних законодавчих актів щодо подання річних звітів емітентами та професійними учасниками фондового ринку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Протягом 2017 року та під час складання фінансової звітності Банк послідовно застосовував основні принципи облікової політики, викладені далі.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва формування суджень, оцінок і припущень, що впливають на застосування облікової політики. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і пов'язані з ними допущення переглядаються на постійній основі. Зміни в оцінках визнаються в тому періоді, в якому оцінки були переглянуті, і у всіх наступних періодах.

Бухгалтерський облік операцій здійснюється у валюті операції. Відображення активів та зобов'язань, доходів та витрат від операцій з іноземними валютами у звітності здійснюється в гривневому еквіваленті за офіційними курсами НБУ щодо іноземних валют на дату відображення в обліку. Функціональною валютою цієї звітності являється гривня, одиниці виміру тисячі гривень, якщо не зазначене інше.

Примітка 4. Принципи облікової політики ПАТ КБ «ПРАВЕКС-БАНК» за 2017 рік

4.1. Основи оцінки складання фінансової звітності

В облікову політику Банку впроваджено основоположні принципи обліку, за якими складаються фінансові звіти, а саме: повне висвітлення, превалювання сутності над формою, автономність, обачність, безперервність діяльності, нарахування та відповідність доходів і витрат, послідовність правил бухгалтерського обліку та єдиний грошовий вимірник.

Інформація щодо критеріїв визнання і оцінки активів та зобов'язань, статей доходів та витрат викладені у наступних розділах цієї примітки.

Фінансова звітність підготовлена на основі принципу оцінки за історичною (первісною) собівартістю за винятком:

- цінних паперів в портфелі на продаж та фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, що оцінюються за справедливою вартістю;
- необоротних активів, що утримуються для продажу, що оцінюються за нижчою з балансової вартості та справедливої вартості;
- будівель та інвестиційної нерухомості, що оцінюються за справедливою вартістю.

Використання оцінок і припущень

Підготовка фінансової звітності вимагає застосування оцінок і припущень, які можуть мати значний вплив на суми, відображені у звіті про фінансовий стан і звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, а також на суми активів та зобов'язань, відображених у фінансовій звітності. Оцінки ґрунтуються на наявній інформації та суб'єктивних судженнях, що часто ґрунтуються на минулому досвіді, які використовуються для формулювання обґрунтованих припущень, які будуть здійснені при оцінці операційних результатів. З огляду на їх характер, оцінки і припущення, що використовуються, можуть кожного року змінюватися, і, отже, не можна виключати, що поточні суми, відображені у фінансовій звітності, можуть істотно різнитися у майбутніх фінансових роках в результаті змін у здійснених суб'єктивних оцінках.

Основні випадки, стосовно яких керівництво Банку повинно здійснити суб'єктивні оцінки, включають:

- оцінку збитків від зменшення корисності кредитів та, як правило, інших фінансових активів;
- оцінки і припущення щодо можливості отримання відстрочених податкових активів.

Зокрема, далі викладена інформація про основні сфери невизначеності оцінок, що впливають на застосування облікової політики.

Зменшення корисності кредитів та авансів. Управлінський персонал оцінює зменшення корисності шляхом оцінки ймовірності погашення кредитів та відшкодування авансів на основі аналізу окремих дебіторів по кредитах, які є значними індивідуально, а також у сукупності по кредитах з подібними умовами та характеристиками ризику. Фактори, що беруться до уваги при оцінці окремих кредитів, включають історію погашення, поточний фінансовий стан позичальника, своєчасність погашення і заставу, якщо така існує. Для визначення суми зменшення корисності управлінський персонал проводить оцінку сум та строків майбутніх платежів з погашення основної суми заборгованості та процентів і надходження від реалізації застави, якщо така існує. Після цього ці грошові потоки дисконтуються із застосуванням початкової процентної ставки по кредиту. Фактичні платежі з погашення основної суми заборгованості і процентів залежать від спроможності позичальника генерувати грошові потоки від операцій або отримати альтернативне фінансування і можуть відрізнятися від оцінок управлінського персоналу.

Фактори, що беруться до уваги при оцінці зменшення корисності кредитів, що оцінюються у сукупності, включають досвід збитків від кредитування, процент простроченої заборгованості у кредитному портфелі та загальні економічні умови.

Якби фактичні суми погашення були меншими, ніж за оцінками управлінського персоналу, Банк повинен був би відобразити в обліку додаткові витрати у зв'язку із зменшенням корисності.

Керівництво вважає, що воно вживає всі необхідні заходи з метою підтримки стабільності та ліквідності бізнесу Банку за поточних обставин, однак будь-яке подальше погіршення ліквідності фінансових ринків, збільшення відтоку коштів з банківської системи та волатильність валютного ринку можуть мати вплив на ліквідну позицію Банку, наслідки якого наразі неможливо визначити.

Курси обміну, що застосовуються при перерахуванні вартості активів і зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах. Гривня не є вільноконвертованою валютою за межами України. Отже, будь-яке перерахування сум у гривнях у долари США не повинно трактуватися у тому розумінні, що суми у гривнях були, могли чи можуть бути в майбутньому вільно конвертовані у долари США за визначеним курсом обміну чи будь-яким іншим курсом обміну.

При складанні цієї фінансової звітності управлінський персонал застосовував офіційний курс обміну, встановлений НБУ, для перерахування сум за операціями та залишків в іноземній валюті. Офіційні курси обміну, встановлені НБУ, публікуються у відкритих джерелах. Управлінський персонал вважає, що застосування таких курсів істотною мірою служить цілям використання порівняльної інформації.

Зміна облікових політик

Протягом 2017 року змін облікових політик не відбувалося.

4.2. Первісне визнання фінансових інструментів

Фінансовий інструмент – будь-який контракт, який одночасно приводить до виникнення (збільшення) фінансового активу однієї сторони і фінансового зобов'язання або інструменту власного капіталу іншої.

Банк визнає фінансовий актив чи зобов'язання в бухгалтерському обліку в тому випадку, коли Банк являється стороною контракту.

Під час первісного визнання фінансового інструменту (фінансового активу або фінансового зобов'язання) Банк оцінює надані (отримані) фінансові інструменти за справедливою вартістю.

Витрати на операції, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, а саме – комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам, дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам та інше, Банк включає у суму дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом. Суму дисконту/премії Банк амортизує протягом строку дії фінансового інструменту із застосуванням ефективної ставки відсотка не рідше одного разу на місяць (крім фінансових інструментів у торговому портфелі), сума дисконту/премії має бути повністю амортизована на дату погашення/повернення фінансового інструменту.

Банк класифікує фінансові інструменти у наступні категорії: грошові кошти та їх еквіваленти, фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, кредити та дебіторська заборгованість, фінансові активи, призначені для продажу та фінансові зобов'язання.

4.3. Знецінення активів

Фінансові активи

Банк визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів, які самі по собі є значними чи групи фінансових активів, які самі по собі не є значними на кожну звітну дату. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу чи групи фінансових активів тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу і така подія (події) мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу чи групи фінансових активів, який може бути достовірно оцінений. Об'єктивні ознаки зменшення корисності можуть включати ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, існує ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації, а також свідчення, на підставі ринкової інформації, значного зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, змін у рівні прострочених платежів або в економічних умовах, що пов'язані з неплатежами за активами.

Спочатку Банк визначає, чи існують об'єктивні індивідуальні ознаки зменшення корисності коштів в кредитних установах та кредитів клієнтам, що обліковуються за амортизованою вартістю, кожен з яких окремо є суттєвим, а також індивідуальні або сукупні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У випадку, якщо об'єктивні ознаки зменшення корисності розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі. Активи, що оцінюються окремо на предмет зменшення корисності і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від зменшення корисності, не повинні оцінюватись на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті зменшення корисності фінансових активів, сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків. Балансова вартість активу зменшується шляхом застосування рахунку резерву та сума збитку визнається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Процентні доходи продовжують нараховуватись на знижену балансову вартість на основі первісної ефективної процентної ставки за активом. Кредити списуються за рахунок сформованого резерву якщо вже немає реальної перспективи

відшкодування у майбутньому, а все забезпечення було реалізовано чи передано Банку. Банк визнає заборгованість безнадійною та списує її за рахунок сформованих резервів коли вона відповідає наступним критеріям:

Банк проводить аналіз заборгованості за кредитами та іншою дебіторською заборгованістю на визнання заборгованості «безнадійною» не рідше одного разу на квартал.

Безнадійною кредитна та інша заборгованість визнається за умови відповідності заборгованості одному або декільком критеріям, що наведені нижче:

- заборгованість, по відношенню до якої завершився строк позовної давності та не відбувалися погашення протягом трьох років;
- прострочена заборгованість померлої фізичної особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення;
- прострочена заборгованість фізичних осіб, які у судовому порядку визнані безвісно відсутніми, оголошені померлими;
- прострочена заборгованість фізичних осіб, прощена кредитором, за винятком заборгованості осіб, пов'язаних з таким кредитором, та осіб, які перебувають (перебували) з таким кредитором у трудових відносинах;
- прострочена заборгованість фізичної або юридичної особи, не погашена внаслідок недостатності майна зазначеної особи, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;
- відміна процесуальних дій з метою стягнення заборгованості в результаті визнання їх неефективними, тобто витрати Банку в процесі юридичних дій перевищують суму стягнення;
- заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством, а саме:
  - виняткові погодні умови і стихійне лихо (ураган, буря, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, землетрус, пожежа, просідання і зсув ґрунту), у разі коли такі погодні умови та стихійне лихо не є страховими випадками договору страхування заставного майна;
  - непередбачувані ситуації, викликані діями сторони, що не є стороною відповідного договору (страйк, локаут, оголошена або неоголошена війна, загроза війни, терористичний акт, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, громадська демонстрація, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух);
  - умови, регламентовані відповідними органами виконавчої влади, а також пов'язаними з ліквідацією наслідків, викликаних винятковими погодними умовами і непередбачуваними ситуаціями;
  - заборгованість суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією;
  - заборгованість, що залишилась після завершення процедури банкрутства без повного покриття витрат Банку та відсутність можливості стягнення іншого забезпечення;
  - заборгованість, що залишилась після завершення процесуальних дій з винесенням судом рішення не на користь Банку та / або рішення Банку щодо непроведення подальшої претензійно-позовної роботи;
  - заборгованість, яка визнана шахрайськими діями за результатами службового розслідування;

Рішення щодо визнання заборгованості «безнадійною» та списання безнадійної заборгованості за рахунок сформованого резерву здійснюється відповідно до рішення Правління Банку. Після списання безнадійної заборгованості за рахунок спеціальних резервів Банк обліковує її за позабалансовими рахунками протягом строку, визначеного законодавством України, за безнадійною заборгованістю, що була списана за рахунок резервів.

Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності збільшується або зменшується, і таке збільшення чи зменшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності збільшується чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відновлюється, то відповідна сума відновлення відображається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Зокрема, Банк визначає резерв стосовно кожного окремого значного кредиту на індивідуальній основі. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають можливість реалізації бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити ефективність роботи в разі виникнення фінансових труднощів, грошові надходження, наявність іншої фінансової підтримки та можлива вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожен звітну дату.

Резерви визначаються на сукупній основі стосовно кредитів клієнтам, які не є значимими окремо (у тому числі кредитні картки, іпотечні кредити, автокредити та споживчі кредити), і для окремо значимих кредитів, коли немає об'єктивних ознак зменшення корисності на індивідуальній основі. Банк аналізує резерви під зменшення корисності на кожен звітну дату, при цьому кожний кредитний портфель з однаковими характеристиками аналізується окремо.

Нефінансові активи

Інші нефінансові активи, крім відстрочених податків, оцінюються на кожен звітну дату на предмет існування ознак зменшення корисності. Сумою очікуваного відшкодування нефінансових активів є більша з двох оцінок: їх справедлива вартість за вирахуванням затрат на реалізацію або вартість у використанні. При оцінці вартості у використанні очікувані у майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, властиві певному активу. Сума очікуваного відшкодування активу, який самостійно не генерує надходження грошових коштів незалежно від надходжень від інших активів, визначається по одиниці, що генерує грошові кошти, до якої відноситься цей актив. Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує його суму очікуваного відшкодування.

Усі збитки від зменшення корисності нефінансових активів визнаються у прибутку або збитку і сторнуються тільки тоді, коли змінюються оцінки, використані для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності сторнується тільки тоді, коли балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена, за вирахуванням зносу чи амортизації, якби не був визнаний збиток від зменшення корисності.

Кредити, умови за якими були переглянуті

Якщо валюту кредиту було змінено, визнання старого кредиту припиняється, і замість нього в обліку відображається новий кредит.

Якщо реструктуризація зумовлена фінансовими труднощами позичальника, і кредит вважається таким, що його корисність зменшилась після реструктуризації, Банк визнає різницю між теперішньою вартістю майбутніх грошових потоків відповідно до нових умов, дисконтованих з використанням первісної ефективної процентної ставки, і балансовою вартістю до реструктуризації у складі витрат на зменшення корисності у звітному періоді.

Кредити, що підлягають сукупній оцінці на предмет зменшення корисності, умови яких було переглянуто, більше не вважаються простроченими, а розглядаються як нові кредити, з моменту отримання мінімальної кількості платежів, що вимагаються згідно з новими угодами. Кредити, що підлягають індивідуальній оцінці на предмет зменшення корисності, умови яких було переглянуто, підлягають постійному перегляду з метою визначення, чи залишаються вони знеціненими.

Критерієм знецінення фінансового активу згідно з Методологією підрахунку знецінення за МСФЗ, є вид кредитної заборгованості Позичальника. Всі кредити, що класифікуються як непродуктивні (Non-performing loans), а саме кредити класифіковані як «Прострочені» (Past due), «З малою ймовірністю виплати» (Unlikely to pay) та «Сумнівні» (Doubtful) відносяться до знецінених. Критерій знецінення фінансового інструмента для розрахунку суми коригування береться за той же період що і сума резерву.

Визначення виду кредитної заборгованості відбувається на щомісячній основі згідно з наявністю об'єктивних та суб'єктивних критеріїв.

4.4. Припинення визнання фінансових інструментів

Визнання фінансових активів припиняється тільки тоді, коли продаж призводить до передачі в основному всіх ризиків і вигод, пов'язаних з активами. І навпаки, якщо зберігається значна частина ризиків і вигод, пов'язаних з проданими фінансовими активами, вони продовжують відображатися як активи, навіть якщо право власності на них було передано. Якщо неможливо встановити передачу ризиків і вигод, визнання фінансових активів припиняється, коли контроль над активами втрачається. В іншому разі якщо контроль зберігається навіть частково, то Банк продовжує визнавати активи в межах її участі, що вимірюється ступенем доступності до змін у вартості проданих активів та змін у відповідних грошових потоках. Нарешті, визнання проданих фінансових активів припиняється, якщо Банк зберігає договірні права на отримання грошових потоків від активу, але одночасно бере на себе зобов'язання з виплати грошових потоків, і лише цих грошових потоків, третім особам. Банк припиняє визнання в балансі фінансового зобов'язання або його частини, якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

4.5. Грошові кошти та їх еквіваленти

За статтею «Грошові кошти та їх еквіваленти» Банк визнає готівкові кошти (кошти у касі), кошти в Національному банку України, кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» у банках. Для цілей Звіту про фінансовий стан та розрахунку Звіту про рух грошових коштів кошти обов'язкових резервів, не включаються до розрахунку статті «Грошові кошти та їх еквіваленти» якщо існують обмеження щодо їх використання.

4.6. Кредити та заборгованість клієнтів

Кредити та заборгованість клієнтів – це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами або з платежами, що можуть бути визначені, які не мають котирування на активному ринку, за винятком тих, які Банк:

- має намір продати негайно або найближчим часом
- тих, які управлінський персонал при початковому визнанні визначає як фінансові інструменти за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку
- тих, які управлінський персонал при початковому визнанні визначає як фінансові інструменти, наявні для продажу, або
- тих, по яких утримувач може не відшкодувати у значній мірі всі відображені в обліку інвестиції, крім випадків, пов'язаних з погіршенням якості кредитів.

Первісне визнання кредитів відбувається на дату підписання договору, на основі справедливої вартості фінансового інструменту, що дорівнює виданій сумі, включаючи витрати/доходи, які безпосередньо пов'язані з одним кредитом і можуть бути визначені при їх виникненні, навіть якщо сплачуються на пізнішу дату.

Після первісного визнання кредити відображаються за амортизованою вартістю, яка дорівнює первісній вартості, збільшеній/зменшеній на суми погашення основної суми боргу, на суми коригувань/відшкодувань та амортизації, що розраховується за методом ефективної

процентної ставки, різниці між виданою сумою і сумою, що підлягає поверненню при настанні строку погашення, що, як правило, стосується витрат/доходів безпосередньо пов'язаних з кредитом. Ефективна процентна ставка – це ставка, яка точно дисконтує очікувані майбутні грошові виплати за кредитом, а саме основну суми та проценти, до суми виданих коштів, включаючи витрати/доходи, пов'язані з кредитом. Цей метод оцінки використовує фінансовий підхід і дозволяє розподіляти економічний ефект від витрат/доходів протягом очікуваного залишкового строку до погашення кредиту.

4.7. Цінні папери в портфелі Банку на продаж

Ця категорія включає фінансові активи, які не включені до будь-якої з інших категорій, таких як кредити, фінансові активи, призначені для торгівлі, інвестиції, утримувані до погашення.

Стосовно боргових цінних паперів і акцій первісне визнання фінансових активів, наявних для продажу, відбувається на дату розрахунків. При первісному визнанні активи відображаються за справедливою вартістю з урахуванням витрат на здійснення операції і доходів, безпосередньо пов'язаних з інструментом.

Після первісного визнання фінансові активи, наявні для продажу, відображаються за справедливою вартістю. Прибутки і збитки від зміни справедливої вартості відображаються у складі іншого сукупного доходу до моменту припинення визнання фінансового активу або виникнення ознак зменшення його вартості. При продажу фінансового активу або при визнанні збитку накопичений прибуток або збиток сторнується у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, що котируються на активному ринку, використовуються ринкові котирування. У разі відсутності активного ринку для фінансового інструменту, застосовуються моделі оцінки, що ґрунтуються на ринковій та договірній вартості відповідних базових інструментів та інших факторах. Дольові інструменти, включені до цієї категорії, і похідні фінансові інструменти, які мають дольові інструменти як базовий актив, справедливу вартість яких неможливо достовірно визначити, відображаються за собівартістю. Фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються на предмет наявності об'єктивних ознак збитку від зменшення корисності. Якщо такі ознаки існують, збиток визначається як різниця між балансовою вартістю активу та його справедливою вартістю. Якщо ознак зменшення корисності більше не існує, після події, що відбулась після відображення зменшення корисності, відшкодування вартості кредитів або боргових цінних паперів відображається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, а відшкодування вартості дольових інструментів – у складі іншого сукупного доходу. Сума відшкодування не повинна призвести до перевищення балансовою вартістю фінансового активу амортизованої вартості, якби у попередніх періодах не відображалися збитки від зменшення корисності.

4.8. Фінансові інструменти за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку

Фінансові інструменти за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку включають фінансові активи або зобов'язання, які:

- були придбані або виникли, головним чином, з метою продажу або зворотного викупу у найближчому майбутньому;
- є частиною портфеля ідентифікованих фінансових інструментів, які управляються разом та відносно яких є свідчення нещодавньої практики отримання прибутку протягом короткого проміжку часу;
- є похідними фінансовими інструментами (за винятком похідних фінансових інструментів, які були визначені та діють як інструменти хеджування);
- визначені при початковому визнанні як фінансові інструменти за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку.

Управлінський персонал може визначати фінансові активи та зобов'язання як фінансові активи та зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, якщо:

- управління активами чи зобов'язаннями, їх оцінка та відображення у внутрішній звітності здійснюється на основі справедливої вартості;
- таке визначення виключає або значно зменшує невідповідності у бухгалтерському обліку, які б виникли за іншого визначення;
- актив чи зобов'язання містить вбудований похідний інструмент, який значним чином модифікує грошові потоки, які за іншого визначення були б необхідними згідно з контрактом.

Усі похідні інструменти, призначені для торгових операцій, справедлива вартість яких має додатне значення, а також придбані опціони відображаються у звітності як активи. Усі похідні інструменти, призначені для торгових операцій, справедлива вартість яких має від'ємне значення, а також продані опціони відображаються у звітності як зобов'язання.

Управлінський персонал визначає належну класифікацію фінансових інструментів у зазначену категорію на момент початкового визнання. Похідні фінансові інструменти та фінансові інструменти, які були визначені при початковому визнанні як фінансові інструменти за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, не можуть бути перекласифіковані з категорії фінансових інструментів за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку. Фінансові активи, які відповідають визначенню «кредити та дебіторська заборгованість», можуть бути перекласифіковані з категорії фінансових інструментів за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, або з категорії фінансових інструментів, наявних для продажу, якщо Банк має намір та спроможність утримувати їх у близькому майбутньому або до строку погашення. Інші фінансові інструменти можуть бути перекласифіковані з категорії фінансових інструментів за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, тільки у нечисленних випадках. Такі випадки можуть бути пов'язані з подією, яка є нестандартною або такою, що навряд знову відбудеться найближчим часом.

4.9. Основні засоби

Основні засоби – це матеріальні активи, які Банк утримує з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, здаванні в лізинг (оренду) іншим особам або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року.

Основні засоби первісно визнаються за фактичною собівартістю, яка складається з фактичних витрат на придбання і приведення їх у стан, придатний до використання.

Після первісного визнання об'єктів основних засобів, як активів, крім об'єктів нерухомості Банку, їх подальший облік здійснюється за методом первісної вартості.

Переоцінка об'єктів, подальший облік яких здійснюється за первісною вартістю не здійснюється.

Облік об'єктів нерухомості Банку здійснюється за методом переоціненої вартості. Переоцінку об'єкту нерухомості Банку, який утримується на балансі за переоціненою вартістю, Банк здійснює якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта нерухомості Банку на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів нерухомості Банку.

Для визначення справедливої вартості об'єктів нерухомості на дату балансу Банком проводиться незалежна експертна оцінка. Незалежна оцінка власного нерухомого майна обов'язково проводиться незалежним оцінювачем за станом на кінець звітного року.

Переоцінка групи основних засобів, об'єкти якої були переоцінені в попередніх періодах, надалі проводиться з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялась від справедливої вартості.

Оцінка нерухомості проводилась незалежним оцінювачем ТОВ «Кредитне Брокерське Агентство» станом на 31.10.2017. На момент проведення оцінки, оцінювач ТОВ «Кредитне Брокерське Агентство» мав відповідну сертифікацію згідно чинного законодавства України та попередній досвід проведення оцінок аналогічного майна.

Справедлива вартість об'єктів оцінки визначена на базі, яка відповідає ринковій вартості, без урахування податку на додану вартість. В процесі розрахунку ринкової вартості об'єктів оцінки застосовувався порівняльний підхід (метод коригування вартості подібного майна).

Збільшення вартості будівель в результаті переоцінки визнається безпосередньо в іншому сукупному доході, за винятком тих випадків, коли воно сторнує зменшення вартості в результаті попередньої переоцінки, визнане у прибутку або збитку. Зменшення вартості будівель в результаті переоцінки визнається у прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли воно сторнує збільшення вартості в результаті попередньої переоцінки, визнане безпосередньо в іншому сукупному прибутку.

При визнанні результатів переоцінки накопичена амортизація вираховується з первісної (переоціненої) вартості об'єкта основних засобів, а отримана на нетто-основі балансова вартість переоцінюється до його справедливої вартості. За цим методом переоцінена вартість об'єкта дорівнює його справедливій вартості, а накопичена амортизація дорівнює нулю.

Облік витрат, пов'язаних із поліпшенням основних засобів здійснюється за рахунками обліку капітальних інвестицій.

Перегляд строків корисного використання та норм амортизації здійснюється наприкінці кожного року. На 2017 рік встановлено наступні строки корисного використання для певних видів основних засобів:

Найменування	Строк корисного використання, років
Будівлі, споруди	33,33
Машини та обладнання	4-15
Транспортні засоби	10
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4-10
Інші основні засоби	2-10

Амортизація основних засобів здійснюється із застосуванням прямолінійного методу. Протягом 2017 року Банк не змінював метод нарахування амортизації за основними засобами, а також строки корисного використання основних засобів.

Вартість всіх необоротних активів підлягає амортизації (крім вартості землі і незавершених капітальних інвестицій).

Строк амортизації вартості поліпшення об'єкта оперативного лізингу дорівнює періоду, який починається з місяця, наступного за місяцем завершення поліпшення і закінчується останнім місяцем дії договору оренди або якщо строк корисного використання яких, коротший ніж договір оренди, то строк амортизації дорівнює строку корисного використання.

Нарахування амортизації припиняється на одну з двох дат, що настає раніше:

- на дату переведення активів до категорії необоротних активів, утримуваних для продажу;
- на дату припинення визнання активів.

Перегляд строків корисного використання та норм амортизації здійснюється наприкінці кожного року. Протягом 2017 року не переглядались та не змінено строки корисного використання основних засобів.

Об'єкти основних засобів припиняють визнаватися як активи в разі їх вибуття внаслідок продажу, безоплатного передавання, ліквідації та інше.

4.10. Нематеріальні активи

До нематеріальних активів Банку віднесені ліцензії на використання програм, придбане програмне забезпечення.

Придбані нематеріальні активи обліковуються за первісною вартістю (історична/фактична собівартість), яка складається з фактичних витрат на придбання і приведення їх у стан, придатний до використання.

Подальший облік нематеріальних активів здійснюється за первісною вартістю (собівартістю) за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

При нарахуванні амортизації застосовується прямолінійний метод. Протягом 2017 року Банк не змінював метод нарахування амортизації та строки використання нематеріальних активів. Перегляд строків корисного використання та норм амортизації нематеріальних активів здійснюється у разі обґрунтованої економічної необхідності та наприкінці кожного року.

Строки корисного використання нематеріальних активів та норми щомісячної амортизації по основних категоріях нематеріальних активів визначені такими:

Найменування нематеріальних активів	Строк корисного використання, років
Програмні комплекси та забезпечення	від 1 до 10
Ліцензії на програмне забезпечення	від 1 до 10

Нарахування амортизації проводиться щомісячно за нормами, розрахованими згідно зі строками корисного використання, встановленими по кожному нематеріальному активу.

4.11. Оперативний лізинг (оренда)

Оперативний лізинг – це оренда, що не передбачає передавання практично всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на актив, що передається. Угоди про оперативний лізинг передбачають передачу орендарю права користування необоротними активами на строк, що не перевищує строк корисного використання, з обов'язковим поверненням об'єкту лізингу у термін передбачений угодою.

Передача основних засобів в оперативний лізинг (оренду) здійснюється за балансовою вартістю.

Передані в оперативний лізинг (оренду) основні засоби обліковуються та оцінюються в балансі Банку за тими ж критеріями, за якими оцінюються інші власні основні засоби Банку.

Об'єктами лізингу виступають основні засоби, що забезпечують діяльність Банку.

4.12. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухомість, що утримується з метою отримання доходу від оренди чи з метою збільшення капіталу, або для досягнення обох зазначених цілей, але не для продажу у ході звичайної діяльності та не для використання у виробництві чи для постачання товарів або надання послуг, чи для адміністративних цілей. Інвестиційна нерухомість оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої визнаються у прибутку або збитку.

Якщо характер використання об'єкта інвестиційної нерухомості змінюється і відбувається його перекласифікація в категорію основних засобів, справедлива вартість цього об'єкта на дату перекласифікації стає вартістю придбання для цілей його подальшого відображення в обліку.

Оцінка інвестиційної нерухомості проводилась незалежним оцінювачем ТОВ «Кредитне Брокерське Агентство» станом на 31.10.2017. На момент проведення оцінки, оцінювач ТОВ

«Кредитне Брокерське Агентство» мав відповідну сертифікацію згідно чинного законодавства України та попередній досвід проведення оцінок аналогічного майна.

4.13. Необоротні активи, утримувані для продажу

Банк класифікує необоротні активи як утримувані для продажу, якщо балансова вартість таких активів відшкодуватиметься шляхом операції з продажу, а не поточного використання.

Необоротні активи класифікуються як утримувані для продажу, якщо на дату прийняття рішення щодо визнання їх активами, що утримуються для продажу, виконуються такі умови: стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж і є високий ступінь імовірності їх продажу.

Необоротні активи, що утримуються Банком для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю.

Амортизація на необоротні активи, утримувані для продажу, не нараховується.

4.14. Похідні фінансові інструменти

Похідний інструмент (дериватив) – це фінансовий інструмент, який має всі три такі характеристики:

- а) його вартість змінюється у відповідь на зміну встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструменту, ціни споживчих товарів, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності або подібної змінної;
- б) не вимагає початкових чистих інвестицій або вимагає початкових чистих інвестицій менших, ніж ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які мають подібну реакцію на зміни ринкових умов;
- в) який погашається на майбутню дату.

Усі похідні фінансові інструменти первісно оцінюються та відображаються в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю. Витрати на операції визнаються за рахунками витрат під час їх первісного визнання. Витрати на операції не включають дисконт або премію за форвардними та опціонними контрактами.

На кожен наступний після первісного визнання дату балансу похідні фінансові інструменти оцінюються за справедливою вартістю без будь-яких витрат на операції.

Переоцінка похідних фінансових інструментів, якими є біржові інструменти, здійснюється Банком за результатами кожного біржового дня (торговельної сесії) за визначеною біржею котирувальною (розрахунковою) ціною.

Якщо котирування ринкових цін на похідні фінансові інструменти є недоступним, то Банк застосовує для визначення справедливої вартості такі методи:

- посилання на ринкову ціну іншого подібного інструменту;
- аналіз дисконтованих грошових потоків;
- інші методи, що забезпечують достовірне визначення справедливої вартості похідних фінансових інструментів.

4.15. Залучені кошти

До категорії залучених коштів Банк відносить облігації власної емісії. Облігації власної емісії можуть бути реалізовані Банком за номінальною вартістю з дисконтом або з премією.

Нарахування відсотків та амортизація дисконту (премії) за облігаціями власної емісії здійснюються залежно від умов емісії цінних паперів, але не рідше одного разу на місяць протягом періоду від дати розміщення цінного папера до дати його погашення.

Сума амортизації дисконту (премії) за звітний період розраховується за методом ефективної ставки відсотка. За операціями з борговими цінними паперами власної емісії сума амортизації дисконту збільшує процентні витрати, а сума амортизації премії зменшує процентні витрати.

Облігації власної емісії можуть погашатися у разі настання строку погашення або достроково (якщо це визначено умовами випуску). Визнання Банком фінансового зобов'язання припиняється тоді, коли його зобов'язання за договором погашено, анульовано або строк його дії закінчився. У разі дострокового погашення цінного папера здійснюється амортизація відповідної частини дисконту (премії) до дати погашення.

4.16. Резерви за зобов'язаннями

Банк формує резерви за зобов'язаннями та за потенційними зобов'язаннями.

Резерви під потенційні зобов'язання покривають ймовірні ризики, що виникають внаслідок позовів про відшкодування збитків третім особам. Резерв створюється Банком у розмірі, необхідному для відшкодування усіх розумно обґрунтованих ймовірних витрат Банку за позовними вимогами третіх сторін, що будуть понесені.

Резерв забезпечення визнається Банком тільки за умови, якщо виконуються усі наступні умови:

- Банк має теперішню заборгованість (юридичну чи очікувану), що виникла внаслідок минулих подій;
- ймовірно, що матиме місце вибуття економічних ресурсів, що необхідне для погашення заборгованості;
- можна достовірно оцінити суму заборгованості.

4.17. Виплати працівникам

Згідно з вимогами українського законодавства, Банк утримує суми пенсійних внесків із заробітної плати працівників і сплачує їх до Державного пенсійного фонду України. Крім цього, згідно з вимогами державної пенсійної системи, працедавець розраховує суму поточних платежів як процент від сукупних поточних виплат персоналу. Ці витрати визнаються у періоді, в якому нараховується відповідна заробітна плата. Після закінчення трудової діяльності працівники отримують пенсійні виплати від Державного пенсійного фонду України. Банк не має програм додаткових виплат при виході на пенсію або інших суттєвих компенсаційних програм, які вимагали б додаткових нарахувань.

Банк формує резерви під зобов'язання за невикористаними відпустками.

4.18. Податок на прибуток

Банк визнає поточний податок на прибуток зобов'язанням у сумі, що розрахована за звітний період відповідно до податкового законодавства України. Згідно п.10 підрозділу 4 розділу XX Податкового Кодексу України, ставка податку на прибуток в 2017 році (на звітну дату 31.12.2017 та 31.12.2016 року) становила 18%.

Податок на прибуток або збиток складається з поточного та відстроченого податків. Податок на прибуток визнається у прибутку або збитку за винятком випадків, коли він відноситься до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі. У таких випадках він визнається у власному капіталі.

Поточний податок на прибуток складається з очікуваного податку до сплати, розрахованого на основі оподаткованого прибутку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють

або фактично діють на дату звіту про фінансовий стан, та будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів та зобов'язань, що використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, що використовуються для цілей оподаткування. Відстрочений податок оцінюється за ставками оподаткування, які, як очікується, будуть застосовані до тимчасових різниць на момент їх сторнування, згідно із законодавством, введеним у дію або практично діючим на звітну дату.

Відстрочений податковий актив визнається тільки за умови, що існує ймовірність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані невикористані перед цим податкові збитки та кредити. Відстрочений податковий актив зменшується коли реалізація відповідних податкових вигод не є ймовірною.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання, що пов'язані з тим самим податком і підлягають сплаті у той же період, згортаються. У роки, коли сума неоподатковуваних тимчасових різниць є більшою ніж сума оподатковуваних тимчасових різниць, відповідні відстрочені податкові активи включаються до складу активів у звіті про фінансовий стан у статті «Відстрочені податкові активи». З іншого боку, в роки, коли сума оподатковуваних тимчасових різниць є більшою ніж сума неоподатковуваних тимчасових різниць, відповідні відстрочені податки включаються до складу зобов'язань у звіті про фінансовий стан у статті «Відстрочені податкові зобов'язання».

При визначенні частки невикористаних відстрочених податкових активів і непогашених відстрочених податкових зобов'язань, що, як очікується, буде реалізована у роки після дати балансу, проводиться перевірка ймовірності такої реалізації. Якщо очікуваного оподаткованого прибутку недостатньо для покриття неоподатковуваних тимчасових різниць, реалізація яких очікувалась протягом періоду, визнається зменшення корисності відстроченого податкового активу.

Визнана сума зменшення корисності відображається у статті «Податок на прибуток» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Оподатковуваний прибуток майбутніх періодів розраховується на основі бізнес-плану, розробленого керівництвом, і з урахуванням наявних можливостей податкового планування.

4.19. Статутний капітал та емісійний дохід

Статутний капітал – сплачена грошовими внесками учасників Банку вартість акцій, паїв Банку в розмірі, визначеному статутом.

Емісійні різниці (емісійний дохід) – це перевищення суми коштів, отриманих від первинного випуску або продажу власних акцій (інших корпоративних прав), над їх номіналом або перевищення номіналу акцій (інших корпоративних прав) над вартістю їх викупу.

4.20. Визнання доходів та витрат

Облік доходів та витрат базується на методі нарахування, тобто вони відображаються в тому періоді, до якого відносяться.

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається виходячи зі ступеню завершення операції на дату балансу та в разі можливості достовірно оцінити результат цієї операції.

Процентні доходи і витрати обчислюються пропорційно часу і сумі активу (зобов'язання) із застосуванням ефективної ставки відсотка.

Будь-які різниці, що виникають між сумою визнаних за ефективною ставкою відсотка процентних доходів (витрат) та нарахованих за номінальною процентною ставкою доходів (витрат) за фінансовими інструментами, придбаними (наданими, отриманими) за номінальною

вартістю (без дисконту або премії), відображаються за рахунками з обліку неамортизованого дисконту (премії) у кореспонденції з рахунками з обліку процентних доходів (витрат).

Комісії, що не включаються у вартість кредиту (наприклад, комісії за розрахунково-касове обслуговування, тощо), відносяться на рахунки з обліку комісійних доходів.

За борговими цінними паперами в портфелі Банку на продаж визнаються процентні доходи, в тому числі процентні доходи у вигляді амортизації дисконту (премії), з використанням ефективної ставки відсотка.

Дивіденди, що отримані від цінних паперів з невизначеним доходом в портфелі Банку на продаж під час володіння ними, відносяться на доходи звітного періоду.

4.21. Іноземна валюта

Активи та зобов'язання, доходи та витрати від операцій з іноземними валютами відображаються в гривневому еквіваленті за офіційними курсами НБУ щодо іноземних валют та банківських металів на дату відображення в обліку.

Облік доходів та витрат в іноземній валюті проводиться шляхом перерахування у валюту України за курсом НБУ на дату здійснення операції, за якою отримані доходи або понесені витрати. У разі нарахування доходів або витрат в іноземній валюті облік проводиться за курсом на дату проведення нарахування.

У Звіті про фінансовий стан активи і пасиви в іноземній валюті відображаються за офіційним курсом, встановленим НБУ на звітну дату. Станом на 31 грудня 2017 року НБУ встановлено наступні курси:

Валюта	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Долар США	28,07	27,19
Євро	33,50	28,42

Переоцінка усіх рахунків монетарних статей балансу здійснюється при кожній зміні курсу НБУ та відображається за статтею «Результат від переоцінки іноземної валюти» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Банк визнає результати від торгівлі іноземною валютою як результат від купівлі, продажу, обміну іноземної валюти.

4.22. Згортання

Згортання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснити згортання та наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

4.23. Оцінка амортизованої вартості

Амортизована вартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення, визначеною із застосуванням методу ефективного процента, та мінус будь-який збиток від зменшення корисності.

Ефективна процентна ставка – це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента або періоду до майбутньої дати перерахунку ціни до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. При обчисленні приведеної вартості ефективна процента ставка застосовується до потоків майбутніх грошових надходжень або виплат протягом всього строку дії фінансового активу чи зобов'язання або протягом

коротшого періоду при повторенні певних умов (наприклад, перегляду ринкових процентних ставок).

Після первісного визнання амортизована вартість дозволяє розподіляти доходи і витрати безпосередньо шляхом зменшення або збільшення вартості інструменту протягом всього очікуваного строку дії у процесі амортизації. Визначення амортизованої вартості відрізняється в залежності від того, чи мають фінансові активи/зобов'язання фіксовані або плаваючі ставки, в останньому випадку залежно від того, чи відома заздалегідь волатильність ставки. Стосовно інструментів з фіксованою ставкою або фіксованою ставкою у певних часових рамках майбутні грошові потоки визначаються на основі відомої процентної ставки (фіксованої або плаваючої) протягом усього строку фінансування. Стосовно фінансових активів/зобов'язань з плаваючою ставкою, волатильність якої не відома заздалегідь (наприклад, тому що вона прив'язана до індексу), визначення грошових потоків здійснюється на основі останньої відомої ставки. При кожному перегляді процентної ставки перераховуються норми амортизації та ефективна процентна ставка протягом усього строку дії інвестиції, тобто до настання строку погашення. Будь-які зміни відображаються у звіті про прибутки та збитки як прибуток або збиток.

Кредити, інвестиції, утримувані до погашення, кредиторська заборгованість та випущенні цінні папери відображаються за амортизованою вартістю.

4.24. Оцінка справедливої вартості

МСФЗ 13 встановлює єдину структуру для вимірювання справедливої вартості та оприлюднення вимірювань справедливої вартості, коли вимагається таке вимірювання або воно дозволено іншими МСФЗ. Таке визначення справедливої вартості наголошує, що справедлива вартість – це вимірювання, яке базується на ринку, а не вимірювання на основі установи. При вимірюванні справедливої вартості, Банк використовує припущення, що використовували б учасники ринку при оцінюванні активу та пасиву за поточних ринкових умов, включаючи припущення про ризик. В результаті, намір Банку утримувати актив або розрахуватись чи в якийсь інший спосіб виконати зобов'язання не є релевантним при вимірюванні справедливої вартості. МСФЗ 13 застосовується, коли інший МСФЗ вимагає або дозволяє вимірювання справедливої вартості або розголошення вимірювань справедливої вартості. Структура вимірювання справедливої вартості, описана у МСФЗ 13, застосовується до початкового та подальшого вимірювання, якщо справедлива вартість вимагається або дозволяється іншими МСФЗ.

Справедлива вартість – це ціна, яку було б отримано за продаж активу або сплачено за переведення зобов'язання у звичайну операцію між учасниками ринку у дату вимірювання на основний ринок, або за його відсутності, на найбільш вигідний ринок, до якого Банк має доступ у таку дату. Справедлива вартість зобов'язання відображає ризик його невиконання.

В результаті, Банк прийняв нове визначення справедливої вартості, як викладено нижче. Зміна не мала жодного значного впливу на вимірювання активів та пасивів.

Для фінансових інструментів, справедлива вартість визначається через використання заявлених цін, отриманих з активного фінансового ринку. Ринок вважається активним, якщо операції за активами або пасивами проводяться з достатньою періодичністю та об'ємом, для надання інформації щодо вартості на постійній основі.

Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, Банк оцінює справедливу вартість, використовуючи техніку оцінювання. Обрана техніка оцінювання інкорпорує всі фактори, які учасники ринку враховували б при оцінюванні операції. Метою використання техніки оцінювання є оцінка ціни, за якою би відбулась звичайна операція з продажу активу або передачі пасиву між учасниками ринку у дату вимірювання за поточних ринкових умов.

Методи оцінки включають:

- використання ринкових даних, які опосередковано пов'язані з інструментом, який вимірюється та отримуються з продуктів з такими самими характеристиками ризику;
- використання – навіть лише частково – даних, які не відслідковуються, які не походять з ринку, для яких використовуються вимірювання та припущення, зроблені оцінювачем.

При оцінці справедливої вартості, Банк максимізує використання відповідних даних, які відслідковуються та мінімізує використання даних, які не відслідковуються. Банк оцінює справедливу вартість, використовуючи наступну ієрархію справедливої вартості, яка відображає значущість даних, використаних при вимірюванні:

Вхідні дані 1 рівня:

Вхідні дані 1 рівня – це заявлені ціни (невідкореговані) на активних ринках для ідентичних активів або пасивів, які Банк може оцінити на дату вимірювання.

Ціна котирування на активному ринку є найнадійнішим свідченням справедливої вартості та використовується без коригування для оцінки справедливої вартості, кожного разу, коли вона буде наявною. Якщо дані 1 рівня наявні для фінансових інструментів, деякі з яких можуть обмінюватись на багатьох активних ринках, акцент в межах 1 рівня робиться на визначенні наступного:

(а) основного ринку для актива чи зобов'язання або, за відсутності основного ринку, найсприятливішого ринку для актива чи зобов'язання; та

(б) чи може Банк здійснити операцію для цього актива або зобов'язання за такою ціною на такому ринку на дату оцінки.

Якщо Банк займає позицію в єдиному активі або пасиві (включаючи позицію, яка включає велику кількість ідентичних активів або пасивів, таких як утримання фінансових інструментів) і актив або пасив торгується на активному ринку, справедлива вартість активу або пасиву буде вимірюватись в межах 1 рівня, як продукту заявленої ціни для індивідуального активу або пасиву та кількості, яка утримується Банком. Цей випадок, навіть якщо нормального щоденного торгового об'єму ринку недостатньо для поглинання кількості, яка утримується та розміщення замовлень для продажу позиції в одну операцію, може вплинути на заявлену ціну.

Якщо актив або пасив, виміряний за справедливою вартістю має ціну покупця та ціну продавця, Банк використовує ціни покупця для позицій активу та ціну продавця для позицій пасиву.

Дані 2 рівня:

Дані 2 рівня – це дані, відмінні від заявлених цін, які відносяться до 1 рівня, які відслідковуються для активу або пасиву прямо або опосередковано. Якщо актив або пасив має конкретний (договірний) строк, дані 2 рівня повинні бути такими, що можна відслідковувати в основному для всього строку активу та пасиву. Дані 2 рівня включають наступне:

(а) заявлені ціни для таких самих активів або пасивів на активних ринках.

(б) заявлені ціни для ідентичних або однакових активів або пасивів на ринках, які не є активними.

(в) дані, відмінні від заявлених цін, які можна відслідкувати для активу або пасиву, наприклад:

(і) відсоткові ставки та криві доходів, які відслідковуються на інтервалах, які спільно котируються;

(ii) власна волатильність; та

(iii) кредитні спреди.

(г) дані, підтвержені ринком.

Коригування до даних 2 рівня можуть варіюватись, залежно від факторів, особливих для активу або пасиву. Такі фактори включають наступне:

(а) умова або місцезнаходження активу;

(б) спектр, до якого відносяться дані, до пунктів, які можна порівняти з активом або пасивом; та

(в) об'єм або рівень діяльності на ринках, в межах яких спостерігаються дані.

Коригування до даних 2 рівня, які є вагомими для всього вимірювання, можуть призвести до вимірювання справедливої вартості, яка класифікується в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості, якщо коригування застосовує значні дані, які не є у публічному доступі.

Дані 3 рівня:

Дані 3 рівня – це дані, які не відслідковуються для активу або пасиву.

Дана категорія включає всі інструменти, де техніка оцінювання включає дані, не на основі даних, які відслідковуються та дані, які не відслідковуються мають значний вплив на оцінку інструменту. Дана категорія включає інструменти, які оцінюються на основі заявлених цін на такі самі інструменти, де значні корегування або припущення, які не відслідковуються, повинні відображувати різниці між інструментами.

Вибір між вищенаведеними техніками оцінювання не є вільним, а повинен дотримуватись спеціального порядку пріоритетності. Зокрема, якщо наявні заявлені ціни на активних ринках, як правило, інші підходи оцінювання використовувати не можна. МСФЗ 13 описує три різні техніки оцінювання, які можуть використовуватись для вимірювання справедливої вартості (які використовувались би до ієрархії 2 та 3 рівнів, на основі даних, які використовуються у техніках оцінювання):

- Ринковий підхід: використовується порівняння цін та інша релевантна інформація, з залученням ідентичних або однакових активів або пасивів.
- Дохідний підхід: конвертує майбутні суми (наприклад, грошові потоки або доходи та витрати) до єдиної поточної (дисконтованої) суми, яка відображує поточні очікування ринку щодо таких майбутніх сум.
- Витратний підхід: відображує суму, яка наразі необхідна для заміни працездатності активу (часто), яка відноситься до поточної вартості заміни, яка відрізняється від понесених витрат).

Банк використовує техніки оцінювання, які є належними за певних обставин, і для яких наявні дані у достатній кількості. У деяких випадках, це призведе до використання більше, ніж однієї техніки.

Методи оцінювання, які використовуються для вимірювання справедливої вартості, повинні застосовуватись послідовно. Однак, зміна техніки оцінювання або її застосування є належним, якщо зміна призводить до вимірювання, яке дорівнює або більше відображає справедливую вартість за даних обставин. Таким випадком може бути, наприклад, якщо мало місце будь-що з наведеного нижче:

(а) розвиваються нові ринки;

(б) стає доступною нова інформація;

(в) інформація, яка використовувалась раніше, більше недоступна;

(г) вдосконалюються техніки оцінювання;

(д) змінюються ринкові умови.

Банк формалізував Політику управління ринковим ризиком, яка передбачає принципи та інструменти, які використовуються для оцінки, контролю та управління справедливою вартістю, та передбачає загальну відповідальність головного управління ризик-менеджменту за вимірювання справедливої вартості, який є незалежним від операційного підрозділу.

Станом на 31 жовтня 2017 р., оцінка справедливої вартості застосовувалась до земельних ділянок та будівель, які оцінювались незалежною установою в кінці 2017 року, беручи до уваги спочатку порівняльний метод продажів або підхід капіталізації доходу по відношенню до майна, та витратний підхід по відношенню до певної інфраструктури або спеціалізованого майна з обмеженою ринковою інформацією.

4.25. Інформація за операційними сегментами

Операційний сегмент – це компонент Банку, який займається господарською діяльністю, в рамках якої він може отримувати доходи або нести витрати (включаючи доходи та витрати від операцій з іншими компонентами того самого Банку), результати діяльності якого регулярно аналізуються вищою посадовою особою, відповідальною за прийняття операційних рішень щодо розподілу ресурсів між сегментами та оцінки фінансових результатів їх діяльності, та стосовно якого існує окрема фінансова інформація.

Банк являє собою один звітний сегмент, управління яким здійснюється централізовано, і дотримується єдиної кредитної політики та маркетингової стратегії.

Банк не має клієнтів, доходи за якими перевищують 10% від загальної суми зовнішнього доходу.

Практично всі доходи від зовнішніх клієнтів відносяться до резидентів України. Практично всі активи знаходяться в Україні.

Примітка 5. Нові та переглянуті стандарти

Наведені нижче нові стандарти, зміни до стандартів та тлумачення ще не є чинними на 31 грудня 2017 р. та не були застосовані при складанні цієї фінансової звітності. Банк планує застосовувати їх тоді, коли вони набудуть чинності.

Очікується, що нижчезазначені стандарти матимуть суттєвий вплив на фінансову звітність Банку у період їх першого застосування.

(а) МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 року РМСБО випустила остаточну версію МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». МСФЗ 9 є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або пізніше, при цьому дозволяється його дострокове застосування. Вона замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

У жовтні 2017 року РМСБО випустила зміни до МСФЗ 9 «Умова про дострокове погашення з негативною компенсацією». Зміни є чинними для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, при цьому дозволяється дострокове застосування.

Банк почне застосування МСФЗ 9, випущеного в липні 2014 року, з 1 січня 2018 р. і з цієї ж дати достроково застосує зміни до МСФЗ 9. На підставі результатів оцінки, завершеної на поточний момент, сукупний ефект від застосування стандарту, який буде відображений у складі вхідного сальдо власного капіталу Банку на 1 січня 2018 р., приблизно оцінюється в сумі, що дорівнює 14 678 тисячам гривень, включаючи:

зменшення капіталу приблизно на 14 678 тисяч гривень, пов'язане із застосуванням вимог в частині зменшення корисності (див. (ii));

Наведена вище оцінка є попередньою, оскільки перехід на новий стандарт ще не повністю завершено. Фактичний вплив застосування МСФЗ 9 на 1 січня 2018 р. може змінитися, оскільки:

МСФЗ 9 вимагає від Банку перегляду процесів обліку та внутрішнього контролю, і зазначені зміни ще не завершені;

Банк не завершила тестування й оцінку засобів контролю своїх нових інформаційних систем; а також змін у структурі управління;

Банк удосконалює і допрацьовує свої моделі для розрахунку очікуваних кредитних збитків;

нові положення облікової політики та застосовувані припущення, судження і методи оцінки можуть змінюватися до тих пір, поки Банк не завершить процес підготовки своєї першої фінансової звітності, що включає дату першого застосування.

i. Класифікація – фінансові активи

МСФЗ 9 передбачає новий підхід до класифікації та оцінки фінансових активів, що відображає бізнес-модель, яка використовується для управління цими активами, і характеристики пов'язаних з ними грошових потоків.

МСФЗ 9 містить три основні категорії, за якими класифікуються фінансові активи, а саме фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI) та за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL). Цей стандарт скасовує існуючу згідно з МСБО 39 класифікацію фінансових активів у категорії утримуваних до погашення, кредитів і дебіторської заборгованості та наявних для продажу.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і

його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI) на непогашену частину основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході, тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований на розсуд Банку як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і

його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується в одну з трьох категорій: Див. (viii) в частині перехідних положень, що стосуються класифікації фінансових активів.

Згідно з МСФЗ 9, похідні фінансові інструменти, вбудовані у контракти, основним контрактом яких є фінансовий актив, що належить до сфери застосування цього МСФЗ, не відокремлюються. Натомість відповідні вимоги до класифікації застосовуються до всього гібридного інструмента.

Оцінка бізнес-моделі

Банк проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому розглядатиметься така інформація:

Політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також дія зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;

яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Банку;

ризиками, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;

яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);

частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Групою мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, будуть оцінюватися за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Банк проаналізує договірні умови фінансового інструмента. Сюди увійде оцінка того, чи містить фінансовий

актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Банк проаналізує:

умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;

умови, що мають ефект важеля (левередж);

умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;

умови, які обмежують вимоги Банку грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу;

умови, які викликають зміни в відшкодування за тимчасову вартість грошей – наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Всі кредити Банку, видані фізичним особам, і певні кредити з фіксованою процентною ставкою, видані юридичним особам, містять умови про дострокове погашення.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину та може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору.

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив придбається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми, сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Оцінка впливу

Цей стандарт матиме вплив, зазначений нижче, на класифікацію та оцінку фінансових активів, утримуваних станом на 1 січня 2018 р.

Торгові активи і похідні активи, утримувані з метою управління ризиками, які класифікуються як призначені для торгових операцій та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до МСБО 39, також будуть оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до МСФЗ 9.

Боргові інвестиційні цінні папери, які класифікуються як наявні для продажу відповідно до МСБО 39, будуть оцінюватися за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток або збиток залежно від конкретних обставин.

Більшість дольових інвестиційних цінних паперів, що класифікуються як наявні для продажу відповідно до МСБО 39, будуть оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток відповідно до МСФЗ 9. Тим не менш, деякі з таких дольових інвестиційних цінних паперів призначені для довгострокових стратегічних цілей і будуть класифіковані на розсуд Банку як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід станом на 1 січня 2018 р.

За оцінками Банку, при застосуванні МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 р. вплив даних змін (до вирахування податку) призведе до зменшення величини власного капіталу Банку приблизно на 14 678 тисяч гривень.

ii. Зменшення корисності – Фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії

МСФЗ 9 замінює модель «понесених збитків», що використовується в МСБО 39, на модель «очікуваних кредитних збитків» (ELC). Застосування нової моделі зменшення корисності вимагатиме від Банку Банку значних професійних суджень щодо того, яким чином зміни економічних факторів впливають на очікувані кредитні збитки, що визначаються шляхом зважування щодо ймовірності їх виникнення.

Нова модель зменшення корисності застосовується до наступних фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- фінансові активи, що є борговими інструментами;
- дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії (раніше зменшення корисності оцінювалося відповідно до МСБО «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»).

Відповідно до МСФЗ 9, за інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

Відповідно до МСФЗ 9, резерви під очікувані кредитні збитки повинні визнаватися в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Банк визнаватиме резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

боргові інвестиційні цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату. Банк вважає, що борговий цінний папір має низький кредитний ризик, якщо кредитний рейтинг за ним відповідає загальноприйнятим у світі визначенням рейтингу «інвестиційна якість», і

інші фінансові інструменти (крім дебіторської заборгованості за договорами оренди), за якими з моменту первісного визнання не відбулося значного збільшення кредитного ризику.

Резерви під збитки щодо дебіторської заборгованості за договорами оренди завжди будуть оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента.

Вимоги МСФЗ 9 у частині зменшення корисності є складними та вимагають застосування суджень і припущень, особливо у сферах, які детально обговорюються нижче:

оцінка того, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання; а також

включення прогнозової інформації в оцінку очікуваних кредитних збитків.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Вони будуть оцінюватися таким чином:

щодо фінансових активів, які не є кредитно-знеціненими станом на звітну дату: як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Банку відповідно до договору, і грошовими потоками, які Банк очікує отримати);

щодо фінансових активів, які є кредитно-знеціненими станом на звітну дату: як різниця між валовою балансовою вартістю активів і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків;

щодо невикористаної частини зобов'язань з надання позик: як теперішня вартість різниці між передбаченими договором грошовими потоками, які належать Банку за договором, якщо утримувач зобов'язання з надання позик скористається своїм правом на отримання позики, і грошовими потоками, які Банк очікує отримати, якщо ця позика буде видана; і

щодо договорів фінансової гарантії: як теперішня вартість очікуваних виплат утримувачеві договору для компенсації понесеного ним кредитного збитку за вирахуванням сум, які Банк очікує відшкодувати.

Фінансові активи, що є кредитно-знеціненими, визначаються в МСФЗ 9 аналогічно фінансовим активам, які є знеціненими відповідно до МСБО 39 (див. Примітку 3 (з)).

Визначення дефолту

Відповідно до МСФЗ 9 фінансовий актив відноситься Банком до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

малоймовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Банком будуть погашені в повному обсязі без застосування Банком таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності); або

заборгованість позичальника за будь-яким із суттєвих кредитних зобов'язань Банку прострочена більш ніж на 90 днів. Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості.

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Банк буде враховувати такі показники:

якісні: наприклад, порушення обмежувальних умов договору (ковенантів);

кількісні: наприклад, статус простроченої заборгованості та несплата за іншим зобов'язанням одного і того ж емітента Банку; а також

на основі даних, самостійно розроблених всередині Банку і отриманих із зовнішніх джерел.

Вхідні дані при оцінці виникнення події дефолту за фінансовим інструментом та їхня значимість можуть змінюватися з плином часу з тим, щоб відобразити зміни в обставинах.

Значне збільшення кредитного ризику

Відповідно до МСФЗ 9 при визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику (тобто ризику дефолту) за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Банк розгляне обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Банку, експертній грошовій оцінці якості кредиту і прогнозній інформації.

Банк в першу чергу виявить, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для позицій, що зазнають кредитного ризику, шляхом ймовірності дефолту за решту всього строку дії фінансового інструмента станом на звітну дату; і ймовірності дефолту за решту всього строку, розрахованої щодо даного моменту часу та визначеної при первісному визнанні позиції, що зазнають кредитного ризику.

Оцінка значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструмента вимагає визначення дати первісного визнання інструмента. Для деяких поновлюваних механізмів кредитування, таких як кредитні картки і овердрафти, дата укладення договорів може бути дуже давньою. Зміна договірних умов фінансового інструменту, яка розглядається нижче, також може вплинути на дану оцінку.

Рівні кредитного ризику

Банк розподілить кожен позицію, що зазнає кредитного ризику, між рівнями кредитного ризику на основі різних даних, які визначаються для прогнозування ризику дефолту, а також шляхом застосування експертного судження щодо кредиту. Банк буде використовувати дані рівні кредитного ризику для виявлення значного збільшення кредитного ризику відповідно до МСФЗ 9. Рівні кредитного ризику визначаються з використанням якісних та кількісних факторів, які вказують на ризик дефолту. Ці фактори можуть змінюватися залежно від характеру позиції, що зазнає кредитного ризику, і типу позичальника.

Рівні кредитного ризику визначаються і калібруються таким чином, що ризик настання дефолту збільшується експоненціально в міру погіршення кредитного ризику - наприклад, різниця в ризику дефолту між 1 і 2 рівнями кредитного ризику менша, ніж різниця між 2 і 3 рівнями кредитного ризику.

Кожна позиція, що зазнає кредитного ризику, буде відноситися до певного рівня кредитного ризику на дату первісного визнання на основі наявної інформації про позичальника. Позиції, що зазнають кредитного ризику, будуть піддаватися постійному моніторингу, що може призвести до перенесення позиції на інший рівень кредитного ризику.

Створення часової структури ймовірності дефолту

Рівні кредитного ризику будуть використовуватись як початкові вхідні дані при створенні часової структури ймовірності дефолту для позицій, що зазнають кредитного ризику. Банк буде збирати відомості про обслуговування заборгованості та рівні дефолту для позицій, що зазнають кредитного ризику, аналізованих в залежності від юрисдикції, типу продукту і позичальника та від рівня кредитного ризику. Банк буде використовувати статистичні моделі для аналізу зібраних даних та отримання оцінок ймовірності дефолту за період, що залишився для позицій, що зазнають кредитного ризику, й очікування їхніх змін з плином часу.

Даний аналіз включитиме у себе визначення і калібрування відносин між змінами ймовірності дефолту і змінами макроекономічних чинників, а також детальний аналіз впливу деяких інших чинників (наприклад, практики перегляду умов кредитних угод) на ризик дефолту. Для більшості позицій, що зазнають кредитного ризику, ключовим макроекономічним показником буде зростання ВВП.

Підхід Банку щодо включення прогнозної інформації до даної оцінки наведений нижче.

Визначення значного збільшення кредитного ризику

Банк розробляє методологію оцінки, яка включає як кількісну, так і якісну інформацію для визначення значного збільшення кредитного ризику за конкретним фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання. Ця методологія узгоджується з внутрішнім процесом управління кредитним ризиком Банку. Критерії для визначення значного підвищення кредитного ризику будуть змінюватися залежно від портфеля і включатимуть «обмежувач» за терміном прострочення.

У ряді випадків, застосовуючи експертну оцінку якості кредиту і, якщо доречно, відповідний історичний досвід, Банк може визначити, що мало місце значне збільшення кредитного ризику за позицією, що зазнає кредитного ризику, в тому випадку, якщо на це вказують конкретні якісні показники, і дані показники не можуть бути своєчасно враховані повною мірою в рамках кількісного аналізу. Як «обмежувач», з урахуванням вимог МСФЗ 9, Банк буде вважати, що значне підвищення кредитного ризику має місце не пізніше того моменту, коли кількість днів простроченої заборгованості за активом перевищує 30 днів. Банк визначить кількість днів простроченої заборгованості шляхом підрахунку кількості днів, починаючи з самого раннього дня, станом на який оплата не була отримана в повному обсязі.

Банк здійснить перевірку ефективності критеріїв, використовуваних для виявлення значного збільшення кредитного ризику шляхом регулярних перевірок з тим, щоб переконатися, що:

через застосування критеріїв можливо виявляти значне збільшення кредитного ризику до того, як за позицією, що зазнає кредитного ризику, станеться дефолт;

критерії не збігаються з моментом часу, коли оплата за активом прострочена більш ніж на 30 днів;

середній час між виявленням значного збільшення кредитного ризику і дефолту вбачається розумним;

ризикові позиції не переходять безпосередньо зі складу оцінки очікуваних кредитних збитків за 12 місяців до складу кредитно-знецінених;

відсутня невиправдана волатильність оціночного резерву під збитки при переході зі складу очікуваних кредитних збитків за 12 місяців до складу очікуваних кредитних збитків за весь строк дії кредитного інструмента.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків

Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків, швидше за все, будуть тимчасові структури наступних змінних:

ймовірність дефолту (PD);

величина збитку у випадку дефолту (LGD); і

сума під ризиком у випадку дефолту (EAD)

Дані показники будуть отримані з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних, які використовуються в моделях для розрахунку регулятивного капіталу. Вони будуть скориговані з тим, щоб відображати прогнозну інформацію, наведену нижче.

Якщо моделювання параметра здійснюється на груповій основі, то фінансові інструменти будуть згруповані на основі загальних характеристик ризику, які включають в тому числі:

тип інструмента;

тип забезпечення;

валюту договору;

галузь; і

географічне положення позичальника

Групи будуть підлягати регулярній перевірці для забезпечення того, щоб позиції, що зазнають кредитного ризику, в межах певної групи залишалися однорідними.

Прогнозна інформація

Відповідно до МСФЗ 9 Банк включить прогнозну інформацію як у свою оцінку значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, так і в оцінку очікуваних кредитних збитків.

Банк планує виділити основні чинники кредитного ризику і кредитних збитків для кожного портфеля фінансових інструментів і, використовуючи аналіз історичних даних, оцінити взаємозв'язок між макроекономічними змінними, кредитним ризиком і кредитними збитками.

Оцінка впливу

Найбільш значний вплив на фінансову звітність Банку в зв'язку з набранням чинності МСФЗ 9, як очікується, буде пов'язано з новими вимогами в частині зменшення корисності. Застосування нової моделі зменшення корисності відповідно до МСФЗ 9 призведе до збільшення збитків від зменшення корисності, а також до більшої їх волатильності.

iii. Класифікація – фінансові зобов'язання

У МСФЗ 9 великою мірою зберігаються існуючі вимоги МСБО 39 щодо класифікації фінансових зобов'язань.

iv. Припинення визнання і модифікація договору

МСФЗ 9 включає вимоги МСБО 39 в частині припинення визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань без істотних змін.

Разом з тим, в ньому міститься окреме керівництво з обліку в тому випадку, коли модифікація фінансового інструмента, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, не призводить до припинення визнання. Відповідно до МСФЗ 9, Банк повинен перерахувати валову балансову вартість фінансового активу (або амортизовану вартість фінансового зобов'язання) шляхом дисконтування модифікованих договірних грошових потоків за первісною ефективною процентною ставкою і визнати будь-яку суму, що виникає в результаті коригування як прибуток або збиток від модифікації у складі прибутку або збитку. Відповідно до МСБО 39, Банк не визнає прибуток або збиток у складі прибутку або збитку в результаті модифікацій фінансових зобов'язань і неproblemних фінансових активів, які не призводять до припинення їх визнання.

v. Перехідні положення

Зміни в обліковій політиці в результаті застосування МСФЗ 9 будуть, у загальному випадку, застосовуватися ретроспективно, за винятком ситуацій, зазначених нижче.

- Банк скористається звільненням, яке дозволяє не перераховувати порівняльні дані за попередні періоди в частині змін до класифікації та оцінки (включаючи зменшення корисності) фінансових інструментів. Різниця між колишньою балансовою вартістю інструментів і їх балансовою вартістю відповідно до МСФЗ 9, у загальному випадку, будуть визнані в складі нерозподіленого прибутку і резервів власного капіталу станом на 1 січня 2018 р.
- Наведені нижче оцінки мають бути зроблені виходячи з фактів і обставин, що існують на дату першого застосування:
- Визначення бізнес-моделі, у рамках якої утримується фінансовий актив.
  - Визначення та скасування раніше зробленого визначення деяких фінансових активів і фінансових зобов'язань в категорію оцінюваних за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.
  - Визначення деяких інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгівлі, до категорії оцінюваних за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

- Відносно фінансового зобов'язання, класифікованого як таке, що оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, Банк визначає, чи призведе відображення впливу змін кредитного ризику за даним фінансовим зобов'язанням у складі іншого сукупного доходу до виникнення або збільшення облікової невідповідності, яке відіб'ється на величині прибутку або збитку.

(б) МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 замінює діючі вимоги щодо обліку оренди, що містяться у МСБО 17 «Оренда», КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду», ПКТ-15 «Операційна оренда – заохочення» та ПКТ-27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду».

Цей стандарт є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, при цьому дозволяється дострокове застосування. Дозволяється дострокове застосування стандарту для суб'єктів господарювання, які застосовують МСФЗ 15 на дату першого застосування МСФЗ 16 або до неї.

МСФЗ 16 запроваджує єдину модель обліку орендарями договорів оренди, яка передбачає їх відображення на балансі орендаря. Відповідно до цієї моделі, орендар повинен визнавати актив у формі права користування, що являє собою право використовувати базовий актив, і зобов'язання з оренди, що являє собою обов'язок здійснювати орендні платежі. Передбачені необов'язкові звільнення від вимог стандарту щодо короткострокової оренди та оренди малоцінних швидкозношуваних предметів. Правила обліку для орендодавців залишаються подібними до існуючих, тобто орендодавці продовжуватимуть класифікувати оренду як фінансовий лізинг або операційну оренду.

До теперішнього моменту найбільш суттєвий виявлений вплив полягає в необхідності визнання Банком активів і зобов'язань за договорами операційної оренди офісних приміщень. На 31 грудня 2017 р. банк не мав договорів операційної оренди без права дострокового припинення.

і. Перехідні положення

Як орендар, Банк може застосувати стандарт, використовуючи:

- ретроспективний підхід; або
- модифікований ретроспективний підхід з необов'язковим звільненням від вимог стандарту, що має практичний характер.

Орендар застосовує обраний варіант послідовно до всіх договорів оренди, в яких він виступає як орендар.

Банк планує перше застосування МСФЗ 16 на 1 січня 2019 р. з використанням модифікованого ретроспективного підходу. Отже, сумарний вплив першого застосування МСФЗ 16 буде визнаний як коригування вхідного залишку нерозподіленого прибутку на 1 січня 2019 р. без перерахування порівняльної інформації.

При застосуванні модифікованого ретроспективного підходу до договорів оренди, раніше класифікованих як договори операційної оренди відповідно до МСБО 17, орендар може вибрати для кожного договору оренди, застосовувати чи ні при переході ті чи інші спрощення практичного характеру. Банк перебуває у процесі оцінки можливого впливу використання спрощень практичного характеру.

Банк не зобов'язаний здійснювати будь-які коригування за договорами оренди, в яких він виступає орендодавцем, за винятком випадків, коли він є проміжним орендодавцем за договором суборенди.

(в) МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами»

(г) Інші стандарти

Нові чи змінені стандарти та тлумачення, подані далі, як очікується, не матимуть значного впливу на фінансову звітність Банку.

Річні вдосконалення МСФЗ, Цикл 2014-2016 - різні стандарти (Зміни до МСФЗ 1 та МСБУ 28).

— *Класифікація та оцінка операцій з платежами на основі акцій (Зміни до МСФЗ 2 «Платежі на основі акцій»)*

— *Переведення інвестиційної нерухомості з категорії до категорії (Зміни до МСБО 40)*

— *«Продаж або передача активів між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством» (зміни до МСФЗ 10 і МСБО 28)*

— *Тлумачення КТМФЗ 22 «Питання курсової різниці в операціях з попередніми платежами»*

— *Тлумачення КТМФЗ 23 «Невизначеність щодо правил обчислення податку на прибуток».*

Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Таблиця 6.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Готівкові кошти	245 998	260 265
2	Резерви за готівковими коштами, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях	(1 513)	(1 487)
3	Кошти в Національному банку України	125 549	76 169
4	Кореспондентські рахунки у банках:	718 660	582 744
4.1.	України	3 745	6 341
4.2.	Інших країн	714 915	576 403
5	Резерви за коштами, розміщеними на кореспондентських рахунках в інших банках	(1)	-
6	Усього грошових коштів та їх еквівалентів	1 088 693	917 691

Дані статті 6 Таблиці 6.1 розкривають статтю «Грошові кошти та їх еквіваленти» Звіту про фінансовий стан.

У відповідності до постанови Правління Національного банку України від 17.12.2015 № 893 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 18.12.2014 № 820», Банки резервують і зберігають кошти обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України. За станом на 31.12.2016 сума нормативного значення обов'язкового резерву склала 70 171 тис грн. Використання резерву було обмежене на 31.12.2016.

Починаючи з 25 грудня 2017 року НБУ змінив вимоги стосовно формування обов'язкового резерву на кореспондентському рахунку в НБУ. У відповідності до рішення Правління Національного банку України від 23.11.2017 № 752-рш «Про формування та зберігання обов'язкових резервів» відмінено контроль щоденний залишку обов'язкового резерву на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України. Таким чином відсутня конкретна сума, що обмежена у використанні Банком на 31.12.2017.

Станом на 31 грудня 2017 року Банк розмістив кошти на кореспондентському рахунку Intesa Sanpaolo SpA в сумі 352 232 тис. грн.(2016 рік – 452 478 тис. грн.), що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2016 та 31 грудня 2017 років залишки на кореспондентських рахунках є не простроченими та не знеціненими.

Станом на 31.12.2016 та 31.12.2017 за коштами, що знаходяться в Донецькій (31.12.2016-13 тис.грн.;31.12.2017-13 тис.грн.),Луганській (31.12.2016-1 366 тис.грн.; 31.12.2017-1 393 тис.грн.) областях та Автономній Республіці Крим (31.12.2016-108 тис.грн.; 31.12.2017-108 тис. грн.) створено резерв.

Таблиця 6.2. Рух резервів за коштами, розміщеними на кореспондентських рахунках в інших банках на 31.12.2017

(у тисячах гривень)			
Рядок	Рух резервів	Резерви за коштами, розміщеними на кореспондентських рахунках в інших банках	Усього
1	2	3	4
1	Залишок за станом на початок періоду	-	-
2	(Збільшення) резерву під знецінення протягом періоду	(1)	(1)
3	Залишок станом на кінець періоду	(1)	(1)

Примітка 7. Кошти в інших банках

Таблиця 7.1 Кошти в інших банках

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Кредити, надані іншим банкам:	142 875	-
1.1	Короткострокові	142 875	-
2	Резерв під знецінення коштів в інших банках	-	-
3	Усього коштів в інших банках за мінусом резервів	142 875	-

Дані статті 3 Таблиці 7.1 розкривають статтю "Кошти в інших банках" Звіту про фінансовий стан. До складу рядка 1 "Кредити, надані іншим банкам" включені нараховані доходи в сумі 593 тис.грн. Станом на 31.12.2017 року кредити надані банку Intesa Sanpaolo S.p.A. у сумі 112 269 тис.грн., що являє собою значну концентрацію.

Таблиця 7.2 Аналіз кредитної якості коштів в інших банках на 31.12.2017

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	Кредити	Усього
1	2	3	4
1	Непрострочені і незнецінені:	142 875	142 875
1.1	В інших банках	142 875	142 875
2	Усього коштів в інших банках за мінусом резервів	142 875	142 875

Примітка 8. Кредити та заборгованість клієнтів

Таблиця 8.1. Кредити та заборгованість клієнтів

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Кредити, що надані юридичним особам	355 716	681 097
2	Кредити, що надані фізичним особам - підприємцям	-	31
3	Іпотечні кредити фізичних осіб	149 194	971 228
4	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	57 005	1 196 639
5	Інші кредити, що надані фізичним особам	493	23 851
6	Резерв під знецінення кредитів	(14 616)	(1 890 597)
7	Усього кредитів за мінусом резервів	547 792	982 249

Дані статті 7 Таблиці 8.1 розкривають статтю "Кредити та заборгованість клієнтів" Звіту про фінансовий стан. Зміни в оцінках щодо ймовірності погашення кредитів можуть вплинути на суму визнаних збитків від зменшення корисності. Наприклад, якщо чиста приведена вартість оцінених грошових потоків буде відрізняться на плюс/мінус один відсоток, зменшення корисності кредитів на 31 грудня 2017 року буде на 5 478 тис. грн. меншим/більшим (31 грудня 2016 р.: 9 822 тис.грн.).

Концентрація кредитів клієнтам

Банк вважає, що потенційний ризик концентрації щодо одного клієнта може виникнути, коли принаймні 10% вартості чистого кредитного портфелю надаються обмеженому числу боржників. Станом на кінець 31 грудня 2017 і 2016 років фінансування, надане 1 клієнту, становить 12% і 14% відповідно (68 156 тис. грн. та 136 102 тис. грн. відповідно).

Таблиця 8.2. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за 2017 рік

(у тисячах гривень)							
Рядок	Рух резервів	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Залишок за станом на початок періоду	(72 018)	(31)	(766 368)	(1 029 342)	(22 838)	(1 890 597)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(2 718)	31	(20 099)	(34 645)	(288)	(57 719)
3	Списання за рахунок резерву та/або припинення визнання заборгованості	67 666	-	774 293	1 057 253	22 730	1 921 942
4	Проценти нараховані за кредитами корисність яких зменшено	675	-	-	1 657	383	2 715
5	Курсові різниці	1 059	-	3 905	4 079	-	9 043
6	Залишок станом на кінець періоду	(5 336)	-	(8 269)	(998)	(13)	(14 616)

Сума залишків по статті 2 Таблиці 8.2 та статті 2 Таблиці 6.2 розкриває статтю «Чисте (збільшення) резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках» Звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. Різниця сум, що наведені за статтею «Чисте (збільшення) резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках» Звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід та даних статті 2 Таблиці 8.2 складає суму погашення протягом 2017 року списаної у попередні звітні періоди заборгованості на суму 84 409 тис.грн. (2016: 30 747 тис.грн) та збільшення резерву під знецінення заборгованості за кредитами, право вимоги за якими було продано протягом 2017 року із відображенням результату продажу у статті інші операційні доходи на суму 17 473 тис.грн.(2016: відсутні).

Таблиця 8.3. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за 2016 рік

(у тисячах гривень)							
Рядок	Рух резервів	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Залишок за станом на початок періоду	(120 192)	(205)	(504 808)	(1 326 083)	(19 778)	(1 971 066)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(7 993)	174	(355 361)	(229 630)	(3 060)	(595 870)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	54 903	-	96 775	613 142	26	764 846
4	Проценти нараховані за кредитами корисність яких	478	-	3 827	62 888	-	67 193

(у тисячах гривень)							
Рядок	Рух резервів	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	зменшено						
5	Курсові різниці	786	-	(6 801)	(149 659)	(26)	(155 700)
6	Залишок станом на кінець періоду	(72 018)	(31)	(766 368)	(1 029 342)	(22 838)	(1 890 597)

Таблиця 8.4. Структура кредитів за видами економічної діяльності

(у тисячах гривень)					
Рядок	Вид економічної діяльності	31.12.2017		31.12.2016	
1	2	3	4	5	6
1	Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	11 537	2,05%	1	0,01%
2	Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	-	0,00%	2 898	0,10%
3	Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	131 906	23,45%	145 135	5,05%
4	Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	64 693	11,50%	126 757	4,41%
5	Переробна промисловість	147 580	26,24%	406 336	14,14%
6	Фізичні особи	206 692	36,76%	2 191 718	76,28%
7	Інші	-	0,00%	1	0,01%
8	Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	562 408	100,00%	2 872 846	100,00%

Далі у таблиці наведено аналіз кредитного портфелю до вирахування резерву на покриття збитків від зменшення корисності за типами забезпечення.

Таблиця 8.5. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2017 рік

(у тисячах гривень)						
Рядок	Найменування статті	Кредити, надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Незабезпечені кредити	-	-	274	493	767
2	Кредити, що забезпечені:	355 716	149 194	56 731	-	561 641
2.1	нерухомим майном	173 384	149 194	26 802	-	349 380
2.1.1	нежитлова іпотека	173 384	-	24 332	-	197 716
2.1.2	земля	-	5 168	172	-	5 340
2.1.3	іпотека житлового призначення	-	144 026	2 298	-	146 324
2.2	Іншими активами	182 332	-	29 929	-	212 261
2.2.1	обладнання	95 404	-	-	-	95 404
2.2.2	товари в обороті	86 928	-	-	-	86 928
2.2.3	транспорт	-	-	29 929	-	29 929

(у тисячах гривень)						
Рядок	Найменування статті	Кредити, надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7
3	Усього кредитів та заборгованості клієнтів до вирахування резервів	355 716	149 194	57 005	493	562 408

У цій таблиці наведено суму кредитів, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави.

Таблиця 8.6. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2016 рік

(у тисячах гривень)							
Рядок	Найменування статті	Кредити, надані юридичним особам	Кредити, що надані фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Незабезпечені кредити	2 867	-	968	49 000	23 851	76 686
2	Кредити, що забезпечені:	678 230	31	970 260	1 147 639	-	2 796 160
2.1	нерухомим майном	470 080	-	970 260	732 722	-	2 173 062
2.1.1	нежитлова іпотека	469 164	-	6 177	176 646	-	651 987
2.1.2	Земля	915	-	58 236	339 273	-	398 424
2.1.3	іпотека житлового призначення	1	-	905 847	216 803	-	1 122 651
2.2	Іншими активами	208 150	31	-	414 917	-	623 098
2.2.1	обладнання	41 415	-	-	-	-	41 415
2.2.2	товари в обороті	166 734	-	-	-	-	166 734
2.2.3	транспорт	1	31	-	414 917	-	414 949
3	Усього кредитів та заборгованості клієнтів до вирахування резервів	681 097	31	971 228	1 196 639	23 851	2 872 846

У цій таблиці наведено суму кредитів, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави.

Таблиця 8.7. Аналіз кредитної якості кредитів на 31.12.2017 року

(у тисячах гривень)						
Рядок	Найменування статті	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Поточні та незнецінені:	355 716	135 551	53 294	486	545 047
1.1.	Великі позичальники з кредитною історією більше 2 років	27 249	-	-	-	27 249
1.2.	Нові великі позичальники	175 132	-	-	-	175 132
1.3.	Кредити середнім компаніям	153 335	-	-	-	153 335
1.4.	Інші кредити фізичним особам	-	135 551	53 294	486	189 331
2	Прострочені, але незнецінені:	-	6 422	3 207	2	9 631
2.1.	Із затримкою платежу до 30 днів	-	4 737	2 757	1	7 495
2.2.	Із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	1 685	450	1	2 136
3	Знецінені кредити, які оцінені на індивідуальній основі:	-	7 221	504	5	7 730
3.1.	Із затримкою платежу до 30 днів	-	3 782	-	-	3 782
3.2.	Із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	-	19	-	19
3.3.	Із затримкою платежу від 91 до 180 днів	-	1 574	308	1	1 883
3.4.	Із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	1 865	139	3	2 007
3.5.	Із затримкою платежу більше ніж 361 день	-	-	38	1	39
4	Загальна сума кредитів до вирахування резервів	355 716	149 194	57 005	493	562 408
5	Резерв під знецінення за кредитами	(5 336)	(8 269)	(998)	(13)	(14 616)
6	Усього кредитів за мінусом резервів	350 380	140 925	56 007	480	547 792

Таблиця 8.8. Аналіз кредитної якості кредитів за 2016 рік

(у тисячах гривень)							
Рядок	Найменування статті	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Поточні та незнецінені:	574 169	-	174 773	101 222	981	851 145
1.1	Великі позичальники з	239 618	-	-	-	-	239 618

(у тисячах гривень)							
Рядок	Найменування статті	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам-підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	кредитною історією більше 2 років						
1.2	Нові великі позичальники	165 181	-	-	-	-	165 181
1.3	Кредити середнім компаніям	169 370	-	-	-	-	169 370
1.4	Інші кредити фізичним особам	-	-	174 773	101 222	981	276 976
2	Прострочені, але незнецінені:	-	-	16 582	11 886	48	28 516
2.1	Із затримкою платежу до 30 днів	-	-	9 173	7 256	38	16 467
2.2	Із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	-	7 409	4 630	10	12 049
3	Знецінені кредити:	106 928	31	779 873	1 083 531	22 822	1 993 185
3.1	Із затримкою платежу до 30 днів	73 453	-	10 747	6 506	-	90 706
3.2	Із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	-	119	151	-	270
3.3	Із затримкою платежу від 91 до 180 днів	-	-	5 797	2 292	11	8 100
3.4	Із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	15 730	2 444	85	18 259
3.5	Із затримкою платежу більше ніж 361 день	33 475	31	747 480	1 072 138	22 726	1 875 850
4	Загальна сума кредитів до вирахування резервів	681 097	31	971 228	1 196 639	23 851	2 872 846
5	Резерв під знецінення за кредитами	(72 018)	(31)	(766 368)	(1 029 342)	(22 838)	(1 890 597)
6	Усього кредитів за мінусом резервів	609 079	-	204 860	167 297	1 013	982 249

Таблиця 8.9 Вплив вартості застави в розрізі якості кредитів

Загальна кредитоспроможність позичальника є основним фактором визначення якості кредиту, що був йому виданий. Тим не менш, застава являє собою додаткові гарантії, і банк, як правило, просить позичальників про її надання.

Станом на 31 грудня 2017 року кредити клієнтам були забезпечені заставою з наступною справедливою вартістю:

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	Балансова вартість кредитів на 31.12.2017	Вартість застави на 31.12.2017
1	2	3	4
1	Поточні та незнецінені	536 871	196 319
2	Прострочені, але незнецінені	9 306	7 888
3	Знецінені кредити	1 615	1 615
4	Усього кредитів	547 792	205 822

Станом на 31 грудня 2016 року кредити клієнтам були забезпечені заставою з наступною справедливою вартістю:

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	Балансова вартість кредитів на 31.12.2016	Вартість застави на 31.12.2016
1	2	3	4
1	Поточні та незнецінені	834 080	347 402
2	Прострочені, але незнецінені	26 024	11 904
3	Знецінені кредити	122 145	86 832
4	Усього кредитів	982 249	446 138

Станом на 31 грудня 2017 року кредити клієнтам були забезпечені:

-об'єктами нерухомого майна і земельними ділянками справедливою вартістю 176 272 тис.

грн. (на 31 грудня 2016 року: 446 101 тис. грн.),

-транспортними засобами справедливою вартістю 29 550 тис. грн. (на 31 грудня 2016 року: 37 тис. грн.)/

Розкрита в таблицях вище інформація базується на зваженій вартості застави, яка дорівнює справедливій вартості, продисконтованій відповідно до внутрішніх політик Банку. Вона відображає суму, яку Банк очікує отримати в разі примусового стягнення забезпечення. Під час розрахунку зваженої вартості застави Банк враховує вартість застави по кожному кредитному договору за найменшою із: балансової вартості кредиту або вартості застави, щоб уникнути надлишкового забезпечення. Для різних видів застави використовуються різні ставки дисконту відповідно до політик Банку.

За кредитами, що забезпечені декількома видами застави, інформація розкривається за найбільш значимим типом застави для визначення знецінення. Поручительство не враховується при оцінці знецінення.

Можливість стягнення поточних та незнецінених кредитів залежить в більшій мірі від кредитоспроможності позичальника, ніж від вартості забезпечення.

Примітка 9. Цінні папери у портфелі банку на продаж

Таблиця 9.1 Цінні папери у портфелі банку на продаж

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Боргові цінні папери:	2 700 812	1 692 928
1.1	облігації внутрішньої державної позики	308 295	-

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1.2	деPOSITNІ сертифікати Національного банку України	2 392 517	1 692 928
2	Акції підприємств та інші цінні папери з нефіксованим прибутком:	34	34
2.1	за собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	34	34
3	Резерв під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(31)	(31)
4	Усього цінних паперів на продаж за мінусом резервів	2 700 815	1 692 931

Дані статті 4 Таблиці 9.1 розкривають статтю "Цінні папери в портфелі банку на продаж" Звіту про фінансовий стан.

Депозитні сертифікати Національного банку України, що класифіковані як цінні папери банку на продаж, мають наступні основні умови на 31 грудня 2017 року: номінальна відсоткова ставка 12,5% - 15,25 % та термін погашення від 6 до 92 днів (на 31 грудня 2016 року: номінальна відсоткова ставка 13% -15% та термін погашення від 2 до 14 днів).

Станом на 31 грудня 2017 року банком придбано облігації внутрішньої державної позики в кількості 25 тис. штук з терміном погашення 10.01.2018; 120 тис. штук с терміном погашення 28.02.2018; 60 тис. штук с терміном погашення 21.03.2018 та 115 тис.штук с терміном погашення 23.05.2018 .

Таблиця 9.2. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за 2017 рік

(у тисячах гривень)				
Рядок	Найменування статті	Депозитні сертифікати НБУ	Облігації внутрішньої державної позики	Усього
1	2	3	4	5
1	Непрострочені та незнецінені:	2 392 517	308 295	2 700 812
1.1	державні установи	2 392 517	308 295	2 700 812
2	Усього боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж	2 392 517	308 295	2 700 812

Таблиця 9.3. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за 2016 рік

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	Депозитні сертифікати НБУ	Усього
1	2	3	4
1	Непрострочені та незнецінені:	1 692 928	1 692 928
1.1	державні установи	1 692 928	1 692 928
2	Усього боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж	1 692 928	1 692 928

Таблиця 9.4. Аналіз зміни резерву під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж за 2017 рік

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Рух резервів	Акції підприємств	Усього
1	2	3	4
1	Залишок за станом на 1 січня 2017 року	(31)	(31)
2	Збільшення резерву під знецінення протягом періоду	-	-
3	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року	(31)	(31)

Таблиця 9.5. Аналіз зміни резерву під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж за 2016 рік

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Рух резервів	Акції підприємств	Усього
1	2	3	4
1	Залишок за станом на 1 січня 2016 року	(31)	(31)
2	Збільшення резерву під знецінення протягом періоду	-	-
3	Залишок станом на кінець дня 31 грудня 2016 року	(31)	(31)

Таблиця 9.6. Основні інвестиції в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у портфелі банку на продаж

<i>(у тисячах гривень)</i>					
Рядок	Назва компанії	Вид діяльності	Країна реєстрації	За собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	
				31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4	5	6
1	ЗАТ "Кримська фондова біржа"	Управління фінансовими ринками	Україна	11	11
2	ЗАТ "Українська міжбанківська валютна біржа"	Управління фінансовими ринками	Україна	2	2
3	Кримська міжбанківська валютна біржа	Управління фінансовими ринками	Україна	20	20
4	УТБ "Контрактовий дім УМВБ"	Управління фінансовими ринками	Україна	1	1
5	Усього			34	34

Примітка 10. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 10.1. Інвестиційна нерухомість оцінена за методом справедливої вартості:

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Справедлива вартість інвестиційної нерухомості на початок періоду	176 306	112 914
2	Реалізація інвестиційної нерухомості	(6 670)	-
3	Переведення з необоротних активів, утримуваних для продажу, та активів групи вибуття	-	75 486
4	Переведення з категорії будівель та споруд	-	2 007
5	Збитки від реалізації інвестиційної нерухомості	(25)	-
6	Збільшення/(зменшення) вартості інвестиційної нерухомості	8 370	(14 101)
7	Справедлива вартість інвестиційної нерухомості за	177 981	176 306

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
	станом на кінець періоду		

Дані статті 7 Таблиці 10.1 розкривають статтю «Інвестиційна нерухомість» Звіту про фінансовий стан.

Справедлива вартість об'єктів оцінки визначена на базі, яка відповідає ринковій вартості, без урахування податку на додану вартість. В процесі розрахунку ринкової вартості об'єктів оцінки застосовувався порівняльний підхід (метод коригування вартості подібного майна).

До складу об'єктів інвестиційної нерухомості входять об'єкти, які перешли у власність банку як заставодержателя. За деякими об'єктами інвестиційної нерухомості у розмірі 60 395 тис.грн на 31.12.2017 та 50 355 тис.грн. на 31.12.2016 існують тимчасові обмеження щодо здійснення негайного продажу, що пов'язані із проведенням адміністративного провадження. За оцінками банку, всі обмеження будуть усунені на користь банку.

Таблиця 10.2. Суми, що визнані у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Суми доходів і витрат	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Дохід від продажу інвестиційної нерухомості	3 466	-

Примітка 11. Основні засоби та нематеріальні активи

(у тисячах гривень).											
Рядок	Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені кап/вкладення в осн. засоби та немат. активи	Нематеріальні активи	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Балансова вартість на 01.01.2016:	203	360 337	36 790	2 919	1 047	130	32	6 820	197 782	606 060
1.1	Первісна (переоц.) вартість	203	365 331	192 206	10 773	8 846	4 337	20 356	6 820	362 684	971 556
1.2	Знос на 01.01.2016	-	(4 994)	(155 416)	(7 854)	(7 799)	(4 207)	(20 324)	-	(164 902)	(365 496)
2	Надходження	-	-	-	3	-	-	-	11 475	-	11 478
3	Введення в експлуатацію основних засобів та нематеріальних активів	-	2 008	1 578	-	253	31	-	(9 732)	5 862	-
4	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематер. активів	-	680	284	550	-	-	-	(4 293)	2 779	-
5	Вибуття по первісній вартості	-	(27 393)	(13 374)	(478)	(1 196)	(810)	(1 782)	(128)	(2 004)	(47 165)
6	Вибуття зносу	-	737	12 197	443	1 161	810	1 782	-	2 003	19 133
7	Амортизаційні відрахування	-	(17 786)	(10 678)	(903)	(430)	(79)	(21)	-	(38 497)	(68 394)
8	Відображення величини втрат від зменшення корисності через фін. результати	-	(6 852)	-	-	-	-	-	(613)	-	(7 465)
9	Переоцінка	18	(26 021)	-	-	-	-	-	-	-	(26 003)
9.1	Переоцінка первісної вартості	18	(42 899)	-	-	-	-	-	-	-	(42 881)
9.2	Переоцінка зносу	-	16 878	-	-	-	-	-	-	-	16 878
10	Інше	-	(2 008)	-	-	-	-	-	-	-	(2 008)

(у тисячах гривень).											
Рядок	Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені кап/вкладення в осн. засоби та немат. активи	Нематеріальні активи	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11	Балансова вартість на 31.12.2016/01 січня 2017 року :	221	283 702	26 797	2 534	835	82	11	3 529	167 925	485 636
11.1	Первісна (переоц.) вартість	221	288 336	180 692	10 848	7 903	3 558	18 574	3 529	369 323	882 984
11.2	Знос на 31.12.2016	-	(4 634)	(153 895)	(8 314)	(7 068)	(3 476)	(18 563)	-	(201 398)	(397 348)
12	Надходження	-	-	-	-	-	-	-	49 793	-	49 793
13	Введення в експлуатацію основних засобів та нематеріальних активів	-	-	9 385	-	4 523	529	4 819	(34 169)	14 913	-
14	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематер. активів	-	5 651	823	6	-	-	1 635	(15 549)	7 434	-
15	Вибуття	-	(23 217)	(14 698)	(13)	(1 472)	(1 778)	(2 324)	(136)	(137)	(43 775)
16	Вибуття зносу	-	740	14 015	9	1 451	1 749	2 324	-	132	20 420
17	Амортизаційні відрахування	-	(15 028)	(10 054)	(1 063)	(334)	(38)	(276)	-	(39 649)	(66 442)
18	Переоцінка	5	20 779	-	-	-	-	-	-	-	20 784
18.1	Переоцінка первісної вартості	5	6 265	-	-	-	-	-	-	-	6 270
18.2	Переоцінка зносу	-	14 514	-	-	-	-	-	-	-	14 514
19	Балансова вартість на 31.12.2017	226	272 627	26 268	1 473	5 003	544	6 189	3 468	150 618	466 416
19.1	Первісна (переоц.) вартість	226	277 035	176 202	10 841	10 954	2 308	22 703	3 468	391 533	895 270
19.2	Знос на 31.12.2017	-	(4 408)	(149 934)	(9 368)	(5 951)	(1 764)	(16 514)	-	(240 915)	(428 854)

Станом на 31 грудня 2017 року відсутні основні засоби:

- стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження;
- оформлені у заставу;
- тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція, тощо);
- щодо яких є обмеження права власності;
- вилучені з експлуатації.

Станом на 31 грудня 2017 року, первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних активів складає – 204 943 тис. грн. (2016: 195 383 тис. грн.):

- основні засоби - 115 972 тис. грн. (2016: 108 337 тис. грн.)
- нематеріальні активи - 78 813 тис. грн. (2016: 68 589 тис. грн.)
- інші необоротні активи - 10 158 тис. грн. (2016: 18 457 тис. грн.)

Станом на 31 грудня 2017 року, витрати, які виникли у результаті зменшення корисності (знецінення) основних засобів (зона АТО), становлять:

- визнані безпосередньо у власному капіталі 0 тис. грн. (2016 року: 636,6 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2017 року вартість створених нематеріальних активів становить 47 тис. грн. (2016 року: 0 тис. грн.)

Примітка 12. Інші фінансові активи

Таблиця 12.1. Інші фінансові активи

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядо к	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	15 527	14 835
2	Заборгованість за нарахованими доходами за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	1 852	3 024
3	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	25 026	19 066
4	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	932	932
5	Інкасовані кошти з програмно-технічних комплексів самообслуговування	-	3 154
6	Інші	413	1 516
7	Резерв під знецінення	(10 670)	(10 878)
8	Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	33 080	31 649

Дані статті 8 Таблиці 12.1 розкривають статтю «Інші фінансові активи» Звіту про фінансовий стан

Таблиця 12.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2017 рік

(у тисячах гривень)						
Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	Заборгованість по нарахованим та простроченим доходам за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок за станом на 1 січня 2017 року	(8 976)	(553)	(932)	(417)	(10 878)
2	(Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом року	(91)	182	-	151	242
3	Списання безнадійної заборгованості	-	-	-	-	-
4	Курсові різниці по резервам	(34)	-	-	-	(34)
5	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року	(9 101)	(371)	(932)	(266)	(10 670)

Сума залишків статті 2 Таблиці 12.2 та Таблиці 13.2 розкривають статтю «Чисте (збільшення) резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Різниця сум, що наведені за статтею «Чисте (збільшення) резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, та даних рядків 2 Таблиці 12.2 та Таблиці 13.2 складає суму погашення списаної у попередні звітні періоди за рахунок резерву безнадійної заборгованості та погашеної протягом 2017 року, що складає 20 тис.грн.

Таблиця 12.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2016 рік

(у тисячах гривень)						
Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	Заборгованість по нарахованим та простроченим доходам за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок за станом на 1 січня 2016 року	(10 320)	(177)	-	(294)	(10 791)
2	(Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом року	1 264	(480)	(932)	(126)	(274)

(у тисячах гривень)						
Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	Заборгованість по нарахованим та простроченим доходам за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7
3	Списання безнадійної заборгованості	126	104	-	3	233
4	Курсові різниці по резервам	(46)	-	-	-	(46)
5	Залишок за станом на кінець на 31 грудня 2016 року	(8 976)	(553)	(932)	(417)	(10 878)

Таблиця 12.4. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за 2017 рік

							(у тисячах гривень)	
Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	Заборгованість по нарахованим доходам за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Інші	Усього	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Непрострочена та незнецінена заборгованість:	6 412	1 256	25 026	-	147	32 841	
1.1	Юридичні особи	35	1 256	-	-	147	1 438	
1.2	Фізичні особи	6 377	-	25 026	-	-	31 403	
2	Прострочена, але незнецінена:	-	174	-	-	-	174	
2.1	Із затримкою платежу до 31 днів	-	174	-	-	-	174	
3	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:	9 115	422	-	932	266	10 735	
3.1	Із затримкою платежу до 31 днів	10	96	-	-	-	106	
3.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	13	42	-	-	-	55	
3.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	5	52	-	-	4	61	
3.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	65	43	-	932	65	1 105	
3.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	9 022	189	-	-	197	9 408	
4	Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	15 527	1 852	25 026	932	413	43 750	
5	Резерв під знецінення інших фінансових активів	(9 101)	(371)	-	(932)	(266)	(10 670)	
6	Усього інших фінансових активів за мінусом резерву	6 426	1 481	25 026	-	147	33 080	

Таблиця 12.5. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за 2016 рік

(у тисячах гривень)								
Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	Заборгованість по нарахованим доходам за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Інкасовані кошти з програмно-технічних комплексів самообслуговування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Непрострочена та незнецінена заборгованість:	5 812	1 713	19 066	-	3 154	262	30 007
1.1	Юридичні особи	-	1 713	-	-	3 154	262	5 129
1.2	Фізичні особи	5 812	-	19 066	-	-	-	24 878
2	Прострочена, але незнецінена:	-	97	-	-	-	-	97
2.1	Із затримкою платежу до 31 днів	-	97	-	-	-	-	97
3	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:	9 023	1 214	-	932	-	1 254	12 423
3.1	Із затримкою платежу до 31 днів	33	978	-	-	-	1 047	2 058
3.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	42	29	-	-	-	-	71
3.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	75	-	-	-	-	75
3.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	234	106	-	932	-	8	1 280
3.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	8 714	26	-	-	-	199	8 939
4	Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	14 835	3 024	19 066	932	3 154	1 516	42 527
5	Резерв під знецінення інших фінансових активів	(8 976)	(553)	-	(932)	-	(417)	(10 878)
6	Усього інших фінансових активів за мінусом резерву	5 859	2 471	19 066	-	3 154	1 099	31 649

Примітка 13. Інші активи
Таблиця 13.1. Інші активи

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Дебіторська заборгованість з придбання активів	3 126	985
2	Передоплата за послуги	41 042	11 316
3	Банківські метали	19 506	30 824
4	Дебіторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток	217	259
5	Інші активи	2 396	2 357
6	Резерв під банківські метали та інші активи	(824)	(487)
7	Усього інших активів за мінусом резервів	65 463	45 254

Дані статті 7 Таблиці 13.1 розкривають статтю «Інші активи» Звіту про фінансовий стан.

Таблиця 13.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2017 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Банківські метали	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Залишок за станом на 1 січня 2017 року	(42)	(143)	(302)	(487)
2	Зменшення/(збільшення) резерву під знецінення протягом року	(344)	51	-	(293)
3	Списання безнадійної заборгованості	-	-	-	-
4	Курсові різниці по резервам	-	-	(44)	(44)
5	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року	(386)	(92)	(346)	(824)

Таблиця 13.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2016 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Банківські метали	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Залишок за станом на 1 січня 2016 року	(74)	(186)	(243)	(503)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом року	32	(16)	-	16
3	Списання безнадійної заборгованості	-	59	-	59
4	Курсові різниці по резервам	-	-	(59)	(59)
5	Залишок за станом на 31 грудня 2016 року	(42)	(143)	(302)	(487)

Примітка 14. Кошти банків

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Кореспондентські рахунки	26	24
2	Кредити, що отримані:	-	42 036
2.1	Короткострокові	-	42 036
3	Усього коштів інших банків	26	42 060

Дані статті 3 Примітки 14 розкривають статтю "Кошти банків" Звіту про фінансовий стан.

До складу рядка 2 "Кредити отримані" включені нараховані витрати 0 – на 31.12.2017 року, в сумі 36 тис. грн на 31.12.2016 рік.

Станом на 31 грудня 2017 року Банк мав залишки за інвестиційним рахунком акціонера Інтеза Санпаоло С.п.А, що представлені у звітності в Інших фінансових зобов'язаннях (Примітка 18).

Станом на 31 грудня 2017 року кошти банків у сумі 25 тис. грн. були представлені заборгованістю перед ПАТ "БАНК СІС", що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2016 року кошти банків у сумі 42 036 тис. грн. були представлені заборгованістю перед ПАТ "БАНК АВАНГАРД", що являє собою значну концентрацію.

Примітка 15. Кошти клієнтів

Таблиця 15.1. Кошти клієнтів

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Державні та громадські організації:	9 416	6 639
1.1	Поточні рахунки	9 052	6 539
1.2	Строкові кошти	364	100
2	Інші юридичні особи	1 577 371	1 482 471
2.1	Поточні рахунки	1 236 516	1 077 415
2.2	Строкові кошти	340 855	405 056
3	Фізичні особи:	1 334 801	1 515 603
3.1	Поточні рахунки	898 752	889 945
3.2	Строкові кошти	436 049	625 658
4	Усього коштів клієнтів	2 921 588	3 004 713

Дані статті 4 Таблиці 15.1 розкривають статтю "Кошти клієнтів" Звіту про фінансовий стан. Банк вважає, що потенційний ризик концентрації може виникнути, коли принаймні 10% вартості депозитів клієнтів (за виключенням субординованого боргу і кредитів від міжнародних фінансових установ) залучені від обмеженої кількості кредиторів. Станом на кінець 31.12.2016 і 31.12.2017 років депозити 4 і 3 клієнтів у Банку становили відповідно 300 471 тис.грн. та 299 777 тис.грн., що дорівнювало 10% від суми коштів клієнтів на звітні дати.

Таблиця 15.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності

(у тисячах гривень)					
Рядок	Вид економічної діяльності	31.12.2017		31.12.2016	
		сума	%	сума	%
1	2	3	4	5	6
1	Державне управління	20	0,01%	94	0,01%
2	Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	11 535	0,39%	12 497	0,42%
3	Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	116 205	3,98%	143 068	4,76%
4	Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	368 364	12,61%	431 057	14,34%
5	Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	36 093	1,24%	15 190	0,51%
6	Фізичні особи	1 334 801	45,68%	1 515 603	50,44%
7	Переробна промисловість	286 306	9,80%	349 080	11,62%
8	Фінансова і страхова діяльність	243 049	8,32%	277 302	9,23%
9	Будівництво	86 155	2,95%	62 300	2,07%
10	Інформація та телекомунікація	354 449	12,13%	106 338	3,53%
11	Інші	84 611	2,89%	92 184	3,07%
12	Усього коштів клієнтів	2 921 588	100,00%	3 004 713	100,00%

За станом на 31 грудня 2017 року (на кінець дня) на балансі обліковуються гарантовані залучені депозити в сумі 8 885 тис. грн., з них

– під забезпечення за гарантіями 8 885 тис. грн.

За станом на 31 грудня 2016 року (на кінець дня) на балансі обліковуються гарантовані залучені депозити в сумі 13 622 тис. грн., з них

– під забезпечення за гарантіями 13 622 тис. грн.

Примітка 16. Боргові цінні папери, емітовані банком

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Депозитні сертифікати	36 926	80 708
2	Усього	36 926	80 708

Дані статті 2 Примітки 16 розкривають статтю "Боргові цінні папери, емітовані банком" Звіту про фінансовий стан.

Станом на 31.12.2017 за статтею 1 Примітки 16 «Боргові цінні папери, емітовані банком» обліковуються випущені банком іменні короткострокові (строк погашення 187 днів) та довгострокові (строк погашення 367 днів) депозитні сертифікати, емітовані банком в іноземній валюті.

Конвертовані боргові інструменти, емітовані ПАТКБ "ПРАВЕКС-БАНК", станом на 31.12.2017 та на 31.12.2016 років відсутні.

Примітка 17. Резерви за зобов'язаннями
Таблиця 17.1. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2017 рік

(у тисячах гривень)						
Рядок	Рух резервів	Зобов'язання кредитного характеру	Податкові ризики	Потенційні зобов'язання щодо розгляду справ у суді	Операційні ризики	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок на 1 січня 2017 року	325	5 914	4 360	-	10 599
2	(Зменшення)/збільшення резерву під знецінення протягом року	28	(5 914)	(18)	1 141	(4 763)
3	Погашення заборгованості	-	-	(8)	-	(8)
4	Курсові різниці по резервам	17	-	-	-	17
5	Залишок на кінець дня 31 грудня 2017 року	370	-	4 334	1 141	5 845

Станом на 31 грудня 2017 року в адміністративних судах та судах загальної юрисдикції мають місце наступні спори, за якими ПАТКБ „ПРАВЕКС-БАНК” може мати в майбутньому наступні зобов'язання:

- за трудовими договорами в сумі 535 тис.грн.;
- за депозитними договорами в сумі 3 799 тис.грн.;

Дані статті 2 Таблиці 17.1 розкривають статтю "Чисте (збільшення) резервів за зобов'язаннями" Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Дані статті 5 Таблиці 17.1 розкривають статтю "Резерви за зобов'язаннями" Звіту про фінансовий стан.

За результатами 2017 року у Банка виникла суперечка з державними органами на суму 56 814 тис. грн. З урахуванням оцінок Банку щодо перспективи вирішення суперечки, резерви під ці ризики на 31 грудня 2017 року у фінансовій звітності не створювалися.

Таблиця 17.2. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2016 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Рух резервів	Зобов'язання кредитного характеру	Податкові ризики	Потенційні зобов'язання щодо розгляду справ у суді	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Залишок на 1 січня 2016 року	1 381	5 914	3 851	11 146
2	Збільшення/(зменшення) резерву під знецінення протягом року	(1 168)	-	633	(535)
3	Погашення заборгованості	-	-	(124)	(124)
4	Курсові різниці по резервам	112	-	-	112
5	Залишок на кінець дня 31 грудня 2016 року	325	5 914	4 360	10 599

а) Станом на 31 грудня 2016 року в адміністративних судах та судах загальної юрисдикції мають місце наступні спори, за якими ПАТ КБ „ПРАВЕКС-БАНК” може мати в майбутньому наступні зобов'язання:

- за трудовими договорами в сумі 561 тис.грн.;
- за депозитними договорами в сумі 3 799 тис.грн.;

б) можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань:

– за податковими процесами в сумі 5 914 тис.грн.

Дані статті 2 Таблиці 17.2 розкривають статтю "Чисте зменшення/(збільшення) резервів за зобов'язаннями" Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Дані статті 5 Таблиці 17.2 розкривають статтю "Резерви за зобов'язаннями" Звіту про фінансовий стан.

Примітка 18. Інші фінансові зобов'язання

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Залишки за інвестиційним рахунком акціонера Інтеза Санпаоло С.п.А.	1 113 905	5 111
2	Кредиторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	52 273	68 134
3	Кредиторська заборгованість за дебетовими та кредитовими картками	7 891	1 435
4	Розрахунки за операціями купівлі-продажу валюти та кошти в розрахунках	2 348	11 087
5	Кредиторська заборгованість за іншими фінансовими інструментами	956	-
6	Інші нараховані зобов'язання	1 175	984
7	Усього інших фінансових зобов'язань	1 178 548	86 751

Дані статті 7 Примітки 18 розкривають статтю "Інші фінансові зобов'язання" Звіту про фінансовий стан.

Після 31.12.2017 залишки за інвестиційним рахунком акціонера були використані на купівлю акцій на суму 1 108 879 тисяч гривень (Примітка 36).

За статтею 4 Кредиторська заборгованість за іншими фінансовими інструментами відображене від'ємне значення переоцінки зобов'язань за форвардним контрактом щодо купівлі валюти на суму 5 000 тисяч доларів США за 4 191 тисяч євро.

Зобов'язань за форвардними контрактами щодо купівлі/продажу валюти мають короткостроковий характер та закрилися протягом січня 2018 року.

Примітка 19. Інші зобов'язання

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Кредиторська заборгованість за податками та зборами, крім податку на прибуток	6 113	7 927
2	Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку	8 171	10 498
3	Кредиторська заборгованість з придбання активів	3 720	1 835
4	Доходи майбутніх періодів	4 329	4 887
5	Кредиторська заборгованість за послуги по забезпеченню спеціалістами	3 441	3 685
6	Кредиторська заборгованість по оплаті послуг технічної підтримки та сервісного обслуговування програмного забезпечення	917	3 145
7	Кредиторська заборгованість за надані послуги та охорону банку	8 197	7 136
8	Кредиторська заборгованість за послуги направлені на погашення проблемної заборгованості	405	3 630
9	Кредиторська заборгованість за послуги з використанням програмно-технічних комплексів самообслуговування	3 614	1 722
10	Інша заборгованість	1 368	667

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
11	Усього інші зобов'язання	40 275	45 132

Дані статті 11 Примітки 19 розкривають статтю "Інші зобов'язання" Звіту про фінансовий стан.

Примітка 20. Статутний капітал

(у тисячах гривень)						
Рядок	Найменування статті	Кількість акцій в обігу (тис. шт.)	Прості акції	Емісійні різниці	Привілейовані акції	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок на 1 січня 2016 року	1 669 604	1 037 137	3 502 964	870	4 540 971
2	Внески за акціями нового випуску	-	-	-	-	-
3	Залишок на кінець дня 31 грудня 2016 року (залишок на 1 січня 2017 року)	1 669 604	1 037 137	3 502 964	870	4 540 971
4	Внески за акціями нового випуску	-	-	-	-	-
5	Залишок на кінець дня 31 грудня 2017 року	1 669 604	1 037 137	3 502 964	870	4 540 971

Станом на 31 грудня 2017 та 31 грудня 2016 років кількість привілейованих акцій у загальній кількості акцій в обігу складає 1 500 тис. шт.

Станом на 31 грудня 2017 та 31 грудня 2016 років номінальна вартість однієї акції - 0,58 грн.

Акціонери Банку, власники привілейованих акцій, мають право:

– брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати частку (дивіденди) прибутку від діяльності Банку в розмірі, вказаному на привілейованих акціях, незалежно від розміру чистого прибутку, отриманого Банком у відповідному році;

– привілеї (згідно умов випуску привілейованих акцій): виплата дивідендів власникам іменних привілейованих акцій проводиться у розмірі 18% річних незалежно від розміру отриманого Банком прибутку у відповідному році.

Згідно із законодавством України, резерви, які можуть розподілятися, обмежуються залишком накопичених резервів згідно із законодавчими та регулятивними вимогами.

Єдиним акціонером Банку прийнято рішення акціонера №3/2017 від 27.11.2017 щодо збільшення розміру статутного капіталу шляхом приватного розміщення додаткових простих іменних акцій існуючої номінальної вартості за рахунок додаткових внесків.

Умови розміщення:

-кількість акцій 21 000 000 штук.

-статутний капітал буде збільшено на 12 180 000,00 гривень

-період розміщення з 22 січня до 01 лютого 2018 року включно.

На підставі Звіту про оцінку майна: вартості 100%-го пакету акцій вартості однієї простої іменної акції та однієї іменної привілейованої акції ПАТ КБ «ПРАВЕКС-БАНК» станом на 01.11.2017 р., Спостережна Рада Банку затвердила ринкову оцінену вартість акцій Банку у розмірі 0,7396 грн. за одну просту іменну акцію та в розмірі 0,87 грн. за одну привілейовану акцію (рішення №9_17.1 від 24.11.2017).

Тимчасовий сертифікат про реєстрацію випуску акцій №118/1/2017-Т та Проспект емісії акцій, зареєстрований Комісією з цінних Паперів 28.12.2017.

Після 31.12.2017 Банк фактично розмістив 18 481 314 штук простих іменних акцій за договором купівлі-продажу акцій, що становить 88,0062% порівнянно з запланованим обсягом. Таким чином, збільшення статутного капіталу проходить на суму 10 719 тисяч гривень. Сума перевищення ціни продажу акцій за їх номінальну вартість буде включена в емісійні різниці в сумі 1 098 160 тис. грн.

Примітка 21 Резерви переоцінки (компоненти іншого сукупного доходу)
Таблиця 21.1. Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1.	Залишок на 1 січня	-	90
2	Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж:	73	(110)
2.1	зміни переоцінки до справедливої вартості	1 868	599
2.2	зменшення корисності	(1 795)	(709)
3	Податок на прибуток, пов'язаний із зміною резерву переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	(13)	20
4	Усього резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	60	-

Таблиця 21.2. Рух резервів переоцінки основних засобів

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Залишок на 1 січня	267 585	315 663
2	Переоцінка основних засобів	(1 610)	(54 158)
2.1	зміни переоцінки до справедливої вартості	19 539	17 555
2.2	зменшення корисності	(289)	(41 008)
2.3	реалізований результат переоцінки, віднесений на нерозподілений прибуток	(20 860)	(30 705)
3	Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою основних засобів	(2 682)	6 080
4	Усього резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	263 293	267 585

Таблиця 21.3. Результати коригування вартості фінансових інструментів за операціями з акціонерами

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1.	Залишок на 1 січня	-	-
2	Результати коригування вартості фінансових інструментів за операціями з акціонерами	79	-
2.1	прибуток, визнаний під час первісного визнання фінансового інструменту за операціями з акціонерами банку	351	-
2.2	(збиток), визнаний під час первісного визнання та віднесений до нерозподіленого збитку при вибутті фінансового інструменту за операціями з акціонерами	(272)	-
3	Податок на прибуток, пов'язаний із зміною результатів коригування вартості фінансових інструментів за операціями з акціонерами	(14)	-
4	Усього результатів коригувань вартості фінансових інструментів за вирахуванням податку на прибуток	65	-

Примітка 22. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

(у тисячах гривень)								
Рядок	Найменування статті	Примітки	31 грудня 2017 року			31 грудня 2016 року		
			менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього	менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
АКТИВИ								
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	6	1 088 693	-	1 088 693	917 691	-	917 691
2	Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		-	-	-	70 171	-	70 171
3	Кошти в інших банках	7	142 875	-	142 875	-	-	-
4	Кредити та заборгованість клієнтів	8	380 329	167 463	547 792	680 075	302 174	982 249
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	2 700 815	-	2 700 815	1 692 931	-	1 692 931
6	Інвестиційна нерухомість	10	-	177 981	177 981	-	176 306	176 306
7	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1 631	-	1 631	1 631	-	1 631
8	Основні засоби та нематеріальні активи	11	-	466 416	466 416	-	485 636	485 636
9	Інші фінансові активи	12	33 080	-	33 080	31 649	-	31 649
10	Інші активи	13	65 463	-	65 463	45 254	-	45 254
11	Усього активів		4 412 886	811 860	5 224 746	3 439 402	964 116	4 403 518
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
12	Кошти банків	14	26	-	26	42 060	-	42 060
13	Кошти клієнтів	15	2 910 501	11 087	2 921 588	2 985 445	19 268	3 004 713
14	Боргові цінні папери, емітовані банком	16	36 926	-	36 926	80 708	-	80 708
15	Відстрочені податкові зобов'язання		-	7 104	7 104	-	5 890	5 890
16	Резерви за зобов'язаннями	17	5 845	-	5 845	10 599	-	10 599
17	Інші фінансові зобов'язання	18	1 178 454	94	1 178 548	86 691	60	86 751
18	Інші зобов'язання	19	40 275	-	40 275	45 132	-	45 132
19	Усього зобов'язань		4 172 027	18 285	4 190 312	3 250 635	25 218	3 275 853

Примітка 23. Процентні доходи та витрати

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
Процентні доходи			
1	Кредити та заборгованість клієнтів	95 815	263 655
2	Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж	192 102	269 712
3	Кошти в інших банках	3 648	36
4	Усього процентних доходів	291 565	533 403
Процентні витрати:			
5	Строкові кошти юридичних осіб	(10 200)	(35 087)
6	Строкові кошти фізичних осіб	(22 777)	(44 689)
7	Строкові кошти інших банків	(58)	(313)
8	Поточні рахунки	(79 479)	(114 859)
9	Боргові цінні папери, що емітовані банком	(874)	(2 107)
10	Усього процентних витрат	(113 388)	(197 055)
11	Чистий процентний дохід	178 177	336 348

Дані статті 11 Примітки 23 розкривають статтю «Чистий процентний дохід» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Примітка 24. Комісійні доходи та витрати

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
КОМІСІЙНІ ДОХОДИ:			
1	Розрахунково-касові операції	175 650	174 208
2	Комісія банку за надання у майновий найм індивідуальних сейфів	9 410	8 940
3	Комісійні доходи за консультаційні послуги	44	860
4	За послуги страхового агента	2 588	8 335
5	Комісія за сплату чеків TaxFree	1 294	1 302
6	Операції з цінними паперами	247	181
7	Дохід за міжбанківськими розрахунками по операціях з пластиковими картками	17 897	15 311
8	Комісійний дохід від купівлі/продажу безготівкової іноземної валюти для банків	524	-
9	Гарантії надані	1	21
10	Інші	148	318
11	Усього комісійних доходів	207 803	209 476
КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ:			
12	Розрахунково-касові операції	(26 675)	(18 668)
13	Комісійні витрати за виконані послуги та інші	(3 710)	(3 699)
14	Комісійні витрати по обслуговуванню програмно-технічних комплексів самообслуговування	(46 434)	(21 455)
15	Витрати за гарантіями	(522)	(623)
16	Витрати за послуги, що надаються платіжними системами та по операціях з пластиковими картками	(8 377)	(5 387)
17	Усього комісійних витрат	(85 718)	(49 832)
18	Чистий комісійний дохід	122 085	159 644

Дані статті 11 та статті 17 Примітки 24 розкривають статтю «Комісійні доходи» та «Комісійні витрати» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Примітка 25. Інші операційні доходи

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Дохід від операційного лізингу	553	406
2	Отримані штрафи і пені	954	12 618
3	Незапитані кошти на рахунках по закінченню строку позовної давності	14 249	10 149
4	Дохід у вигляді дивідендів	-	65
5	Нестача віднесена на винних осіб	355	864
6	Результат від продажу інвестиційної нерухомості	3 441	-
7	Позитивний результат від вибуття необоротних активів, утримуваних для продажу	-	9 807
8	Результат від вибуття основних засобів	23 475	12 438
9	Результат від продажу прав вимоги за кредитами	50 420	-
10	Результат переоцінки основних засобів	1 534	-
11	Інші	740	852
12	Усього операційних доходів	95 721	47 199

Дані статті 12 Примітки 25 розкривають статтю «Інші операційні доходи» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Примітка 26. Адміністративні та інші операційні витрати

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Витрати на утримання персоналу	208 844	199 750
2	Витрати по наданню послуг по забезпеченню спеціалістами	17 357	21 205
3	Амортизація основних засобів	26 793	29 897
4	Амортизація програмного забезпечення та інших нематеріальних активів	39 649	38 497
5	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні, інші експлуатаційні послуги	168 513	146 289
6	Витрати на оперативний лізинг (оренду)	16 953	19 001
7	Витрати на інкасацію та перевезення цінностей	2 076	2 111
8	Витрати на послуги надані платіжними системами по платіжних картках	5 769	4 608
9	Витрати на здійснення операцій із застосуванням програмно-технічних комплексів самообслуговування	1	34
10	Витрати на юридичні послуги щодо супроводження судових справ та виплати колекторським компаніям	9 293	17 815
11	Професійні послуги	38 018	34 692
12	Витрати на маркетинг та рекламу	4 088	3 437
13	Витрати на охорону	7 891	6 796
14	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	28 041	37 055
15	Інші	3 228	3 649
16	Усього адміністративних та інших операційних витрат	576 514	564 836

Дані статті 16 Примітки 26 розкривають статтю «Адміністративні та інші операційні витрати» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Примітка 27. Витрати на податок на прибуток

Таблиця 27.1. Витрати на сплату податку на прибуток

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Поточний податок на прибуток	-	142
2	Зміна відстроченого податку на прибуток пов'язана з:	1 495	4 474
2.1	виникненням чи списанням тимчасових різниць	1 495	4 474
2.2	збільшенням чи зменшенням ставки оподаткування	-	-
3	Усього вигоди з податку на прибуток	1 495	4 616

Дані статті 3 Таблиці 27.1 розкривають статтю «Витрати/Вигода від податку на прибуток» до Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Таблиця 27.2. Узгодження суми облікового збитку та суми податкового збитку

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	(Збиток) до оподаткування	(111 691)	(592 997)
2	Податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування	20 104	106 739
3	Вплив постійних податкових різниць	641	2 500
4	Поточні податкові відрахування, сформовані у попередніх періодах	-	142
5	Зміни у невизначених відстрочених податкових активах	(19 543)	(109 714)
6	Визнання ВПА що раніше не визнавався (Припинення визнання ВПА)	293	4 949
7	Вигоди з податку на прибуток	1 495	4 616

Таблиця 27.3.1 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2017 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	Залишок на 1 січня 2017 року	Визнані в прибутках/збитках протягом року	Визнані в іншому сукупному доході протягом року	Залишок на 31 грудня 2017 року
1	2	3	4	5	6
1	Податковий вплив тимчасових різниць				
1.1.	Основні засоби, нематеріальні активи та інвестиційна нерухомість	(5 890)	1 468	(2 682)	(7 104)
1.2.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	-	13	(13)	-
1.3.	Коригування вартості фінансових інструментів під час первісного визнання	-	14	(14)	-
2	Згорнутий відстрочений податковий актив (зобов'язання), у тому числі:	(5 890)	1 495	(2 709)	(7 104)
3	Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(5 890)	-	-	(7 104)

Таблиця 27.3.2 Невизнані відстрочені податкові активи за 2017 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	Залишок на 1 січня 2017	Зміна у невизнаних ВПА за результатом діяльності у 2017	Зміна оцінки щодо можливості використання у майбутньому податкових різниць за якими ВПА був невизнаними	Залишок на 31 грудня 2017
1	2	3	4	5	6
1	Податковий вплив тимчасових різниць, що знецінені:				
1.1	Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	318 870	20 104	56 342	395 316
1.2	Кошти в інших банках та кредити клієнтам	173 306	-	(170 507)	2 799
1.3	Резерви за зобов'язаннями	2 310	(856)	-	1 454
1.4	Інші активи	2 146	28	-	2 174
1.5.	Основні засоби, нематеріальні активи та інвестиційна нерухомість	(512)	267	-	(245)
2	Резерв під знецінення ВПА	(496 120)	(19 543)	114 165	(401 498)
2.1	Резерв під перенесені податкові збитки на майбутні періоди	(318 870)	(76 446)	-	(395 316)
2.2	Резерв під знецінення інших ВПА	(177 250)	171 068	-	(6 182)

Таблиця 27.4.1 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2016 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	Залишок на 31 грудня 2015	Визнані в прибутках/збитках протягом року	Визнані в іншому сукупному доході протягом року	Залишок на 31 грудня 2016
1	2	3	4	5	6
1	Податковий вплив тимчасових різниць:				
1.1.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	(20)	-	20	-
1.2.	Основні засоби, нематеріальні активи та інвестиційна нерухомість	(16 444)	4 474	6 080	(5 890)
2	Згорнутий відстрочений податковий актив (зобов'язання), у тому числі:	(16 464)	4 474	6 100	(5 890)
3	Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(16 464)	-	-	(5 890)

Таблиця 27.4.2 Невизнані відстрочені податкові активи за 2016 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	Залишок на 1 січня 2016	Зміна у невизнаних ВПА за результатом діяльності у 2016	Зміна оцінки щодо можливості використання у майбутньому податкових різниць за якими ВПА був невизнаними	Залишок на 31 грудня 2016
1	2	3	4	5	6
1	Податковий вплив тимчасових різниць, що знецінені:				
1,1	Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	125 460	106 739	86 671	318 870
1,2	Кошти в інших банках та кредити клієнтам	259 349	628	(86 671)	173 306
1,3	Резерви за зобов'язаннями	5 015	(2 705)	-	2 310
1,4	Інші активи	-	2 146	-	2 146
1.5.	Основні засоби, нематеріальні активи та інвестиційна нерухомість	(3 418)	2 906	-	(512)
2	Резерв під знецінення ВПА	(386 406)	(109 714)	-	(496 120)
2,1	Резерв під перенесені податкові збитки на майбутні періоди	(125 460)	(106 739)	(86 671)	(318 870)
2,2	Резерв під знецінення інших ВПА	(260 946)	(2 975)	86 671	(177 250)

Примітка 28. (Збиток)/прибуток на одну просту та привілейовану акцію

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
1	Збиток, що належить власникам простих акцій банку	(110 196)	(588 381)
2	Прибуток, що належить власникам привілейованих акцій банку	157	157
3	Збиток за рік	(110 196)	(588 381)
4	Середньорічна кількість простих акцій в обігу (тис. Шт.)	1 668 104	1 668 104
5	Середньорічна кількість привілейованих акцій в обігу (тис. Шт.)	1 500	1 500
6	Чистий та скоригований (збиток) на одну просту акцію	(0,07)	(0,35)
7	Чистий та скоригований прибуток на одну привілейовану акцію	0,10	0,10

Примітка 29. Дивіденди

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	31.12.2017		31.12.2016	
		за прости-ми акціями	за привілейованими акціями	за прости-ми акціями	за привілейованими акціями
1	2	3	4	5	6
1	Залишок за станом на 1 січня	-	-	-	-
2	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом періоду	-	157	-	313
3	Збільшення резервного фонду за рахунок дивідендів	-	(157)	-	(313)
4	Залишок за станом на кінець періоду	-	-	-	-

У відповідності до рішення акціонера від 12.04.2017 №1/2017 була розрахована сума, що підлягає сплаті у якості дивідендів по привілейованим акціям за 2016 рік та направлена на формування Резервного Фонду ПАТ КБ «ПРАВЕКС-БАНК»

Примітка 30. Управління фінансовими ризиками

Майже кожному напрямку діяльності Банку властиві ризики, для мінімізації яких у Банку діє система управління ризиками, що функціонує відповідно до внутрішніх Положень Банку, вимог і рекомендацій НБУ. Система внутрішніх політик Банку встановлює засади системи управління шляхом визначення процесів, лімітів, відповідних функцій і обов'язків. У політиках також вказані ліміти ризику і принципи прийняття ризику в розрізі видів діяльності, визначені необхідні дії на випадок перевищення лімітів.

У відповідності до вимог Материнської компанії Інтеза Санпаоло С.п.А. запроваджено розподіл обов'язків і відповідальності між бізнес-підрозділами і підрозділами Головного управління ризик-менеджменту щодо управління ризиками.

Головне управління ризик-менеджменту відповідає за:

- запровадження і розробку методології та процесів для систем визначення граничного розміру кредитного ризику (згідно з вимогами Материнської компанії та правилами управління);
- проведення ефективної оцінки ризиків та моніторинг якості кредитного портфелю;
- мінімізацію збитків Банку шляхом запровадження відповідних заходів, згідно з кожним конкретним випадком, для стягнення відповідної дебіторської заборгованості;
- виявлення ринкових і операційних ризиків та впровадження належних заходів, спрямованих на належну мінімізацію ризиків.

Вищезазначені функції виконуються:

- Департаментом управління ризиками, який проводить моніторинг кредитного, ринкового та операційного ризиків і звітує керівництву Банку та Материнській компанії, а також здійснює розрахунок кредитних умов та оцінку ризику кожного нового продукту;
- Департаментом андеррайтингу кредитів, який забезпечує належний процес авторизації роздрібних та корпоративних кредитів для Банку;
- Департаментом роботи з непродуктивними кредитами, який здійснює моніторинг результатів стягнення кредитної заборгованості та аналіз ефективності продуктів, що пропонуються на етапах стягнення кредитної заборгованості (в тому числі на етапі досудового стягнення).

Основний принцип роботи головного управління ризик-менеджменту полягає у забезпеченні повного розподілу обов'язків між бізнес-підрозділами та підрозділам управління ризиками, відповідно до якого бізнес-підрозділи отримують кредитні заявки/продукти, яким властивий кредитний ризик, а Управління самостійно аналізує і

- 1) приймає рішення на своєму рівні компетенції;
- 2) надає первинну оцінку відповідному дорадчому органу, якщо сума кредитної заявки перевищує його рівень компетенції.

Окрім Головного управління ризик-менеджменту, моніторинг та управління ризиками Банку здійснюється також наступними комітетами.

Для забезпечення досконалого управління ризиками, підтримання належного рівня прибутковості в Банку діють Комітет з питань управління активами і пасивами (далі – КУАП), Кредитний

Комітет, Комітет з управління кредитним ризиком (далі – КУКР) та Комітет з управління проблемними активами (далі – КУПА).

Головним завданням КУАП є захист власного капіталу Банку та його розміщення, узгодження активів та пасивів Банку з урахуванням цінової структури та профілю погашення, відповідно до законодавства або відповідних внутрішніх положень, а також інструкцій Материнської компанії.

До компетенції КУАП входять наступні задачі:

- регулярний моніторинг та оцінка структури балансу;
- оцінка очікуваних прибутків у порівнянні з фактичною діяльністю;
- оцінка загального стану ринку, оцінка Банку в порівнянні з конкурентами;
- затвердження характеристик та умов нових фінансових продуктів або зміна характеристик та умов існуючих продуктів;
- визначення стратегії та обмежень, відповідно до положень Групи, стосовно дій на ринку, процентної ставки, ліквідності, валютного курсу та операційних ризиків;
- моніторинг дотримання лімітів (внутрішні та зовнішні вимоги).

Кредитний комітет є найвищим постійним комітетом прийняття рішень Банку щодо продуктивних контрагентів, чії основні повноваження полягають у прийнятті кредитних рішень відповідно до виданих стратегічних кредитних керівних принципів та кредитної політики, діючи в межах кредитних повноважень Банку та відповідно до законів та регуляторних положень Групи.

Обсяг повноважень:

- обговорює та виносить рішення щодо кредитних пропозицій продуктивних контрагентів в рамках кредитних повноважень, делегованих йому Корпоративними органами Банку;
  - затверджує пропозиції, надані операційними структурними підрозділами в кредитній галузі щодо кредитних пропозицій, які, з огляду на їхні особливості, важливість або тривалість, виходять за межі делегованих повноважень структурних підрозділів;
  - для кредитних пропозицій, які перевищують місцеві делеговані кредитні повноваження:
- I. запитує Дорадчий висновок від вповноваженого Кредитного департаменту Інтеза Санпаоло;
  - II. у випадку повної відповідності Дорадчому висновку, отриманому від Материнської компанії, Кредитний комітет приймає остаточне рішення;
  - III. у випадку, якщо Кредитний комітет приймає рішення не відповідати повністю Дорадчому висновку Материнської компанії, остаточне рішення має бути прийняте компетентним Корпоративним Органом. Однак, відхилення від Дорадчого висновку має бути обмежене надзвичайними обставинами. Повідомлення щодо наміру не відповідати (частково чи повністю) Дорадчому висновку має бути направлено директору Кепітал Лайт Банк разом із вичерпним поясненням причин до моменту остаточного прийняття рішення. Вищенаведене пояснення також слід направляти підрозділу Головного офісу ІСП, який надав Дорадчий висновок;
- щоквартально звітує Спостережній Раді щодо всіх рішень по кредитах, які були прийняті після отримання дорадчих висновків, наданих відповідними структурними підрозділами Головного офісу ІСП;
  - затверджує відхилення від стандартних положень, включених до кредитних договорів, договорів застави та поруки, щодо специфічних кредитних положень, відповідно до висновку начальника відділу юридичної підтримки андеррайтингу, фінансової реструктуризації та стягнення кредитів, що має обов'язкову силу;

- приймає рішення щодо будь-яких інших питань відповідно до внутрішніх регуляторних положень, що входять до його повноважень.

Рішення Кредитного комітету, прийняті в межах його повноважень, мають обов'язкову силу та фіксуються в Протоколах. Затверджені пропозиції набирають чинності в день засідання Комітету, на якому вони були затверджені, або в інший день, встановлений рішенням Комітету.

Про рішення Кредитного комітету звітується Спостережній Раді Банку принаймні щоквартально.

КУКР є постійним органом прийняття рішень та дорадчим комітетом, завданням якого є забезпечення кваліфікованого та координованого управління кредитним ризиком в межах здійснення кредитних повноважень Банку та у відповідності до законів, що застосовуються, регуляторних положень Групи та стратегічних рішень Материнської компанії. Головною функцією Комітету є визначення та оновлення стратегічних керівних принципів щодо кредитного ризику та політики управління кредитами, що базуються на постійному моніторингу кредитного портфеля.

Обсяг повноважень:

- періодично розробляє та переглядає пропозиції стратегічних керівних принципів управління кредитним ризиком, які подаються на затвердження Корпоративних органів Банку;
- періодично перевіряє правильне застосування затверджених стратегічних керівних принципів, якщо потрібно, здійснює оцінку, вносить необхідні зміни;
- встановлює і періодично переглядає кредитну політику та інші документи щодо управління кредитним ризиком у відповідності до прийнятих кредитних стратегій, затверджених Корпоративними органами Банку;
- переглядає звіти департаменту управління ризиком та департаменту внутрішнього аудиту та відповідні плани дій у сфері кредитного ризику;
- регулярно переглядає кредитний портфель та відповідні звіти про кредитний ризик, принаймні стосовно наступних аспектів:
  - i. ризик та прибутковість (кредитні стратегії);
  - ii. дотримання встановлених лімітів (в тому числі, RAF, концентрація);
  - iii. загальний рівень резервів;
  - iv. якість портфелю за сегментами, продуктами, галузями, географічними зонами, валютами і т. д.;
  - v. виконання внутрішніх моделей;
  - vi. розвиток портфелю активів, взятих на баланс, та управління ним
  - vii. та приймає рішення щодо необхідних змін та надає відповідні рекомендації.
- визначає максимальну заборгованість за основними критеріями (наприклад, сегмент ринку, галузь, продукти, термін дії, валюти і т.д.);
- затверджує внутрішнє суб-делегування кредитних повноважень (для продуктивних та непродуктивних кредитів) в розмірі, що не перевищує автономних повноважень Банку та згідно з керівними принципами Материнської компанії, після отримання висновку вповноважених структурних підрозділів Головного офісу;
- визначає формати управлінської звітності на національному рівні, відповідно до правил, визначених Материнською компанією;
- приймає рішення щодо залучення третьої сторони – спеціалізованих компаній зі стягнення, включених до списку постачальників послуг, затвердженого вповноваженим

Корпоративним органом (Спостережною Радою/Правлінням/Тендерним комітетом);

- приймає рішення щодо будь-яких інших питань відповідно до внутрішніх регуляторних положень, що належать до його компетенції.

Рішення Комітету з управління кредитним ризиком, прийняті в межах його повноважень, мають обов'язкову силу та фіксуються в Протоколах. Затвердженні пропозиції набирають чинності в день засідання Комітету, на якому вони були затверджені, або в інший день, встановлений рішенням Комітету.

Про рішення Комітету з управління кредитним ризиком доповідається Спостережній Раді Банку щонайменше раз в квартал.

Комітет з управління проблемними активами є найвищим постійним комітетом з прийняття рішень Банку щодо ризикованих та непродуктивних контрагентів, чия основна відповідальність полягає в здійсненні необхідних заходів з метою попередження та зменшення ризику кредитних збитків, пов'язаних з ризикованими активами та активами, якість яких погіршилась, діючи в межах кредитних повноважень Банку та у відповідності до діючого законодавства та регуляторних положень Групи.

Обсяг повноважень

Комітет з управління проблемними активами:

- встановлює класифікацію Позичальників, приймаючи до уваги, затверджуючи, відхиляючи або вносячи до неї зміни;
- здійснює необхідні заходи, пов'язані з активами, якість яких погіршилась, в тому числі, формування резервів, заходи щодо стягнення, примусового стягнення заставного майна і т.д.;
- затверджує плани дій, пов'язані з ризикованими контрагентами в межах Проактивного управління кредитами;
- регулярно оцінює ефективність дій та заходів, прийнятих для управління специфічними ризикованими контрагентами та активами, якість яких погіршилась;
- обговорює та приймає рішення щодо прийняття на баланс активів у розмірі, що не перевищує суму, делеговану йому компетентним Корпоративним органом;
- здійснює контроль за управлінням активами, що приймаються на баланс, надаючи регулярні оновлені звіти;
- обговорює та приймає рішення щодо ініціатив розпорядження кредитними активами (наприклад, продаж/передачу прав вимоги) у розмірі, що не перевищує суму, делеговану йому компетентним Корпоративним органом;
- подає на затвердження компетентного Корпоративного органу операції прийняття на баланс та ініціативи щодо розпорядження кредитними активами у розмірі, що перевищують суму, делеговану Комітету з управління проблемними активами;
- для кредитних пропозицій, які перевищують місцеві делеговані кредитні повноваження для активів, якість яких погіршилась:
  - i. запитує Дорадчий висновок від компетентного Кредитного департаменту Інтеза Санпаоло;
  - ii. У випадку повної відповідності з Дорадчим висновком, отриманим від Материнської компанії, Комітет з управління проблемними активами приймає остаточне рішення;
  - iii. У випадку, якщо Комітет з управління проблемними активами приймає рішення не відповідати повністю Дорадчому висновку, отриманому від Материнської компанії, остаточне рішення має бути прийняте компетентним Корпоративним, який уповноважений відхилитися від Дорадчого висновку. Однак, відхилення від Дорадчого

висновку має бути обмежене надзвичайними обставинами. Повідомлення щодо наміру не відповідати (частково чи повністю) Дорадчому висновку має бути направлено директору Кепітал Лайт Банк разом із вичерпним поясненням причин до моменту остаточного прийняття рішення. Вищенаведене пояснення також слід направляти підрозділу Головного офісу ІСП, який надав Дорадчий висновок.

- для планів дій щодо ризикованих контрагентів в межах Проактивного управління кредитами, чия заборгованість перевищує делеговані кредитні повноваження Банку для активів, якість яких погіршилась:
  - i. запитує відповідний висновок від компетентного Кредитного департаменту Інтеза Санпаоло;
  - ii. затверджує план дій після отримання відповідного висновку ІСП. У виняткових обставинах, Комітет з управління проблемними активами може відхилитися від висновку, отриманого від ІСП, подавши Кредитному департаменту ІСП, що надав висновок, вичерпне пояснення причин, які стоять за цим відхиленням;
- щоквартально звітує Спостережній Раді щодо всіх кредитних рішень, прийнятих після надання дорадчих висновків, виданих відповідним структурним підрозділом Головного офісу;
- приймає рішення щодо будь-яких інших питань відповідно до внутрішніх регуляторних положень, що входять до його повноважень.

Рішення Комітету з управління проблемними активами, прийняті в межах його компетенцій, мають обов'язкову силу та фіксуються в Протоколах. Затверджені пропозиції набирають чинність в день засідання Комітету, на якому вони були затверджені, або в інший день, встановлений рішенням Комітету.

Про рішення Комітету з управління проблемними активами щоквартально доповідається Спостережній Раді.

Ризик-менеджмент вважається важливою складовою комплексного управління діяльністю Банку. Тому, перед виконанням будь-якої значної, в плані об'єму, транзакції, вона аналізується на предмет виявлення окремих ризиків, що можуть відбутися у випадку її здійснення, а також її вплив на усі сфери діяльності Банку, зокрема, на структуру його активів та пасивів, фінансові результати, прибутковість діяльності, якість його активів, відповідність вимогам НБУ.

Беручи до уваги те, що ПАТ КБ «ПРАВЕКС-БАНК» є, в основному, роздрібним банком, основні ризики, що властиві його операціям, пов'язані з кредитним ризиком, ліквідністю, змінами ринкових відсоткових ставок та валютних курсів.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – розмір очікуваних втрат (збитків) за активом унаслідок дефолту боржника/контрагента.

Управління здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на отримання максимально можливих прибутків при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля кожного бізнесу.

Постійний моніторинг кредитного портфелю на етапі супроводження кредитних проектів здійснюється шляхом забезпечення належного контролю своєчасності сплати процентів і погашення основної суми боргу, аналіз фінансового стану позичальників та цільового використання кредитних коштів.

Метою діяльності Банку у сфері управління кредитним ризиком є створення методології кредитної роботи, максимально сприятливої для клієнтів, що забезпечує Банку високий рівень якості кредитного портфеля.

Основні напрямки, що застосовуються в роботі Банку в сфері управління кредитним ризиком:

- вдосконалення діючих стандартів кредитування;
- моніторинг та контроль кредитних ризиків з метою виявлення потенційних проблем з поверненням кредитів та прийняття адекватних рішень;
- оцінка кредитоспроможності за напрямками: контрагент, галузь, конкуренти тощо;
- розмежування повноважень щодо прийняття кредитного рішення в залежності від розміру кредиту та величини потенційного ризику;
- розвиток підрозділу ризик-менеджменту Банку, що відповідає за роботу з проблемними кредитами та службою безпеки;
- диверсифікація кредитного портфелю – розміщення коштів у значній кількості контрагентів по можливості у різних сферах діяльності з метою унеможливлення одночасного дефолту значної кількості контрагентів, вкладення коштів у різні активи замість концентрації вкладень лише в одному або декількох з можливих інструментів;
- встановлення лімітів розміщення коштів у одного контрагента (ліміт концентрації) в залежності від його фінансового стану і обсягу діяльності для обмеження втрат у випадку дефолту конкретного контрагента;
- кредитування під ліквідну заставу, що дозволяє значно зменшити обсяги кредитного ризику, оцінка застави незалежною оціночною компанією, моніторинг та переоцінка заставного майна, перевірка заставного майна в Державному реєстрі обтяження рухомого майна.

Для зниження кредитного ризику використовується система видів та умов здійснення кредитних операцій щодо термінів, позичальників, забезпечення, процентних ставок та способів (методів) їх нарахування, лімітування, диверсифікація кредитного портфелю, створення резервів, моніторинг та контроль ризиків.

Моніторинг індивідуальних кредитних ризиків щодо позичальника – юридичної особи передбачає попередню оцінку кредитоспроможності, аналіз фінансового стану, оцінку внутрішнього та зовнішнього середовища, аналіз позиції на ринку, прогноз грошових потоків, оцінку надійності та кредитної історії, а також оцінку ліквідності забезпечення кредитної операції. Банком проводиться оцінка всіх факторів, що впливають на виникнення ризику, на підставі якісних та кількісних показників згідно з відповідними внутрішньобанківськими методиками оцінки кредитного ризику за короткостроковими та довгостроковими кредитами. За результатами такого аналізу та оцінки визначається категорія кредитної операції, складається карта кредитних ризиків позичальника, що дає повну характеристику всіх можливих ризиків бізнесу позичальника та відображає комплексну оцінку ймовірності невиконання позичальником взятих на себе зобов'язань, а також ступінь ризику співпраці з контрагентом.

Моніторинг індивідуального кредитного ризику щодо позичальників – фізичних осіб здійснюється шляхом оцінки кредитоспроможності позичальника, аналізу його фінансового стану, оцінки якості та достатності забезпечення кредитної операції, згідно з методикою проведення оцінки фінансового стану позичальників – фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців. За результатами проведеної роботи фахівцями Банку складається оцінка фінансового стану позичальника, визначається категорія кредитної операції.

Моніторинг індивідуального кредитного ризику щодо позичальника Банку з метою встановлення лімітів на кредитування визначається на підставі відповідного положення про встановлення лімітів розміщення ресурсів у кредити та депозити на міжбанківському ринку. В залежності від результатів оцінки індивідуального кредитного ризику визначається доцільність здійснення кредитних операцій, а також умови їх проведення (термін користування, сума, процентна ставка).

Для забезпечення диверсифікації кредитного портфелю відповідні підрозділи Банку встановлюють гнучкі ліміти на всі напрямки кредитування.

Ринковий ризик

Банк наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями, чутливими щодо зміни процентних ставок, курсів валют та інших ринкових факторів ризику, які значною мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін.

Комітет з питань управління активами та пасивами встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком. При управлінні ринковим ризиком Банк використовує рекомендації Материнської компанії Інтеза Санпаоло С.п.А., що базуються на інструкціях, прийнятих Групою.

Материнська компанія проводить постійний моніторинг ринкового ризику, на який наражається Банк, у межах політики та процедур, встановлених Групою Інтеза Санпаоло С.п.А.

- Процес управління ринковими ризиками у Банку відбувається з використанням таких внутрішніх документів: Політики управління ринковим ризиком, затвердженої рішенням Спостережної Ради від 26.10.2016 № 12_16.13.1 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 19.12.2016 № 294;

- Керівних принципів ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» щодо управління процентним ризиком в банківській книзі Банку, затверджених рішенням Спостережної Ради від 27.04.2017 № 5_17.16.1 та доведених до відома рішенням ГПБ від 13.06.2017 № 131;

- Правил ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» щодо вимірювання та контролю процентного ризику, затверджених рішенням Спостережної Ради від 27.04.2017 № 5_17.16.2 та доведених до відома рішенням ГПБ від 13.06.2017 № 131;

- Політики щодо управління фінансовим портфелем ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затвердженої рішенням Спостережної Ради від 01.08.2016 № 10_16.15.1 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 30.12.2016 № 317.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик негативних змін відкритих валютних позицій в результаті коливань валютних курсів, що має потенційний вплив на надходження та капітал Банку.

Валютний ризик безпосередньо впливає на Звіт про фінансовий стан та Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, оскільки активи і пасиви, обліковуються в іноземних валютах, потрібно перераховувати у валюту звітності на кожну звітну дату.

Основним інструментом управління валютним ризиком у Банку є лімітування. Банк застосовує цей інструмент шляхом встановлення лімітів: на загальну відкриту валютну позицію по Банку; ліміти валютної позиції у розрізі валют та субліміти. Система внутрішніх лімітів дозволяє комплексно та адекватно управляти величиною валютного ризику за допомогою прийнятих у Банку принципів ризик-менеджменту.

Для управління валютним ризиком у Банку встановлені ліміти та субліміти на підрозділи Банку у відповідності до вимог НБУ. Такі ліміти необхідні для запобігання неочікуваних збитків від значних коливань валютних курсів.

В Банку встановленні наступні

ліміти: Внутрішні позиційні ліміти:

- Ліміти по всім валютам;
- Ліміти по доларам США;
- Ліміти по євро;

Внутрішні позиційні субліміти:

- Субліміти по неторговим операціям (готівка);

- Субліміти по банківським металам;
- VaR ліміт.

Ліміти НБУ по валютній позиції:

- Ліміт довгої валютної позиції;
- Ліміт короткої валютної позиції;

Валютний ризик контролюється щоденним моніторингом відкритої валютної позиції та інших макроекономічних показників. Розрахунок і контроль за дотримання лімітів здійснюється Департаментом управління ризиками.

Відділ управління ринковими та операційними ризиками надає різним підрозділам оновлену інформацію щодо чутливості Банку до валютного ризику, і у разі значного погіршення ринкової ситуації, негайно повідомляє департамент управління ризиками Інтеза Санпаоло, який приймає необхідні дії та негайно інформує Раду Правління Групи Інтеза Санпаоло С.п.А.

Департамент управління ризиками :

- щоденно аналізує відкриту валютну позицію Банку;
- визначає допустимий рівень ризику по відкритій валютній позиції та встановлює ліміти на відкриту валютну позицію;
- ініціює перегляд політики Банку щодо зміни лімітів у разі погіршення ринкових умов;
- контролює дотримання встановлених лімітів уповноваженими підрозділами Банку.

Комітет з управління активами та пасивами:

- затверджує встановленні ліміти;
- приймає відповідні рішення, якщо встановленні ліміти перевищують гранично допустимі значення.

Підрозділи, які здійснюють валютні операції повинні дотримуватися встановлених лімітів.

Таблиця 30.1. Аналіз валютного ризику

Рядок	Найменування валюти	<i>(у тисячах гривень)</i>					
		Станом на 31.12.2017 року			Станом на 31.12.2016 року		
		монетарні активи	монетарні зобов'язання	чиста позиція	монетарні активи	монетарні зобов'язання	чиста позиція
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Долари США	726 406	874 705	(148 299)	870 231	926 156	(55 925)
2	Євро	306 299	181 461	124 838	152 786	169 933	(17 147)
3	Фунт стерлінгів	337	371	(34)	369	277	92
4	Інші	78 516	77 183	1 333	93 034	87 918	5 116
5	Усього	1 111 558	1 133 720	(22 162)	1 116 420	1 184 284	(67 864)

Таблиця 30.2. Зміна чистого прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлені на звітну дату, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

<i>(у тисячах гривень)</i>					
Рядок	Найменування статті	Середньозважений валютний курс на 31.12. 2017 рік		Середньозважений валютний курс на 31.12. 2016 рік	
		вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал
1	2	3	4	5	6
1	Зміцнення долара США на 20 %	(29 660)	(29 660)	(11 185)	(11 185)
2	Послаблення долара США на 20 %	29 660	29 660	11 185	11 185
3	Зміцнення євро на 20 %	24 968	24 968	(3 429)	(3 429)
4	Послаблення євро на 20%	(24 968)	(24 968)	3 429	3 429
5	Зміцнення фунта стерлінгів на 20 %	(7)	(7)	19	19
6	Послаблення фунта стерлінгів на 20%	7	7	(19)	(19)
7	Зміцнення інших валют на 20%	267	267	1 023	1 023
8	Послаблення інших валют на 20%	(267)	(267)	(1 023)	(1 023)

Ризик зміни процентної ставки

Для оцінки та управління ризиком зміни відсоткової ставки Банк використовує наступну методологію оцінки ризику відсоткової ставки: очікувані майбутні грошові потоки відображаються у різних періодах часу із застосуванням зміни відсоткової ставки в базисних пунктах до активів та пасивів чутливих до зміни відсоткової ставки.

Гнучкість управління процентним ризиком обмежується кількома основними факторами:

- міркуваннями ліквідності – необхідністю підтримання та наявності обсягу ліквідних коштів;
- ціновою конкуренцією з боку інших банків за кредитними та депозитними операціями;
- складністю формування прогнозу щодо руху ставок на фінансовому ринку України.

Для зниження впливу процентного ризику на Банк, виконуються наступні дії:

- прогнозує зміну процентних ставок;
- щоденно здійснюється аналіз структури активів та пасивів;
- щомісяця розраховує та аналізує динаміку чистої процентної маржі;
- розраховує та здійснює моніторинг суттєвості розривів між активами та пасивами, чутливих до зміни процентних ставок;
- щомісяця здійснює моніторинг ринкових процентних ставок по фінансовим інструментам, та співвідноситься з позицією банків конкурентів.

Банком на основі процедур, затверджених Материнською компанією, надаються відповідні звіти на засідання Правління Банку та Спостережної Ради.

У разі погіршення ринкової ситуації відділ управління ринковими та операційними ризиками разом з департаментом управління ризиками Інтеза Санпаоло С.п.А. здійснює постійний моніторинг сигналів погіршення ринкової ситуації та уразливості Банку до ризику.

Процес управління ризиком зміни процентної ставки у Банку відбувається з використанням таких внутрішніх документів:

- Керівних принципів ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» щодо управління процентним ризиком в банківській книзі Банку, затверджених рішенням Спостережної Ради від 27.04.2017 № 5_17.16.1 та доведених до відома рішенням ГПБ від 13.06.2017 № 131;

- Правил ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» щодо вимірювання та контролю процентного ризику, затверджених рішенням Спостережної Ради від 27.04.2017 № 5_17.16.2 та доведених до відома рішенням ГПБ від 13.06.2017 № 131;

Таблиця 30.3. Загальний аналіз процентного ризику

У загальному аналізі процентного ризику на 31 грудня 2017 та 31 грудня 2016 років не беруться до розрахунку фінансові активи та фінансові зобов'язання, які не є чутливими до змін процентної ставки, а саме: кошти обов'язкових резервів Банку в Національному банку України; інші фінансові активи; інші фінансові зобов'язання.

(у тисячах гривень)						
Рядок	Найменування статті	На вимогу і менше 1 міс.	Від 1 до 6 міс.	Від 6 до 12 міс.	Більше року	Усього
1	2	3	4	5	6	7
2017 рік						
1	Усього фінансових активів	3 433 118	218 467	153 820	175 557	3 980 962
2	Усього фінансових зобов'язань	3 830 537	271 738	55 268	13 931	4 171 474
3	Чистий розрив за процентними ставками на кінець попереднього періоду	(397 419)	(53 271)	98 552	161 626	(190 512)
2016 рік						
4	Усього фінансових активів	1 701 541	455 610	234 127	754 762	3 146 040
5	Усього фінансових зобов'язань	264 429	417 185	96 882	18 876	797 372
6	Чистий розрив за процентними ставками на кінець попереднього періоду	1 437 112	38 425	137 245	735 886	2 348 668

Таблиця 30.4. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами

%									
Рядок	Найменування статті	31.12.2017				31.12.2016			
		гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	євро	інші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Активи									
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	13,27	1,13	-	-	0,16	-	-	-
2	Кошти в інших банках	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Кредити та заборгованість клієнтів	15,19	9,12	5,56	-	16,62	10,44	8,71	-
4	Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж	12,47	-	-	-	13,82	-	-	-

%									
Рядок	Найменування статті	31.12.2017				31.12.2016			
		гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	євро	інші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Зобов'язання									
5	Кошти клієнтів:	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1	поточні рахунки	2,97	0,48	0,46	-	2,33	0,31	0,12	-
5.2	строкові кошти	9,41	1,07	0,85	-	12,41	2,26	1,70	-
6	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	0,52	0,50	-	-	3,10	1,50	-

Інший ціновий ризик

Для Банку інший ціновий ризик виникає при вкладенні коштів в цінні папери. Вкладення в цінні папери проводяться в межах встановлених лімітів. Затвердження лімітів на проведення операцій з цінними паперами здійснюється відповідним комітетом Материнської компанії. Ліміти встановлюються в розрізі емітентів та окремих випусків цінних паперів. Ліміти встановлюються з обмеженим терміном дії, після чого підлягають перегляду.

Питання про необхідність встановлення лімітів ініціюється Департаментом казначейства та фондових ринків. Підготовку висновків про можливість встановлення таких лімітів здійснює Департаментом управління ризиками після чого належні матеріали виносяться на розгляд відповідному комітету Материнської компанії.

Контроль за дотриманням встановлених лімітів здійснюється на постійній основі Департаментом управління ризиками.

Процес управління ціновим ризиком у Банку відбувається з використанням таких внутрішніх документів:

- Керівних принципів щодо пруденційного оцінювання фінансових інструментів за справедливою вартістю ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затверджених рішенням Спостережної Ради від 12.12.2017 № 10_17.12.2 та доведених до відома рішенням ГПБ від 26.12.2017 № 294;
- Правил щодо пруденційного оцінювання фінансових інструментів за справедливою вартістю ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затверджених рішенням Спостережної Ради від 12.12.2017 № 10_17.12.3 та доведених до відома рішенням ГПБ від 26.12.2017 № 294;
- Політики щодо управління фінансовим портфелем ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затвердженої рішенням Спостережної Ради від 01.08.2016 № 10_16.15.1 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 30.12.2016 № 317.

Географічний ризик

Географічний ризик визначається специфікою певного адміністративного чи географічного району, що характеризується умовами, відмінними від середніх умов країни в цілому. Відмінності можуть стосуватися кліматичних, національних, політичних, законодавчих та інших особливостей регіону, які впливають на стан позичальника і є складовою кредитного ризику.

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена у таблицях 30.5, 30.6.

Таблиця 30.5. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та фінансових зобов'язань на 31.12.2017 року

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
1	2	3	4	5	6
Активи					
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	373 779	711 391	3 523	1 088 693
2	Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України	-	-	-	-
3	Кошти в інших банках	30 046	112 829	-	142 875
4	Кредити та заборгованість клієнтів	547 736	-	56	547 792
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	2 700 815	-	-	2 700 815
6	Інші фінансові активи	32 475	603	2	33 080
7	Усього фінансових активів	3 684 851	824 823	3 581	4 513 255
Зобов'язання					
8	Кошти банків	26	-	-	26
9	Кошти клієнтів	2 882 152	10 348	29 088	2 921 588
10	Боргові цінні папери, емітовані банком	36 926	-	-	36 926
11	Інші фінансові зобов'язання	63 461	1 114 923	164	1 178 548
12	Усього фінансових зобов'язань	2 982 565	1 125 271	29 252	4 137 088
13	Чиста балансова позиція	702 286	(300 448)	(25 671)	376 167
14	Зобов'язання кредитного характеру	15 694	-	-	15 694

Таблиця 30.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та фінансових зобов'язань на 31.12.2016 рік

(у тисячах гривень)					
Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6
Активи					
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	341 288	575 026	1 377	917 691
2	Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України	70 171	-	-	70 171
3	Кредити та заборгованість клієнтів	939 680	5 171	37 398	982 249
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1 692 931	-	-	1 692 931
5	Інші фінансові активи	29 245	1 368	1 036	31 649
6	Усього фінансових активів	3 073 315	581 565	39 811	3 694 691
Зобов'язання					
7	Кошти банків	42 060	-	-	42 060
8	Кошти клієнтів	2 968 760	9 253	26 700	3 004 713
9	Боргові цінні папери, емітовані банком	80 708	-	-	80 708
10	Інші фінансові зобов'язання	81 521	5 205	25	86 751
11	Усього фінансових зобов'язань	3 173 049	14 458	26 725	3 214 232
12	Чиста балансова позиція	(99 734)	567 107	13 086	480 459
13	Зобов'язання кредитного характеру	9 850	-	-	9 850

Ризик ліквідності

Процес управління ризиком ліквідності здійснюється відповідно до таких внутрішніх документів:

Політики управління ліквідністю, затвердженої рішенням Спостережної Ради від 27.10.2017 № 8_17.18.1 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 16.11.2017 № 263;

Процедури впровадження управління ризиком ліквідності, затвердженої рішенням Спостережної Ради від 27.10.2017 № 8_17.18.1 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 16.11.2017 № 263.

Ризик ліквідності визначається як ризик того, що Банк не зможе виконати свої зобов'язання по виплатах у зв'язку з його нездатністю отримати кошти від ринку (ризик ліквідності при фінансуванні) або ліквідувати свої активи (ризик ліквідності ринку). Банк здатен покрити відтік коштів за рахунок надходження коштів, високоліквідних активів та здатності власних можливостей щодо залучення кредитів. Стосовно високоліквідних активів, зокрема, за умови кризи на ринку, їхній продаж або використання в якості гарантії в обмін на кошти стає надзвичайно важким (або навіть неможливим); з цієї точки зору ризик ліквідності Банку тісно пов'язаний з умовами ліквідності на ринку.

Для управління ризиком ліквідності Банк здійснює постійний моніторинг майбутніх очікуваних грошових потоків за операціями з клієнтами та внутрішньобанківськими операціями, що є частиною процесу управління активами/пасивами. Банк оцінює ризик ліквідності та управляє ним на основі внутрішніх коефіцієнтів ліквідності та на основі нормативів ліквідності, встановлених НБУ.

Управління ризиком ліквідності охоплює управління поточною, строковою ліквідністю та ліквідністю у стані надзвичайних обставинах щодо ліквідності.

Процес управління ризиком ліквідності Банку розподіляється на три макрозони: (I) короткострокова, (II) структурна та (III) надзвичайний план.

Короткострокова ліквідність включає систему показників, ліміти та порогові обмеження ризику ліквідності, якому піддається Банк у короткостроковому періоді, які використовуються для встановлення максимального ризику, що його Банк готовий прийняти, та забезпечення найкращої зваженості в управлінні ним. Короткостроковий період вважається найбільш важливим періодом часу, оскільки у випадку проблем з ліквідністю, платоспроможність протягом перших кількох днів є вирішальним фактором у подальшому розвитку кризової ситуації.

Структурна ліквідність – система заходів та лімітів, направлених на контроль та управління ризиками, які виникають внаслідок невідповідності строків погашення середньо/довгострокових активів та пасивів, що є критично важливим для стратегічного планування управління ліквідністю та для запобігання подальшого розвитку дефіциту короткострокової ліквідності.

Управління ліквідністю у випадках виникнення кризових обставин внаслідок погіршення фінансового стану Банку зазначено у Плані дій в непередбачених обставинах щодо ризику ліквідності.

План дій в непередбачених випадках щодо ліквідності визначає систему показників для ідентифікації непередбачуваних обставин, які можуть призвести до погіршення позиції Банку щодо ліквідності, та містить набір повноважень та процедур, які мають бути впроваджені у випадку надзвичайних обставин.

Надзвичайна ситуація щодо ліквідності може бути пов'язана з ситуацією на ринку або зі специфічно банківською, тоді як, щодо тривалості, може бути класифікована як тимчасова (декілька днів) або тривала.

План дій забезпечує:

- виявлення початкових сигналів тривоги, їх постійний контроль та визначення

процедур, які мають бути впроваджені, коли нестача ліквідності стане очевидною;

- узаконення дій керівництва, відповідального за управління надзвичайною ситуацією щодо ліквідності, які повинні бути здатними до швидкої зміни структури активів та пасивів;
- лінії інструментів негайних дій та втручання для вирішення надзвичайної ситуації.

Таблиця 30.7. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення на 31 грудня 2017 року

Періоди виплат по недисконтованих грошових потоках (включаючи процентні платежі) за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами на 31 грудня 2017 року представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>						
Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Кошти банків	26	-	-	-	26
2	Кошти клієнтів:	2 324 198	397 718	192 242	14 237	2 928 395
2.1	Кошти фізичних осіб	973 657	152 896	179 933	14 237	1 320 723
2.2	Інші	1 350 541	244 822	12 309	-	1 607 672
3	Боргові цінні папери, емітовані банком	36 926	-	-	-	36 926
4	Інші фінансові зобов'язання	1 175 370	159	2 925	94	1 178 548
5	Фінансові гарантії	9 003	-	-	-	9 003
6	Інші зобов'язання кредитного характеру	15 694	-	-	-	15 694
7	Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	3 561 217	397 877	195 167	14 331	4 168 592

Таблиця 30.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2016 рік

Періоди виплат по недисконтованих грошових потоках (включаючи процентні платежі) за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами на 31 грудня 2016 року представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>						
Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс.	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Кошти банків	42 024	-	-	-	42 024
2	Кошти клієнтів:	2 526 367	205 629	229 977	18 918	2 980
2.1	Кошти фізичних осіб	1 131 455	157 980	184 677	18 918	1 493
2.2	Інші	1 394 912	47 649	45 300	-	1 487
3	Боргові цінні папери, емітовані банком	1 524	28 684	50 500	-	80 708
4	Інші фінансові зобов'язання	104 960	578	2 261	60	107 859
5	Фінансові гарантії	11 673	-	-	-	11 673
6	Інші зобов'язання кредитного характеру	9 850	-	-	-	9 850

(у тисячах гривень)						
Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс.	Усього
1	2	3	4	5	6	7
7	Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	2 696 398	234 891	282 738	18 978	3 233 005

Таблиця 30.9. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі контрактних строків погашення станом на 31 грудня 2017 року

(у тисячах гривень)							
Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
Активи							
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	1 088 693	-	-	-	-	1 088 693
2	Кошти в інших банках	142 875	-	-	-	-	142 875
3	Кредити та заборгованість клієнтів	61 713	143 078	175 538	146 582	20 881	547 792
3	Цінні папери в портфелі банку на продаж	2 111 683	480 756	108 376	-	-	2 700 815
4	Інші фінансові активи	32 842	116	122	-	-	33 080
5	Усього фінансових активів	3 437 806	623 950	284 036	146 582	20 881	4 513 255
Зобов'язання							
6	Кошти банків	26	-	-	-	-	26
7	Кошти клієнтів	2 347 199	374 322	188 980	11 087	-	2 921 588
8	Боргові цінні папери, емітовані банком	36 926	-	-	-	-	36 926
9	Інші фінансові зобов'язання	1 175 370	159	2 925	94	-	1 178 548
10	Усього фінансових зобов'язань	3 559 521	374 481	191 905	11 181	-	4 137 088
11	Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2017 року	(121 715)	249 469	92 131	135 401	20 881	376 167
12	Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2017 року	(121 715)	127 754	219 885	355 286	376 167	-

Таблиця 30.10. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі контрактних строків погашення станом на 31 грудня 2016 року

(у тисячах гривень)							
Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
Активи							
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	917 691	-	-	-	-	917 691
2	Кошти обов'язкових резервів банку в	70 171	-	-	-	-	70 171

(у тисячах гривень)							
Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	Національному банку України						
3	Кредити та заборгованість клієнтів	56 624	246 902	376 549	170 972	131 202	982 249
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1 692 931	-	-	-	-	1 692 931
5	Інші фінансові активи	30 978	671	-	-	-	31 649
6	Усього фінансових активів	2 768 395	247 573	376 549	170 972	131 202	3 694 691
Зобов'язання							
7	Кошти в інших банках	42 060	-	-	-	-	42 060
8	Кошти клієнтів	2 543 211	209 200	233 034	19 268	-	3 004 713
9	Боргові цінні папери, емітовані банком	1 524	28 684	50 500	-	-	80 708
10	Інші фінансові зобов'язання	83 873	545	2 273	60	-	86 751
11	Усього фінансових зобов'язань	2 670 668	238 429	285 807	19 328	-	3 214 232
12	Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2016 року	97 727	9 144	90 742	151 644	131 202	480 459
13	Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2016 року	97 727	106 871	197 613	349 257	480 459	-

Операційний ризик

Банк визначають операційний ризик як ризик збитків, що виникає в результаті невідповідності або невиконання процедур, невірних дій персоналу або внутрішніх систем, або через зовнішні події. Це визначення поширюється на юридичний ризик, однак при цьому стратегічний та репутаційний ризики не враховуються.

Процес управління операційним ризиками у Банку відбувається відповідно до таких внутрішніх документів:

- Політики управління операційним ризиком ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затвердженої рішенням Спостережної Ради від 26.10.2016 № 12_16.13.2 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 19.12.2016 № 294;

- Політики управління ключовими показниками операційного ризику ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затвердженої рішенням Спостережної Ради від 27.10.2017 № 8_17.18.3 та доведеної до відома рішенням ГПБ від 16.11.2017 № 265;

- Специфікацій ключових показників операційного ризику ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК», затверджених рішенням Спостережної Ради від 27.10.2017 № 8_17.18.3 та доведених до відома рішенням ГПБ від 16.11.2017 № 265.

Управління операційним ризиком є частиною загальної системи управління ризиками Банку. Необхідність управління операційним ризиком обумовлена суттєвою величиною збитків через операційний ризик, що може загрожувати фінансовій стійкості Банку.

Управління операційним ризиком Банку є структурованим набором процесів, функцій, обов'язків та ресурсів, які існують для визначення (ідентифікація), оцінювання (вимірювання), моніторингу та звітності щодо операційного ризику, а також вжиття відповідних заходів управлінського впливу.

Основними цілями УОР є своєчасне визначення та мінімізація операційного ризику, а також його попередження. Пріоритетним є забезпечення максимального збереження активів і капіталу на основі зменшення або запобігання можливих збитків.

Примітка 31. Управління капіталом

Акціонери Банку достатню увагу приділяють збільшенню капіталу, а саме збільшенню статутного капіталу як основної складової ланки капіталу.

Капітал Банку формується з метою:

- високорентабельного використання власних коштів;
- покриття усіх можливих видів ризиків, які приймає на себе Банк;
- оптимізації структури активів і пасивів за строками залучення і розміщення коштів.

Станом за 31 грудня 2017 року відповідно до вимог Національного банку України (далі - НБУ) банки повинні утримувати норматив достатності капіталу на рівні 10% по відношенню до активів, зважених з урахуванням ризику, розрахований відповідно до постанов НБУ.

Станом за 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року Банк дотримувався нормативу адекватності регулятивного капіталу (Н2) з показником 51,03% (31 грудня 2016 року: 45,8%).

Таблиця 31.1. Структура регулятивного капіталу, розрахованого у відповідності до вимог НБУ

<i>(у тисячах гривень)</i>			
Рядок	Найменування статті	31.12.2017	31.12.2016
1	2	3	4
	Основний капітал	578 813	623 349
1	Статутний капітал	968 371	968 371
2	Емісійна різниця	3 502 659	3 502 659
3	Загальні резерви згідно законодавства України	1 332	1 332
4	Нематеріальні активи	(387 897)	(369 323)
5	Амортизація нематеріальних активів	240 915	201 398
6	Капіталовкладення в нематеріальні активи	(74)	-
7	Непокриті збитки минулих років	(3 591 150)	(3 023 901)
8	Непокритий кредитний ризик	(47 265)	(166 207)
9	Розрахунковий збиток	(108 078)	(490 980)
	Додатковий капітал	82 839	124 386
10	Резерви під стандартну заборгованість	-	41 427
11	Результат переоцінки основних засобів	82 839	82 959
	Відвернення	(3)	-
12	Операції з інсайдерами	-	-
13	Акцій та інші ЦП з нефіксованим прибутком, що випущені банком у торговому портфелі та у портфелі банку на продаж	(3)	-
14	Усього регулятивного капіталу	661 649	747 735

Примітка 32. Потенційні зобов'язання банку

Зобов'язання за капітальними інвестиціями.

Станом на 31.12.2017 р. у відповідності до укладених угод ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» мав зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів та нематеріальних активів, на суму 3 536 тис. грн.(31 грудня 2016:1 476 тис. грн.)

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	За станом на 31.12.2017 (на кінець дня)	За станом на 31.12.2016 (на кінець дня)
1	2	3	4
1	Зобов'язання з кредитування, що надані	15 694	10 000
2	Невикористані кредитні лінії	187 795	388 419
3	Експортні акредитиви	76 873	78 753
4	Імпортні акредитиви	-	-
5	Інші акредитиви	-	-
6	Гарантії видані	9 004	11 673
7	Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	(135)	(325)
8	Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резерву	289 231	488 520

Таблиця 32.1. Структура зобов'язань з кредитування

Банк має невиконані зобов'язання з надання кредитів. Ці зобов'язання представлені затвердженими кредитами та лімітами за кредитними картками на умовах овердрафту та кредитними лініями. Загальна сума невиконаних зобов'язань з надання кредитів не обов'язково відображає майбутні потреби у коштах, оскільки такі зобов'язання можуть втратити силу чи бути скасовані без затребування відповідних коштів.

Таблиця 32.2. Зобов'язання з кредитування у розрізі валют

(у тисячах гривень)			
Рядок	Найменування статті	За станом на 31.12.2017 (на кінець дня)	За станом на 31.12.2016 (на кінець дня)
1	2	3	4
1	Гривня	125 202	123 449
2	Долар США	155 138	94 171
3	Євро	8 891	270 900
4	Інші	-	-
5	Усього	289 231	488 520

Примітка 33. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість – це сума, за якою можна обміняти актив або погасити заборгованість в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. В основі визначення справедливої вартості лежить припущення, що Банк продовжуватиме свою діяльність у майбутньому без будь-якої необхідності у ліквідації або суттєвого скорочення обсягу операцій, або здійснення операцій на не вигідних умовах. Справедлива вартість відображає кредитну якість інструменту, оскільки вона включає ризик невиконання контрагентом своїх зобов'язань.

Справедлива вартість фінансових інструментів визначається з використанням цін, отриманих на фінансових ринках у випадку інструментів, що котируються на активному ринку, або шляхом внутрішніх методів оцінки у випадку інших фінансових інструментів. Ринок вважається активним, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні (за допомогою біржі, дилера, брокера,

промислової групи, служби інформації про ціни або регулюючого органу) та відображають фактичні та регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами.

Коли ринок не функціонує регулярно, тобто коли на ринку немає достатньої волатильності і постійної кількості операцій та різниці між ціною покупки та продажу є недостатніми, справедлива вартість фінансових інструментів визначається в основному шляхом використання методів оцінки, метою яких є встановлення ціни гіпотетичної комерційної операції, що виникає між незалежними сторонами, станом на дату оцінки.

Таблиця 33.1. Аналіз фінансових інструментів, що обліковуються за амортизованою собівартістю, за рівнями її оцінки станом на 31.12.2017 року (на кінець дня)

(у тисячах гривень)						
	Найменування статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки станом на 31.12.2017 року (на кінець дня)			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
		ринкові котирування (рівень I)	модель оцінки, що використовує спостережені дані (рівень II)	модель оцінки, що використовує показники, не підтверженні ринковими даними (рівень III)		
1	2	3	4	5	6	7
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	-	1 088 693	-	1 088 693	1 088 693
2	Кошти в інших банках	-	142 875	-	142 875	142 875
3	Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	569 353	569 353	547 792
4	Цінні папери у портфелі банку на продаж	-	2 700 815	-	2 700 815	2 700 815
5	Інші фінансові активи			33 080	33 080	33 080
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
6	Кошти банків	-	26	-	26	26
7	Кошти клієнтів	-	2 917 756	-	2 917 756	2 921 588
8	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	36 926	-	36 926	36 926
9	Інші фінансові зобов'язання	-		1 178 548	1 178 548	1 178 548

Таблиця 33.2. Аналіз фінансових інструментів, що обліковуються за амортизованою собівартістю, за рівнями її оцінки станом на 31.12.2016 року (на кінець дня)

(у тисячах гривень)						
	Найменування статті	Справедлива вартість за різними моделями оцінки станом на 31.12.2016 року (на кінець дня)			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
		ринкові котирування (рівень I)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (рівень II)	модель оцінки, що використовує показники, не підтверженні ринковими даними (рівень III)		
1	2	3	4	5	6	7
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	-	917 691	-	917 691	917 691
2	Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	952 658	952 658	982 249
3	Цінні папери у портфелі банку на продаж	-	1 692 931	-	1 692 931	1 692 931
4	Інші фінансові активи			31 649	31 649	31 649
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
4	Кошти банків	-	42 060	-	42 060	42 060
5	Кошти клієнтів	-	2 975 123	-	2 975 123	3 004 713
6	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	80 708	-	80 708	80 708
7	Інші фінансові зобов'язання	-	-	86 751	86 751	86 751

Банк використовує таку ієрархію для визначення справедливої вартості фінансових інструментів і розкриття інформації про неї в розрізі моделей оцінки:

1-й рівень: котирування (не скориговані) на активних ринках для ідентичних активів чи зобов'язань;

2-й рівень: інші методи, дані для яких, що мають значний вплив на відображувану справедливую вартість, є спостережуваними на ринку, прямо чи опосередковано;

3-й рівень: методи, дані для яких, що мають значний вплив на відображувану справедливую вартість, не є спостережуваними на ринку.

Фінансові інструменти, для яких справедлива вартість наближується до балансової вартості

Для фінансових активів та фінансових зобов'язань які є ліквідними або із датою погашення менше одного місяця від звітної дати припускається що балансова вартість наближується до справедливої вартості. Це припущення застосовується також для коштів до запитання та ощадних рахунків без конкретної дати погашення, фінансових інструментів із плаваючими відсотковими ставками, кредитів виданих та депозитів залучених менше ніж за один місяць до звітної дати.

Фінансові інструменти з фіксованою відсотковою ставкою

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань з фіксованою відсотковою ставкою, які обліковуються за амортизованою вартістю оцінюється шляхом порівняння ринкових відсоткових ставок на момент визнання з поточними ринковими ставками, які пропонуються для подібних фінансових інструментів. Справедлива вартість кредитів та депозитів розраховується

методом дисконтування грошових потоків з використанням ставок дисконтування для активів та зобов'язань із подібним кредитним ризиком та строком погашення.

Для акцій та боргових цінних паперів які котируються на активному ринку справедлива вартість розраховується на основі котирувань на активних ринках для ідентичних активів чи зобов'язань. Для акцій чи боргових цінних паперів в разі відсутності котирувань на активному ринку використовується метод дисконтування грошових потоків з використанням дохідності до погашення для подібних фінансових інструментів, які котируються на активних фінансових ринках.

Таблиця 33.3. Вхідні дані, які не відслідковуються публічно і мають значний вплив на оцінку інструментів, що обліковуються за III рівнем ієрархії оцінки справедливої вартості

(у тисячах гривень)						
Рік	Тип інструменту	Справедлива вартість	Модель оцінки	Вхідні дані, які не відслідковуються і мають значний вплив на оцінку інструменту	Діапазон вхідних даних, які не відслідковуються	Чутливість справедливої вартості до вхідних даних, які не відслідковуються
1	2	3	4	5	6	7
2017 рік	Кредити та заборгованість клієнтів	569 353	Дисконтування грошових потоків	Ставка дисконтування	Валюта: гривня 14.93 – 28.94% Інші валюти: 3.32 – 18.00%	Значне підвищення ставки дисконтування призведе до нижчих значень справедливої вартості
2016 рік	Кредити та заборгованість клієнтів	952 658	Дисконтування грошових потоків	Ставка дисконтування	Валюта: гривня 10.5 – 33.29% Інші валюти: 4.21 – 14.57%	Значне підвищення ставки дисконтування призведе до нижчих значень справедливої вартості

Примітка 34. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Таблиця 34.1. Фінансові активи за категоріями оцінки за 2017 рік

(у тисячах гривень)				
Рядок	Найменування статті	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи, наявні для продажу	Усього
1	2	3	4	5
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	1 088 693	-	1 088 693
2	Кошти в інших банках	142 875	-	142 875
3	Кредити та заборгованість клієнтів:	547 792	-	547 792
3.1	кредити юридичним особам	355 716	-	355 716
3.2.	іпотечні кредити фізичних осіб	149 194	-	149 194
3.3.	кредити фізичним особам на поточні потреби	57 005	-	57 005
3.4.	інші кредити фізичним особам	493	-	493
3.5.	резерв під знецінення кредитів	(14 616)	-	(14 616)
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж	-	2 700 815	2 700 815
5	Інші фінансові активи:	33 080	-	33 080
5.1	дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	15 527	-	15 527
5.2	заборгованість за нарахованими доходами за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	1 852	-	1 852

(у тисячах гривень)				
Рядок	Найменування статті	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи, наявні для продажу	Усього
1	2	3	4	5
5.3	дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	25 026	-	25 026
5.4	дебіторська заборгованість за операціями з банками	932	-	932
5.5	інші фінансові активи	413	-	413
5.6	резерв під знецінення інших фінансових активів	(10 670)	-	(10 670)
6	Усього фінансових активів	1 812 440	2 700 815	4 513 255

Таблиця 34.2. Фінансові активи за категоріями оцінки за 2016 рік

(у тисячах гривень)				
Рядок	Найменування статті	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи, наявні для продажу	Усього
1	2	3	4	5
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	917 691	-	917 691
2	Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України	70 171	-	70 171
3	Кредити та заборгованість клієнтів:	982 249	-	982 249
3.1	кредити юридичним особам	681 097	-	681 097
3.2	кредити фізичним особам-підприємцям	31	-	31
3.3	іпотечні кредити фізичних осіб	971 228	-	971 228
3.4	кредити фізичним особам на поточні потреби	1 196 639	-	1 196 639
3.5	інші кредити фізичним особам	23 851	-	23 851
3.6	резерв під знецінення кредитів	(1 890 597)	-	(1 890 597)
4	Цінні папери у портфелі банку на продаж	-	1 692 931	1 692 931
5	Інші фінансові активи:	31 649	-	31 649
5.1	дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами банку	14 835	-	14 835
5.2	заборгованість за нарахованими доходами за розрахунково-касове обслуговування та інші нараховані доходи	3 024	-	3 024
5.3	дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	19 066	-	19 066
5.4	дебіторська заборгованість за операціями з банками	932	-	932
5.5	інкасовані кошти з програмно-технічних комплексів самообслуговування	3 154	-	3 154
5.6	інші фінансові активи	1 516	-	1 516
5.7	резерв під знецінення інших фінансових активів	(10 878)	-	(10 878)
6	Усього фінансових активів	2 001 760	1 692 931	3 694 691

Примітка 35. Операції з пов'язаними сторонами

Методи оцінки активів та зобов'язань, що використовуються при визнанні операцій з пов'язаними сторонами не відрізняються від загальноприйнятих. Угоди, що здійснюються з пов'язаними з Банком особами, не передбачають більш сприятливі умови, ніж угоди, укладені з іншими особами. Операції, що здійснювалися Банком з пов'язаними особами протягом 2017 року не мали суттєвого впливу на фінансові результати Банку.

Таблиця 35.1. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року

<i>у тисячах гривень</i>													
Рядок	Найменування статті	Гривня	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Долар США	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Євро	Відсоткова ставка	Строк до погашення	В іншій валюті	Відсоткова ставка	Строк до погашення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Найбільші учасники (акціонери) банку													
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	209 591	-	до запитання	142 432	-	до запитання	312	-	до запитання
2	Кошти в інших банках	-	-	-	112 829	0.75 - 1.68%	від 1 до 274 днів	-	-	-	-	-	-
3	Інші фінансові активи	19	-	до запитання - до 21 дня	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Інші фінансові зобов'язання	1 113 884	-	до запитання - до 92 дня	-	-	-	983	-	до запитання	-	-	-
5	Інші зобов'язання	-	-	-	-	-	-	3 441	-	до запитання	-	-	-
Провідний управлінський персонал													
6	Кредити та заборгованість клієнтів	204	12%	від 2 днів - понад 10 років	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Резерви під заборгованість за кредитами	3	-	понад 10 років	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<i>у тисячах гривень</i>													
Рядок	Найменування статті	Гривня	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Долар США	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Євро	Відсоткова ставка	Строк до погашення	В іншій валюті	Відсоткова ставка	Строк до погашення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
8	Кошти клієнтів	1 186	0 - 6.06%	до запитання - до 1 дня	141	0 - 0.5%	до запитання - до 1 дня	2	0.5 - 1%	до запитання - до 1 дня	-	-	-
9	Інші зобов'язання	696	-	до запитання - до 548 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Інші фінансові зобов'язання	384	-	до запитання - до 548 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші пов'язані особи													
11	Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	23 995	-	до запитання	-	-	-	2 993	-	до запитання
12	Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	25	-	до запитання	-	-	-	-	-	-
13	Інші зобов'язання	-	-	-	-	-	-	329	-	до запитання	-	-	-

Пов'язаними сторонами є спільно контролювані суб'єкти господарювання, члени Спостережної ради, основний управлінський персонал та їх найближчі родичі, а також компанії, в яких акціонери, основний управлінський персонал або їх близькі родичі здійснюють контроль або значний вплив.

Таблиця 35.2. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2017 рік

<i>у тисячах гривень</i>				
Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5
1	Процентні доходи	2 822	29	-
2	Процентні витрати	-	(27)	-
3	Результат від операцій з іноземною валютою	2 098	-	-
4	Результат від переоцінки іноземної валюти	14 923	49	2 425
5	Комісійні доходи	758	27	-
6	Комісійні витрати	(2 293)	-	(422)
7	Адміністративні та інші операційні витрати	(15 817)	(27 704)	(590)

Таблиця 35.3. Кредити, що надані пов'язаним сторонам та погашені пов'язаними сторонами протягом 2017 року

<i>у тисячах гривень</i>			
Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал
1	2	3	4
1	Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам	1 559 699	-
2	Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами	1 450 422	80

Таблиця 35.4. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами за станом на 31 грудня 2016 року

(у тисячах гривень)													
Ря - до к	Найменування статті	Гривня	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Долар США	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Євро	Відсоткова ставка	Строк до погашення	В іншій валюті	Відсоткова ставка	Строк до погашення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Найбільші учасники (акціонери) банку													
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	370 566	-	до запитання	81 747	-	до запитання	165	-	до запитання
2	Інші фінансові активи	62	-	від 2 до 31 дня	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Інші фінансові зобов'язання	4 282	-	до запитання	-	-	-	832	-	до запитання	-	-	-
4	Інші зобов'язання	-	-	-	-	-	-	3 600	-	до запитання	-	-	-
Провідний управлінський персонал													
5	Інші фінансові активи	1 034	-	до запитання	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Кредити та заборгованість клієнтів	254	12%	від 8 днів - понад 10 років	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Резерви під заборгованість за кредитами за станом на 31 грудня 2016 року	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Кошти клієнтів	591	1 - 15%	до запитання - до 7 днів	2	0,25 - 1,5%	до запитання	15	0,25 - 1,5%	до запитання - до 7 днів	-	-	-
9	Інші зобов'язання	508	-	до запитання -	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(у тисячах гривень)													
Ря - до к	Найменування статті	Гривня	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Долар США	Відсоткова ставка	Строк до погашення	Євро	Відсоткова ставка	Строк до погашення	В іншій валюті	Відсоткова ставка	Строк до погашення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				до 365 днів									
10	Інші фінансові зобов'язання	4	-	до запитання - до 365 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші пов'язані особи													
11	Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	49 912	-	до запитання	-	-	-	1 026	-	до запитання
12	Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	64	-	до запитання	-	-	-	-	-	-
13	Інші зобов'язання	-	-	-	-	-	-	277	-	до запитання	-	-	-

Таблиця 35.5. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2016 рік

(у тисячах гривень)				
Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5
1	Процентні доходи	31	34	-
2	Процентні витрати	(60)	(54)	-
3	Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(959)	-	-
4	Результат від операцій з іноземною валютою	513	-	-
5	Результат від переоцінки іноземної валюти	17 503	31	7 637
6	Комісійні доходи	129	21	-
7	Комісійні витрати	(1 937)	-	(466)
8	Інші операційні доходи	65	-	-
9	Адміністративні та інші операційні витрати	(18 952)	(17 684)	(1 550)

Таблиця 35.6. Кредити, що надані пов'язаним сторонам та погашені пов'язаними сторонами протягом 2016 року

у тисячах гривень		
Рядок	Найменування статті	Провідний управлінський персонал
1	2	3
1	Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами протягом 2016 року	34

Таблиця 35.7. Виплати провідному управлінському персоналу

у тисячах гривень					
Рядок	Найменування статті	витрати за 2017 рік	нараховане зобов'язання станом на 31.12.2017 року	витрати за 2016 рік	нараховане зобов'язання станом на 31.12.2016 року
1	2	3	4	5	6
1	Поточні виплати працівникам	24 523	1 059	15 678	504

Акціонером ПАТ КБ „ПРАВЕКС-БАНК” є італійська Група Інтеза Санпаоло.

Примітка 36. Події після дати балансу

Події, що відбулись після 31.12.2017 не викликали необхідності внесення змін до фінансової звітності.

У відповідності до договору купівлі-продажу цінних паперів №1/18 від 25.01.2018р було проведено розміщення власних іменних акцій та продаж 88,0062% від запланованого

випуску акцій на загальну суму 1 108 879 тис.грн. Це призведе до збільшення статутного капіталу на 10 719 тисяч гривень та відображення перевищення оплати за акції над номінальною вартістю акцій в капіталі Банку в якості емісійних різниць в сумі 1 098 160 тис. грн.

Примітка 37. Додаткова інформація відповідно до вимог українського законодавства

Відповідно до вимог Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 160 від 12 лютого 2013 р. (із змінами та доповненнями) Банк розкриває наступну інформацію станом на 31 грудня 2017 р.:

- Станом на 31 грудня 2017 р. власний капітал Банку складає 1 127 665 тисяч гривень, в тому числі:
  - статутний капітал – 1 038 007 тис. грн.
  - емісійні різниці – 3 502 964 тис. грн.
  - непокритий збиток – 3 771 287 тис. грн.
  - резерви переоцінки – 263 418 тис. грн.
  - резерви та інші фонди – 1 332 тис. грн.

Вартість чистих активів Банку станом на 31 грудня 2017 р. є більшою від статутного капіталу, що відповідає вимогам ст.155 Цивільного кодексу України.

Перелік акціонерів, які є власниками 5% і більше акцій на 31 грудня 2017 р.: Єдиним Акціонером, який володіє 100% акцій Банку (1 668 104 417 шт. простих іменних акцій та 1 500 000 шт. іменних привілейованих акцій) і є власником істотної участі, є Інтеза Санпаоло С.п.А (Intesa Sanpaolo S.p.A.), Місцезнаходження - 10121, Італія - Турін, П'яцца Сан-Карло,156.

- Статутний капітал Банку станом на 31 грудня 2017 р. сформований та внесений повністю виключно грошовими коштами у розмірі 968 371 тисяч гривень за винятком впливу застосування МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», що підтверджується даними бухгалтерського обліку та наявними банківськими документами.

Вплив застосування вимог МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» в попередніх періодах призвів до того, що для цілей фінансової звітності розмір статутного капіталу був збільшений на суму 69 636 тис. грн.

- Грошові внески до статутного капіталу в розмірі 968 371 тисяч гривень здійснювались під час емісій акцій Банку, які мали місце протягом 1993-2015 років. Протягом 2013-2015 років, поповнення статутного капіталу здійснювалось на суму:
  - 7 250 000 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 1/13 від 24 травня 2013 р.. платіжне доручення №1 від 24.05.2013 року);
  - 1 295 430 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 1/15 від 29 січня 2015 р., платіжне доручення №1 від 29.01.2015 року);
  - 304 906 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 2/15 від 6 лютого 2015 р. платіжне доручення №1 від 06.02.2015 року);

- 148 074 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 3/15 від 9 лютого 2015 р. платіжне доручення №150400006 від 09 лютого 2015 року);
  - 1 122 242 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 4/15 від 18 лютого 2015 р. платіжне доручення №1 від 18 лютого 2015 року);
  - 1 654 044 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 5/15 від 19 лютого 2015 р. платіжне доручення № 1 від 19 лютого 2015 року);
  - 1 275 304 грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 6/15 від 20 лютого 2015 р. платіжне доручення №1 від 20 лютого 2015 року);
  - 3 971 569 грн. 72 коп. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 7/15 від 10 вересня 2015 р. платіжне доручення №1 від 10 вересня 2015 року);
  - 3 318 928 грн. 78 коп. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 8/15 від 30 вересня 2015 р. платіжне доручення №1 від 30 вересня 2015 року);
  - 6 110 063 грн. 36 коп. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 9/15 від 9 жовтня 2015 р. платіжне доручення №1 від 09 жовтня 2015 року).
- Кошти, що внесені для формування статутного капіталу Банку використані на ведення статутної діяльності.
  - Станом на 31 грудня 2017 р. Банк встановив, що у нього відсутні прострочені зобов'язання щодо сплати податків (наявність/відсутність податкового боргу) та зборів, несплачених штрафних санкцій за порушення законодавства про фінансові послуги, у тому числі на ринку цінних паперів. Інформація щодо суперечок з державними органами наведена у Примітці 17.1

Відповідно до Стратегії та Плану Прибутковості 2017 – 2019 ПАТКБ «ПРАВЕКС–БАНК» (далі – Банк), затвердженої Спостережною Радою № 14_16.5 від 20.12.2016 розпочато проект збільшення статутного капіталу Банку.

27 листопада 2017 року єдиним акціонером Банку прийнято рішення №3/2017 (надалі за текстом – «Рішення») про приватне розміщення простих іменних акцій Банку та встановлений наступний строк розміщення, а саме з «22» січня 2018 року по «1» лютого 2018 року (включно). Акції додаткової емісії пропонувалися для приватного розміщення єдиному акціонеру Банку - Інтеза Санпаоло С.п.А. Приватне розміщення акцій здійснювалося в один етап укладення договорів з першими власниками.

В період приватного розміщення між ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» та його єдиним акціонером Інтеза Санпаоло С.п.А. був укладений 1 (один) Договір купівлі-продажу акцій №1/18 від 25.01.2018 на загальну суму 1 108 878 840 гривень (один мільярд сто вісім мільйонів вісімсот сімдесят вісім тисяч вісімсот сорок гривень) за 18 481 314 (вісімнадцять мільйонів чотириста вісімдесят одна тисяча триста чотирнадцять) штук простих іменних акцій, та було сплачено 88,0062 % вартості акцій, порівняно із запланованим обсягом.

Згідно з Рішенням Акціонера ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» №3/2017 від 27 листопада 2017 року (надалі за текстом – «Рішення Акціонера») ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» провів приватне розміщення простих іменних акцій бездокументарної форми існування. Кількість простих іменних акцій, що планувалась для розміщення, складала 21 000 000 (двадцять один мільйон) штук, номінальною вартістю 0, 58 (нуль гривень п'ятдесят вісім) копійок кожна акція. Загальна номінальна вартість –12 180 000, 00 гривень (дванадцять мільйонів сто вісімдесят тисяч гривень 00 копійок) Тимчасове свідоцтво про реєстрацію випуску акцій від 28.12.2017 реєстраційний номер №118/1/2017-Т.

Форма існування – бездокументарна.

Акції додаткового випуску Банку розміщувались за ціною 60,00 гривень (шістдесят гривень 00 копійок) за одну акцію.

Строк приватного розміщення акцій розпочався «22» січня 2018 року і закінчився «1» лютого 2018 року (включно).

Загальна сума коштів отримана при здійсненні приватного розміщення акцій становить 1 108 878 840 гривень (один мільярд сто вісім мільйонів вісімсот сімдесят вісім тисяч вісімсот сорок гривень) (Платіжне доручення № 10 від 25.01.2018).

Фактично розміщено 18 481 314 (вісімнадцять мільйонів чотириста вісімдесят одна тисяча триста чотирнадцять) штук простих іменних акцій на загальну номінальну вартість 10 719 162, 12 гривень (десять мільйонів сімсот дев'ятнадцять тисяч сто шістдесят дві гривні 12 копійок), що становить 88, 0062 % вартості порівняно із запланованим обсягом. Оплата акцій проведена відповідно до Рішення та вимог чинного законодавства.

Згідно з Рішенням Акціонера, Правлінням Банку затверджені результати приватного розміщення акцій.

**Голова Правління
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»**

Т.О.Кириченко

**Головний бухгалтер
ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК»
ДАТА: 19 лютого 2018 року**

О.Ю.Кібець

**вик. Мельник Т.І.
(044)-201-17-57**

ПрАТ «КПМГ Аудит»
вул. Московська, 32/2, 17-й поверх,
Київ, Україна
01010
Тел.: + 380 44 490 5507
Факс: + 380 44 490 5508
E-mail info@kpmg.ua

Звіт незалежних аудиторів

щодо фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРАВЕКС-БАНК»,

- ЄДРПОУ – 14380920; місцезнаходження: 01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, буд. 9/2;
- дата державної реєстрації: 27 жовтня 2004 р.; дата внесення останніх змін до статуту: 30 грудня 2015 р.;
- основні види діяльності за КВЕД-2010: 64.19 Інші види грошового посередництва;
- Керівник – Кириченко Т.О.;
- Головний бухгалтер – Кібець О.Ю.;
- кількість працівників – 969.

одержані ліцензії (дозволи) професійної діяльності:

- Право на надання банківських послуг, визначених частиною третьою статті 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність» №7;
- Право на здійснення валютних операцій згідно з Генеральною ліцензією на здійснення валютних операцій №7 від 10 жовтня 2011 р. та додатком до Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій від 10 жовтня 2011 р. №7;
- Професійна діяльність на фондовому ринку - діяльність з торгівлі цінними паперами (дилерська діяльність) згідно Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №595 від 10 серпня 2017 р.;
- Професійна діяльність на фондовому ринку – депозитарна діяльність. Депозитарна діяльність депозитарної установи згідно ліцензії (дозволу) серії АЕ №286534.;
- Професійна діяльність на фондовому ринку – депозитарна діяльність. Діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування згідно ліцензії (дозволу) серії АЕ № 286535 (анульовано Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №20 від 18 січня 2018 р.).

що подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – «Комісія»), станом на 31 грудня 2017 р.

ПрАТ «КПМГ Аудит», компанія, зареєстрована згідно із законодавством України (код ЄДРПОУ 31032190), член зареєстрованої компанії КПМГ, що входить до асоціації KPMG International Cooperative («КПМГ Інтернаціонал»), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії.

Номер і дата виходу Свідоцтва про внесення до Реєстру аудиторських ФЕМ та аудиторів, введеного Аудиторською палатою України: №0297 від 28 січня 2007 р.

Місцезнаходження юридичної особи та її фактичне місце розташування: вул. Московська, 32/2, 17-й поверх, 01010 Київ, Україна.

Повне найменування: Приватне акціонерне товариство «КПМГ Аудит».

Номер, серія, дата виходу Свідоцтва про внесення до Реєстру аудиторських ФЕМ, які мають проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів, введеного Національною Комісією з цінних паперів та фондового ринку: серія П № 000344 від 25 січня 2018 р.

Номер і дата виходу свідоцтва НБУ про внесення до реєстру аудиторських ФЕМ, які мають право на проведення аудиторських перевірок банків: №0000012 від 17 вересня 2012 р.

Правління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРАВЕКС-БАНК» та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРАВЕКС-БАНК» (далі – «Банк»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2017 р., звітів про фінансові результати та інший сукупний дохід, про зміни у власному капіталі і про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншої пояснювальної інформації.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2017 р. та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»), затверджених у якості національних стандартів аудиту рішенням Аудиторської палати України № 344 від 4 травня 2017 р. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, та виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Знецінення кредитів та заборгованості клієнтів	
Див. Примітку 8 до фінансової звітності.	
Ключове питання аудиту	Аудиторські процедури щодо ключового питання аудиту
Резерв під знецінення кредитів відображає оцінки управлінського персоналу, щодо понесених збитків по кредитам та заборгованості клієнтів. В рамках проведення відповідних оцінок, управлінській персонал застосовує судження та припущення, використання яких значною мірою впливає на визначення розміру резерву під знецінення кредитів.	Наші аудиторські процедури включали оцінку і тестування контролів банку щодо визначення стану знецінення кредитів, виданих клієнтам, а також оцінку методології, параметрів розрахунку та суджень, що використовувались банком в розрахунку знецінення, визначеного на колективній основі, та визначення адекватності резервів щодо індивідуально знецінених виданих кредитів, на основі прогнозу майбутнього

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРАВЕКС-БАНК»

Звіт незалежних аудиторів

Сторінка 3

<p>У зв'язку із суттєвістю кредитів та заборгованості клієнтів та пов'язаної невизначеності у судженнях, оцінка знецінення кредитів та заборгованості клієнтів вважається ключовим питанням аудиту.</p>	<p>грошового потоку, в тому числі при реалізації застави.</p> <p>Ми порівняли припущення Банку по знеціненню на колективній та індивідуальній основах із зовнішніми даними по індустрії та економіці, а також нашими власними оцінками параметрів даних розрахунків. Як частина цього ми критично оцінили проведені Банком зміни щодо оцінок і припущень по історії збитків, оцінці застави, ставок дисконтування та зовнішніх економічних факторів та взяли до уваги вплив цих факторів на оцінку знецінення.</p> <p>Для вибірки заборгованостей, що були суб'єктом оцінки знецінення на індивідуальній основі та фокусуючись на тих, що мали найбільший потенційний вплив на фінансову звітність, ми додатково оцінювали обґрунтування майбутніх грошових потоків, включно з вартістю реалізації застави на основі нашого розуміння, а також із урахуванням наявної ринкової інформації.</p> <p>Наше тестування знецінення кредитів на колективній основі включало перевірку розрахунків згідно з моделлю знецінення, а також проведення аналізу внесеної в модель інформації для того, щоб оцінити адекватність моделі оцінки знецінення кредитів на колективній основі. Припущення, використані в моделі, були критично оцінені та порівняні із нашим розумінням Банку, а також із тенденціями у галузі. Ми оцінили методологію Банку, що була використана для розрахунку схильності різних категорій клієнтів виходити з та входити у дефолт, та розраховували дані коефіцієнти на основі реальної історичної інформації самого Банку. Для оцінки адекватності коефіцієнтів використаних у колективній оцінці знецінення кредитів, розраховані нами коефіцієнти були порівняні із тими, що використовувались Банком. Інші судження щодо оцінки застави та очікуваних витрат на її продаж були перевірені шляхом порівняння із внутрішньою інформацією Банку та інформацією по галузі.</p> <p>Також ми провели процедури щодо оцінки того, чи розкриття у фінансовій звітності відповідно розкривають вплив кредитного ризику.</p>
---	--

Оцінка справедливої вартості активів	
Див. Примітки 4 (Принципи облікової політики), 10 (Інвестиційна нерухомість) та 11 (Основні засоби та нематеріальні активи) до фінансової звітності.	
Ключове питання аудиту	Аудиторські процедури щодо ключового питання аудиту
<p>Інвестиційна нерухомість на суму 177 981 тис. грн. та певні категорії Основних засобів, а саме будівлі на суму 272 627 тис. грн., та земельні ділянки на суму 226 тис. грн. (далі – «необоротні активи») обліковуються за справедливою вартістю.</p> <p>Визначення вартості необоротних активів, включаючи статтю Інвестиційна нерухомість та категорії «Земельні ділянки» та «Будівлі, споруди та передавальні пристрої» в статті Основні засоби потребують застосування суттєвого професійного судження зовнішніх експертів, які були залучені до відповідної оцінки.</p> <p>Тому, оцінка вартості зазначених необоротних активів вважається ключовим питанням аудиту.</p>	<p>Наші аудиторські процедури, зокрема включали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення із суттєвими контролями Банку, які мають відношення до оцінки справедливої вартості необоротних активів; - аналіз компетентності зовнішнього експерта з оцінки, що був залучений керівництвом Банку; - залучення внутрішніх фахівців з оцінки, що провели аналіз результатів оцінки та критично оцінили підходи до оцінки необоротних активів, оцінили використані судження зовнішнього експерта, залученого керівництвом Банку; - аналіз підходів до оцінки та судження при проведенні оцінки. Аналіз змін у підходах та співставність підходів із минулорічними; - оцінка розкриття у фінансовій звітності інформації по справедливій вартості відповідних необоротних активів.

Інша інформація

Керівництво несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає інформацію, що розкривається та подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку разом з фінансовою звітністю, але не включає фінансову звітність та наш аудиторський висновок щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не надаємо висновку щодо впевненості у будь-якій формі щодо даної інформації.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності, нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення, у нас немає нічого для повідомлення в цьому відношенні.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання

фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банку;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРАВЕКС-БАНК»

Звіт незалежних аудиторів

Сторінка 6

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за край виняткових обставин ми визначимо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Наш аудит було проведено з метою формування думки щодо фінансової звітності в цілому. Аудит проводився у період з 31 жовтня 2017 р. по 15 березня 2018 р. Аудит був проведений на основі: Договору №138-SA/2017 від 31 жовтня 2017 р. При плануванні обсягу аудиту ми не намагалися отримати аудиторські докази з метою висловлення думки щодо індивідуальних компонентів фінансової звітності, отже, ми не висловлюємо таку думку. Ми також не виконували аудиторські процедури з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Банку та інших внутрішніх процесів та процедур, а, отже, ми не висловлюємо таку думку. У ході отримання достатньої впевненості щодо того, що фінансова звітність Банку не містить суттєвих викривлень, ми провели тестування на предмет того, чи відповідає вона певним вимогам українського законодавства як наведено далі, невідповідність яким могла б мати прямий та суттєвий вплив на визначення числових показників фінансової звітності.

Відповідно до вимог рішень Комісії №2187 від 8 жовтня 2013 р. та №160 від 12 лютого 2013 р. щодо розділу «Звіт про інші правові та регуляторні вимоги» ми виконали процедури для визначення того:

- 1) чи відповідає розмір статутного капіталу Банку статутному капіталу, вказаному у документах про державну реєстрацію;
- 2) чи була сплачена вся сума акцій попереднього випуску статутного капіталу;
- 3) чи були акції, випущені та зареєстровані у тимчасовому свідоцтві про реєстрацію акцій, оплачені повністю;
- 4) чи були події після дати балансу, які не знайшли відображення у фінансовій звітності, проте можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Банку;
- 5) чи були інші факти та обставини, які можуть суттєво вплинути на діяльність Банку у майбутньому та оцінку ступеня їхнього впливу;
- 6) чи були інші фінансові звітності відповідно до законів України та нормативно-правових актів Комісії.

Ці процедури були вибрані на основі нашого судження і були обмежені запитами, перевіркою документів та узгодженням числових даних та іншої інформації.

Нижче наведені результати проведених нами процедур.

У фінансовій звітності, що додається, Банк розкрив наступну інформацію (примітка 37):

- Станом на 31 грудня 2017 р. власний капітал Банку складає 1 034 434 тисяч гривень, в тому числі:
  - статутний капітал – 1 038 007 тис. грн.
  - емісійні різниці – 3 502 964 тис. грн.
  - непокритий збиток – 3 771 287 тис. грн.
  - резерви переоцінки – 263 418 тис. грн.
  - резервні та інші фонди – 1 332 тис. грн.

Власний капітал Банку, за даними фінансової звітності станом на 31 грудня 2017 р. відповідає вимогам, установленим нормативно-правовими актами Комісії. Розмір статутного капіталу Банку відповідає інформації зазначеній в установчих документах.

Вартість чистих активів Банку станом на 31 грудня 2017 р. є більшою від статутного капіталу, що відповідає вимогам ст.155 Цивільного кодексу України.

Перелік акціонерів, які є власниками 5% і більше акцій на 31 грудня 2017 р.: Єдиним Акціонером, який володіє 100% акцій Банку (1 668 104 417 шт. простих іменних акцій та 1 500 000 шт. іменних привілейованих акцій) і є власником істотної участі, є Інтеза Санпаоло С.п.А (Intesa Sanpaolo S.p.A.), Місцезнаходження - 10121, Італія - Турін, П'яцца Сан-Карло,156.

- Статутний капітал Банку станом на 31 грудня 2017 р. сформований та внесений повністю виключно грошовими коштами у розмірі 968 371 тисяч гривень за винятком впливу застосування МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», що підтверджується даними бухгалтерського обліку та наявними банківськими документами.

Вплив застосування вимог МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» в попередніх періодах призвів до того, що для цілей фінансової звітності розмір статутного капіталу був збільшений на суму 69 636 тис. грн.

- Грошові внески до статутного капіталу в розмірі 968 371 тисяч гривень здійснювались під час емісій акцій Банку, які мали місце протягом 1993-2015 років. Протягом 2013-2015 років, поповнення статутного капіталу здійснювалось грошовими внесками на суму:
  - 7 250 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 1/13 від 24 травня 2013 р., платіжне доручення №1 від 24 травня 2013 р.);
  - 1 295 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 1/15 від 29 січня 2015 р., платіжне доручення №1 від 29 січня 2015 р.);
  - 305 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 2/15 від 6 лютого 2015 р., платіжне доручення №1 від 6 лютого 2015 р.);
  - 148 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 3/15 від 9 лютого 2015 р., платіжне доручення №150400006 від 9 лютого 2015 р.);
  - 1 122 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 4/15 від 18 лютого 2015 р., платіжне доручення №1 від 18 лютого 2015 р.);
  - 1 654 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 5/15 від 19 лютого 2015 р., платіжне доручення № 1 від 19 лютого 2015 р.);

- 1 275 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 6/15 від 20 лютого 2015 р., платіжне доручення №1 від 20 лютого 2015 р.);
- 3 972 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 7/15 від 10 вересня 2015 р., платіжне доручення №1 від 10 вересня 2015 р.);
- 3 319 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 8/15 від 30 вересня 2015 р., платіжне доручення №1 від 30 вересня 2015 р.);
- 6 110 тис. грн. (договір купівлі-продажу цінних паперів № 9/15 від 9 жовтня 2015 р., платіжне доручення №1 від 09 жовтня 2015 р.);
- Кошти, що внесені для формування статутного капіталу Банку використані на ведення статутної діяльності.
- Станом на 31 грудня 2017 р. Банк вважає, що у нього відсутні прострочені зобов'язання щодо сплати податків (наявність/відсутність податкового боргу) та зборів, несплачених штрафних санкцій за порушення законодавства про фінансові послуги, у тому числі на ринку цінних паперів. Також, станом на 31 грудня 2017 р., Банк вважає, що відсутні непередбачені активи та/або зобов'язання, ймовірність визнання яких на балансі є достатньо високою. В той же час, за результатами 2017 року у Банку виникла суперечка з державними органами на суму 56 814 тис. грн. З урахуванням оцінок Банку щодо перспективи вирішення суперечки, резерви під ці ризики на 31 грудня 2017 р. у фінансовій звітності не створювалися.
- У Банку відсутні події після дати балансу та інші обставини до дати цього звіту незалежних аудиторів, які не знайшли відображення у фінансовій звітності, проте можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Банку чи суттєво негативно вплинути на діяльність Банку у передбачуваному майбутньому. Склад і структура фінансових інвестицій наведена в Примітці 9 до фінансової звітності.
- Банк отримав тимчасовий сертифікат про реєстрацію випуску акцій №118/1/2017-Т. У відповідності до договору купівлі-продажу цінних паперів №1/18 від 25.01.2018р було проведено розміщення 88.0062% від запланованого об'єму розміщення власних іменних акцій та здійснена повна оплата придбаних акцій покупцем на загальну суму 1 108 879 тис. грн. (платіжне доручення №10 від 25 січня 2018 р.).

За винятком річної фінансової звітності та проміжних фінансових звітностей, складених відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, немає інших фінансових звітностей, що мають бути складені відповідно до законів України та нормативно-правових актів Комісії.

Згідно фінансової звітності, що додається, Банк розкрив у примітці 35:

- Інформацію по операціях та балансах із пов'язаними особами. Банк визначив перелік пов'язаних осіб відповідно до вимог Закону України «Про банки і банківську діяльність» та вимог нормативно-правових актів Національного банку України (далі – «НБУ»).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРАВЕКС-БАНК»

Звіт незалежних аудиторів

Сторінка 9

Ми розглянули питання, наведені вище, тільки для обмежених цілей, про які йдеться у першому параграфі цього розділу. Цей звіт призначений виключно для інформації та використання Банком та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Він не призначається для використання і не повинен використовуватися будь-якими іншими сторонами, крім зазначених.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Пархоменко Ганна Валеріївна

Сертифікований аудитор

Сертифікат АПУ №0085 від 29 жовтня 2009 р.

Заступник Директора, ПрАТ «КПМГ Аудит»

15 березня 2018 р.